

Miatorp

Namnet Miatorp avsåg ursprungligen en egendom med gräns i söder, som slutade ungefär vid Albrogatan. Idag betraktas hela området fram till Rusthållsgatan som en del av Miatorp.

När tallplantering genomfördes väster om Planteringsvägen i början av 1800-talet minskade problemen med flygsand för markområdena på östra sidan. 1830 enskiftades all mark i Raus by. Jordarna öster om Planteringsvägen gick nu att odla och en av gårdarna, Raus nr 5, flyttades ut från bytomten och fick sina marker i området öster om Planteringsvägen på ömse sidor om Hästhagen.

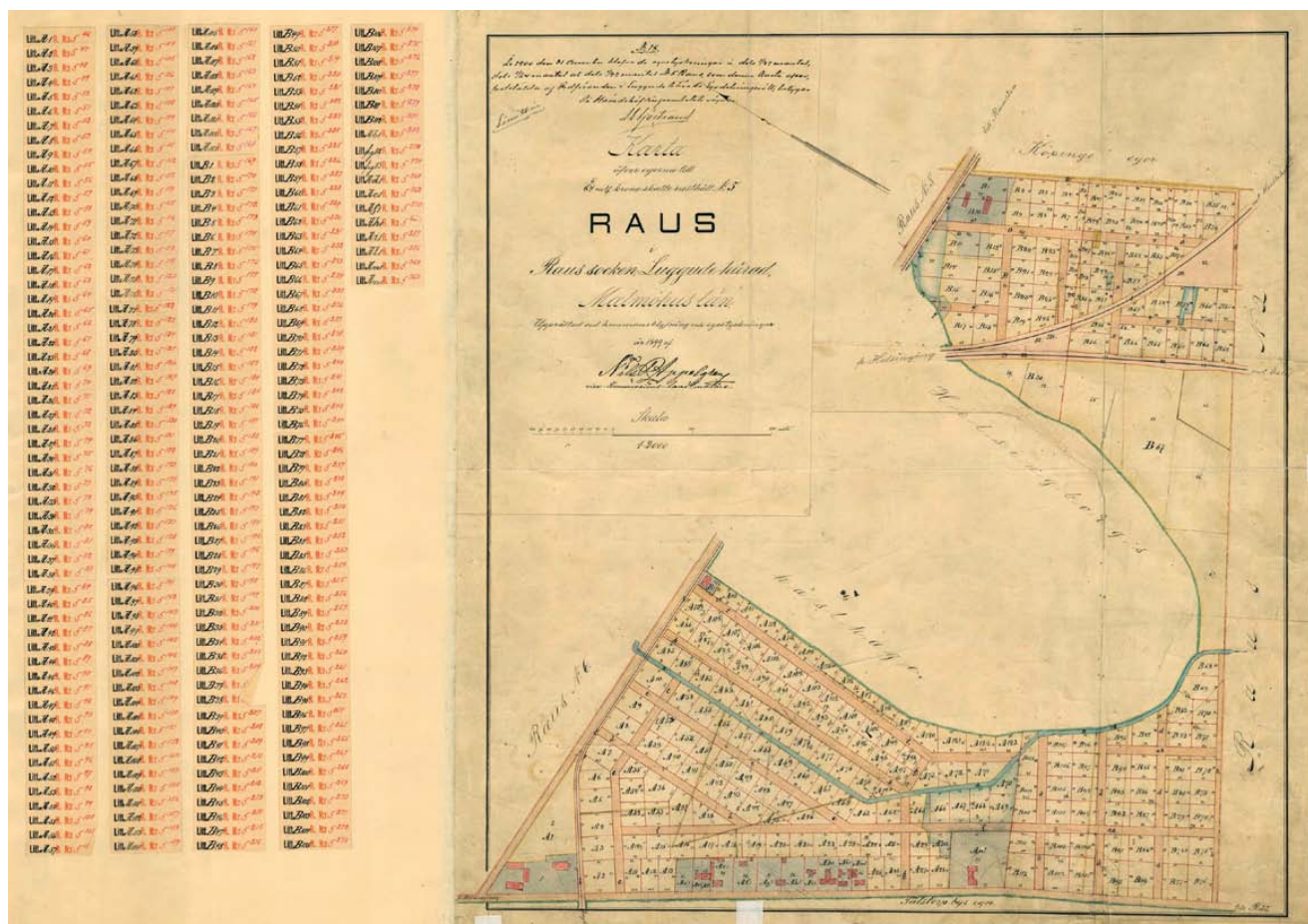
Fem år senare styckades marken ytterligare och troligen kort därefter uppfördes den gård som i slutet av 1800-talet fick namnet Miatorp efter sin dåvarande

ägare, Maria Hallberg. Gården som låg i nuvarande kvarteret Solen hade marker som sträckte sig längs Planteringsvägen till Albrogatan.

Längs hela sträckan avstyckades det från 1860-talet och lite drygt 40 år framåt lite mer än tio byggnadstomter. Här uppfördes bostadshus, de flesta ganska små och oansenliga.

1899 gjordes en styckningsplan för hela egendomen Miatorp inklusive den del av Raus 5 som låg söder om Miatorp fram till Rusthållsgatan. Båda egendomarna delades in i regelrätta kvarter med sammantaget 183 tomter. Sannolikt planerade ägarna till Miatorp och grannegendomen att göra området till ett villa- eller egnahemsområde. Kanske var de inspirerade av de några år tidigare

Miatorps nyuppförda mangårdsbyggnad med de äldre byggnaderna i bakgrunden. Till höger i bild den likaledes nyuppförda villan Decauvillegatan 3. Foto Carl Dahlquist ca 1902. Original i Helsingborgs museers samling.

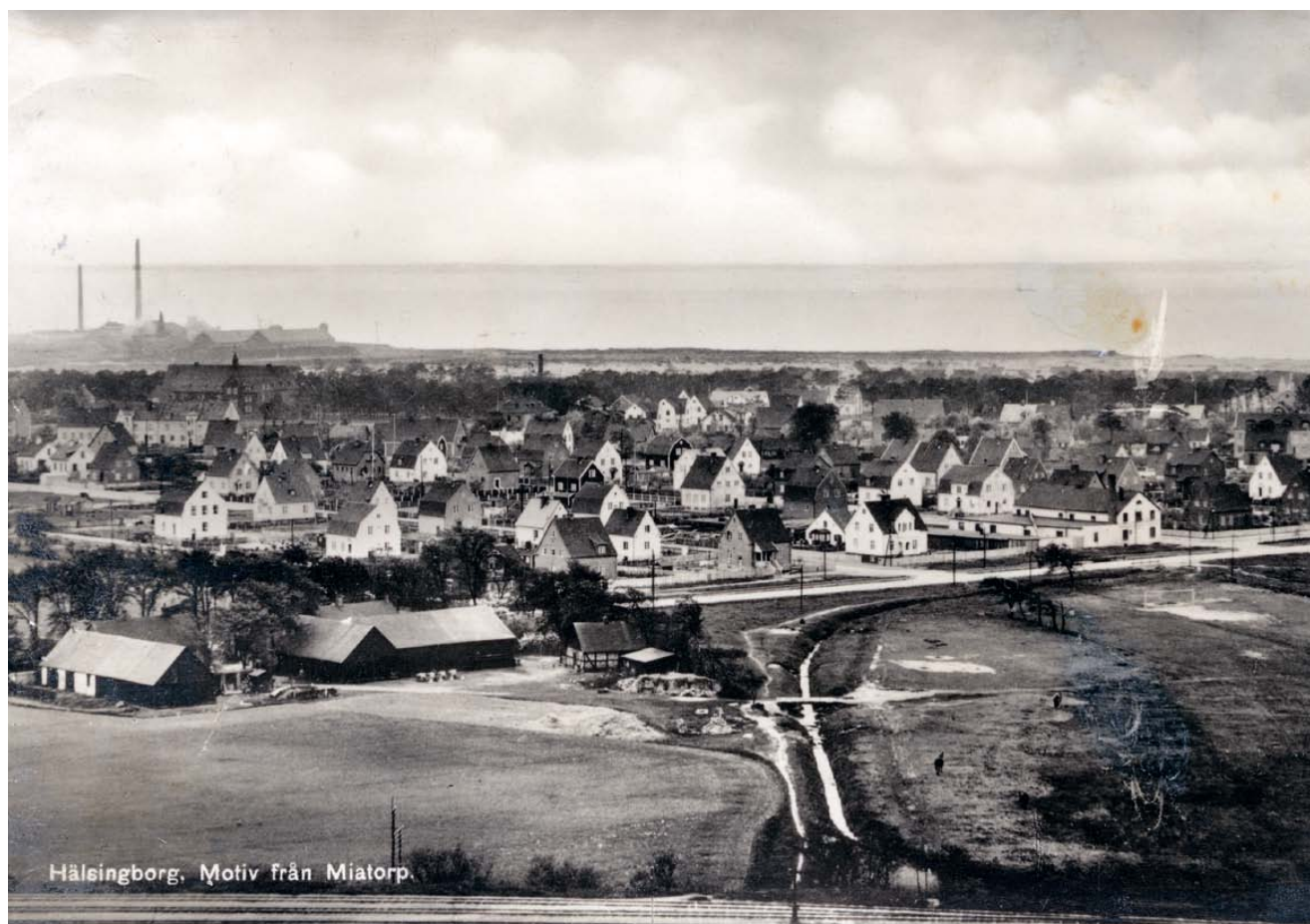
Styckningskarta för egendomen Miatorp upprättad av vice kommissionslantmätaren Nils P. Appelgren 1899 och fastställd av Luggude härads ägodelningsrätt 1900. Styckningen omfattade som synes inte enbart tomter på Miatorp, utan även ett sextiotall tomter öster om Hästhagen i Ramlösa nedre. I nederkanten av kartan, utmed landsvägen (Planteringsvägen), ses den rad av landsvägshus som hade uppförts från 1860-talet och framåt. Original i Lantmäteriet.

påbörjade stadsdelarna Wilson park och Anneberg i Helsingborgs östra del, men man hade svårigheter med att sälja tomterna.

Under åren fram till Planterings inkorporering med Helsingborgs stad såldes och bebyggdes färre än tio tomter i hela området. Tre av dessa låg dessutom utanför municipalsamhällets gräns, som inte lades öster om Miatorps marker, utan i Lussebäcken som löpte på tvärs genom hela området. Att tre personer valde att bygga hus på tomter som låg utanför municipalsamhällets gräns hade säkert sin orsak i att de då beviljades statliga egnaemslån. Sådana lämnades nämligen bara till byggnadsprojekt utanför stads-, köpings- och municipalsamhällsgränser.

När dessa tre egnaem uppfördes 1915 hade redan området väster om Lussebäcken inlemmats i 1911–1912 års stadsplan som inte var anpassad efter styckningsplanen från 1899 utan omfattade nya kvartersbildningar, men med ungefär samma form som de tidigare. Dock avsattes kvarteren för sluten bebyggelse och inte för villabebyggelse.

När Planteringen blev en del av Helsingborg inkorporerades även Raus landskommun och hela den tidigare egendomen Miatorp hamnade inom Helsingborgs stad. 1927 utvidgades stadsplanen till att även omfatta kvarteren öster om Lussebäcken och till skillnad från planen från 1911–1912 bestämdes att dessa skulle bebyggas med öppet eller kopplat byggnadssätt.

Hela eller delar av Miatorp reglerades sedan i tre planer från 1936, 1941 och 1948. Tomterna närmast Planteringsvägen fick bebyggas med sluten bostadsbebyggelse i som mest tre våningar, de bakomliggande tomterna i samma kvarter med öppen eller kopplad bebyggelse i upp till två våningar och övriga tomter inom området med öppen bebyggelse i högst två våningar.

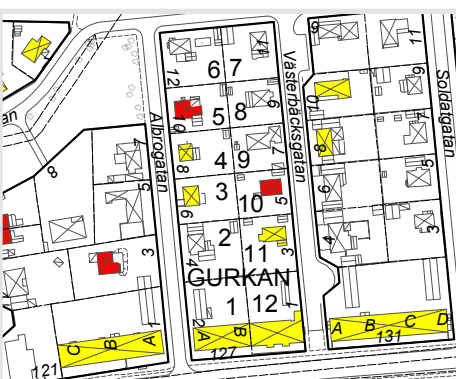
Planerna bekräftade hur merparten av tomterna på Miatorp bebyggdes från 1923 och framåt. Utmed Planteringsvägen hade uppförts flerbostadshus i två till tre våningar och i övriga delarna av området huvudsakligen villor.

Byggnadsverksamheten var särskilt intensiv under 1920-talets andra hälft, men fortsatte även under hela 1930-

talet. I slutet av 1930-talet revs gården Miatorp och några av de äldre landsvägs- husen vid Planteringsvägen och ersattes av moderna flerbostadshus.

Under 1950- och 1960-talen fortsatte saneringen av den äldsta bebyggelsen och parallellt fylldes några ditintills obebyggda tomter i med villa- och flerbostadshusbyggen. Under de tre senaste decennierna har även några av 1920-talsvillorna ersatts av nybyggen.

Utsikt från Ramlösa vattentorn över den framväxande egnahemsbebyggelsen på Miatorp. Foto cirka 1932. Original i Helsingborgs museers samling.

Gurkan 5

Gurkan 10

Gurkan 1

Gurkan 3

Kvarteret Gurkan

Under 1920- och 1930-talen påbörjades byggande av friliggande villor i olika storlek. De äldsta husen utformades i 1920-talsklassicism medan flera av 1930-talsvillorna gavs en funktionalistisk framtoning. En av villorna var ett kataloghus i trä medan resterande fick putsade fasader. Som takmaterial användes tegel eller papp.

1941 avsattes tomterna utmed Planteringsvägen för sluten bebyggelse, och övriga tomter för öppen eller kopplad bebyggelse. På fyra tomter uppfördes envånings enbostadshus 1955 och 1962. Tre fick en ganska traditionell utformning med fasader i tegel och tegelpannor på taken, medan den fjärde villan gavs ett mer modernistiskt formspråk med fasader av omväxlande rött tegel och kalksandstegel samt med tak av sinuskorrugerad eternit. På tomterna närmast Planteringsvägen möjliggjordes byggnation i tre våningar och ett trevånings flerbostadshus uppfördes i början av 1960-talet. Huset fick ett traditionellt formspråk med fasader och tak av rött tegel, men med mera modernt präglade balkongpartier av betong.

En flerfamiljsvilla i kvarteret sydvästra hörn revs och ersattes med ett trevåningshus i början av 1980-talet. Med sina röda tegelfasader och vita balkonger fogades det väl samman med det 20 år äldre grannhuset i norr, men fick ändå för 1980-talet tidstypiska postmodernistiska detaljer i som gavelkrönta burspråk och spröjsade fönster. På 1970- och 1980-talen genomgick fler av de äldsta villorna stora ombyggnader, med nya fasader i tegel nya fönster och entrédörrar.

Kulturhistoriska värden

Gurkan 5, den mest autentiska av 1930-talsvillorna, har klassificerats som *"Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§"*. Ett par av 1950-talsvillorna och flerbostadshuset från 1960-talet har många värdefulla detaljer och de två villorna från 1960-talets har klassificerats som "byggnader kompletterade värde för miljön" liksom 1980-tals-huset som representerar arkitektoniska värden som ger ett tillskott till miljön.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Gurkan 5. Albrogatan 10

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla, tillbyggd 1962.

Byggnadsår:	1936-37
Arkitekt:	Byggmästaren Wilhelm Björkquist
Byggmästare:	Byggmästaren Wilhelm Björkquist
Byggherre:	Snickaren Erik Stenfeldt

Gurkan 10. Västerbäcksgatan 5

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår:	1959-60
Arkitekt:	Arkitekten Johnny Ekström
Byggmästare:	Byggmästaren Ture Andersson, Mörap
Byggherre:	Konditorn Gunnar Andersson

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Gurkan 1. Albrogatan 2A, 2B**

Flerbostadshus. På tomten finns också envånings garagelängor.

Byggnadsår: 1961

Arkitekt: Arkitekt- & Konstruktionsbyrå J. M. Bomér
genom byggnadsingenjören J. Martin Bomér

Byggmästare: Byggmästaren Ivar Hellberg

Byggherre: Byggmästaren Ivar Hellberg

Gurkan 3. Albrogatan 6

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1955

Arkitekt: Byggnadsingenjören B. Sigurd Johansson

Byggmästare: Verkmästaren Hans Lilja

Byggherre: Montören John Bild

Gurkan 4. Albrogatan 8

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1937

Arkitekt: Byggmästaren John Ekelund

Byggmästare: Byggmästaren Nils P. Bengtsson

Byggherrar: Spårvagnsföraren Ragnar Nilsson och fru Olga Nilsson

Gurkan 11. Västerbäcksgatan 3

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1962

Arkitekt: AB Fogelfors Bruk

Byggmästare: Byggmästaren Bengt J. Fogelberg

Byggherre: Maskinbiträdet Sigvard Frost

Gurkan 12. Västerbäcksgatan 1

Flerbostadshus.

Byggnadsår: 1983

Arkitekt: Arkitektfirman Bengt Blasberg och Henrik Jais-Nielsen Arkitekter SAR

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

Byggherre: Göran Bengtsson Byggnads AB

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Gurkan 2. Albrogatan 4**

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades ca 1973-74 och ca 1987 tillbyggdes en altan.

Byggnadsår: 1937

Arkitekt: Muraren Sixten Olofsson

Byggmästare: Byggmästaren Linus Olofsson

Byggherre: Muraren Sixten Olofsson

Gurkan 6. Albrogatan 12

Enfamiljsvilla, tillbyggd med ett uterum ca 1975. Taket förändrades ca 1983.

Byggnadsår: 1936-37

Arkitekt: Byggmästaren John Ekelund

Byggmästare: Byggmästaren John Ekelund

Byggherrar: Byggmästaren John Ekelund och fru Marie Ekelund

Gurkan 4

Gurkan 11

Gurkan 12

Gurkan 2

Gurkan 6

Gurkan 7

Gurkan 8

Gurkan 9

Gurkan 7. Västerbäcksgatan 11

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla, ombyggd ca 1983.

Byggnadsår: 1927

Arkitekt: Snickaren Erik Andersson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Verkstadsarbetaren Karl H. Tilly

Gurkan 8. Västerbäcksgatan 9

Enfamiljsvilla, tillbyggd ca 1970.

Byggnadsår: 1936

Arkitekt: Boro-Hus, Landsbro

Byggmästare: Byggmästaren John Ekelund

Byggherre: Stationskarlen Bror Edvin Johansson

Gurkan 9. Västerbäcksgatan 7

Enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades ca 1967.

Byggnadsår: Ca 1961

Arkitekt: Ingenjören Bengt Larsson, Bromölla

Byggmästare: Byggmästaren Olle Persson

Byggherre: Kontoristen Leif Agerström

Kvarteret Jungfrun

1926 gjordes en första stadsplan för kvarteret med öppet eller kopplat byggnads-sätt i upp till två våningar. 1927-1930 bebyggdes nio av kvarterets tolv tomter med en- eller tvåfamiljsvillor i 1920-talsklassicism. De flesta husen putsades, förutom ett par panelklädda trähus. På taken lades tegel eller eternit. 1942 byggdes en funkisvilla med flackt tak och fasader av rödbrunt Helsingborgstegel i hörnet av Vallmogatan och Bäckamansgatan. Under 1950- och 1960-talen tillkom två tidstypiska villor. 1950-talsvillan fick en traditionell utformning med fasader och ett flackt tegeltak. 1960-talsvillan var av en speciell typ med förskjutna våningsplan som blev populär i slutet av decenniet och producerades av många kataloghusföretag. Kring 1980 revs två av de äldsta villorna och ersattes av en ny enfamiljsvilla och ett parhus. Flera av 1920-talsvillorna byggdes om och många ursprungliga detaljer försvann. År 2000 byggdes 1940-talsvillan till med en större tvåvåningsdel.

Kulturhistoriska värden

Flera av de äldre villorna i kvarteret är kraftigt ombyggda och har förlorat många autentiska och karaktärsskapande drag. En av 1920-talsvillorna som har ursprunglig fasad i Helsingborgstegel har klassificerats som "Byggnad av kompletterande värde för miljön", liksom ett 1940- och 1950-talshus som har bedömts vara goda representer för sin tids byggnad.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Jungfrun 2. Vallmogatan 4

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1957
Arkitekt: YTONG-hus, Stockholm
Byggmästare: Byggmästaren Josef Wallin, Vallåkra
Byggherre: Banktjänstemannen Eric Berglund

Jungfrun 6. Vallmogatan 12

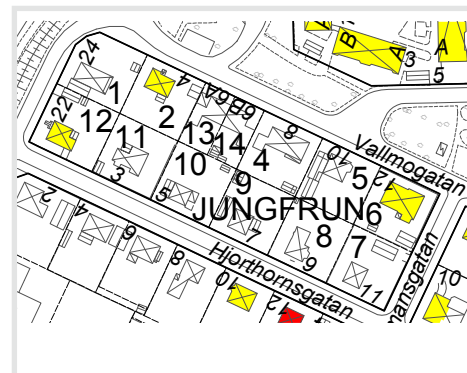
Enfamiljsvilla. Tillbyggd 2000 efter ritningar av JR-Konsult, Ängelholm. Tillbyggnaden omfattas ej av klassificeringen.

Byggnadsår: 1942-43
Arkitekt: Hugo B. Jonsson,
Byggmästare: Byggnadsfirman Hansson & Friberg
Byggherrar: Murarna Gösta Friberg och Emil Hansson

Jungfrun 12. Decauvillegatan 22, "Villa Runy"

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla, tillbyggd 1956-57.

Byggnadsår: 1927
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Kommunalarbetaren Eugén R. Persson

Jungfrun 2

Jungfrun 6

Jungfrun 12

Jungfrun 1

Jungfrun 4

Jungfrun 5

Jungfrun 7

Jungfrun 8

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Jungfrun 1. Decauvillegatan 24

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1979

Arkitekt: Annebergs-Hus, Kungsbacka genom Peter Toivonen

Byggmästare: HB Ekenbergs Byggnadsfirma, Skottorp

Byggherrar: Anne-Marie Linansky och Kurt Rosberg

Jungfrun 4. Vallmogatan 8

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1969-70

Arkitekt: Hjärtevad Industri AB, Arkitektkontoret, Hjärtevad

Byggmästare: Byggmästaren Olof Karlsson

Byggherre: Metodteknikern Birger Wigren

Jungfrun 5. Vallmogatan 10

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades ca 1981.

Byggnadsår: 1927

Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: Troligen muraren Nils O. Blomstrand

Byggherre: Muraren Nils O. Blomstrand

Jungfrun 7. Hjorthornsgatan 11

Enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades ca 1976.

Byggnadsår: 1930

Arkitekt: Snickaren Anton Grönvall

Byggmästare: Troligen snickaren Anton Grönvall

Byggherre: Snickaren Anton Grönvall

Jungfrun 8. Hjorthornsgatan 9

Enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades ca 1974-75 och ca 1978 gjordes en tillbyggnad.

Byggnadsår: 1929

Arkitekt: Verkmästaren Gunnar Olsson

Byggmästare: Troligen muraren Karl Arvid Johansson

Byggherre: Muraren Karl Arvid Johansson

Jungfrun 9. Hjorthornsgatan 7

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Ca 1937-38 gjordes en vindsinredning, fasaderna förändrades ca 1965 och ca 1989 tillbyggdes ett uterum.

Byggnadsår: 1928-29

Arkitekt: Snickaren Johan Andersson

Byggmästare: Troligen snickaren Johan Andersson

Byggherre: Snickaren Johan Andersson

Jungfrun 10. Hjorthornsgatan 5

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1928-29

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Transportarbetaren Karl Hj. Eliasson

Jungfrun 11. Hjorthornsgatan 3, "Villa Lillstugan"

Enfamiljsvilla, tillbyggd 1972 och ca 1973, det senare året med ett uterum.
Fasaderna förändrades ca 1985.

Byggnadsår: 1927
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Transportarbetaren Gustaf Kjellström

Jungfrun 13+14. Vallmogatan 6A, 6B

Parbostadshus.

Byggnadsår: Ca 1982
Arkitekt: Swed-Hus, Vrigstad
Byggmästare: Påbörjat av Stefan Tranell Byggnads AB, Vallåkra
och avslutat av E-P Byggservice, Landskrona
Byggherrar: Stig Hansson och Tommie Johansson

Jungfrun 9

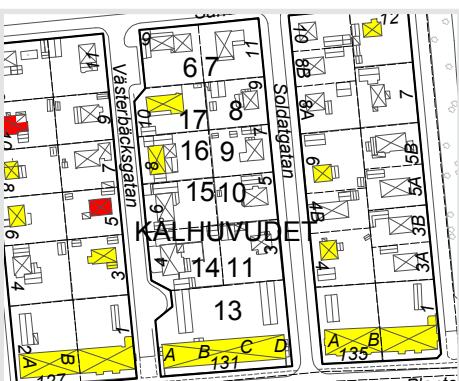
Jungfrun 10

Jungfrun 11

Jungfrun13 och 14

Kålhuvudet 13

Kålhuvudet 16

Kålhuvudet 17

Kålhuvudet 6

Kvarteret Kålhuvudet

Fem tomter bebyggdes mellan 1927 och 1938 med en- och tvåbostadshus. De första husen var utformade i 1920-talsklassicistisk stil medan de senare var funktionalistiska. Fyra av husen fick fasader av puts och ett av gult tegel, som takmaterialet valdes tegel eller eternit. 1941 föreskrevs byggrätter för sluten bebyggelse på tomterna närmast Planteringsvägen medan övriga delar av kvarteret avsattes för öppet byggnadssätt i upp till två våningar.

1954 påbörjades bygget av ett större flerbostadshus utmed hela kvarterets sida mot Planteringsvägen. Huset fick en förhållandevis traditionell utformning med röda tegelfasader, sadeltak med tegel, samt vita fönstersnickerier och balkongfronter. På de obebyggda tomterna i kvarteret uppfördes 1963-1973 fyra villor med fasader av rött tegel eller vitt mexitegel. Den första villan fick tak av tegel, de övriga betongpannor. 1960- och 1970-talens nybyggen var kataloghus liksom den villa som i början av 1980-talet ersatte en av kvarterets äldsta villor från 1920-talet.

Kulturhistoriska värden

Det stora flerbostadshuset från 1950-talet och två av 1960-talsvillorna är genom materialval och utförande goda representanter för sin tids och sina kategoriers arkitektur- och bostadsideal och har klassificerats som *"Byggnader av kompletterande värde för miljön"*.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Kålhuvudet 13. Planteringsvägen 131

Flerbostadshus. På tomten finns också garagelängor uppförda vid samma tillfälle.

Byggnadsår: 1954-55

Arkitekt: Arkitektfirman Erik och Henry Andersson genom arkitekt SAR Henry Andersson

Byggmästare: Byggnads AB Gösta Johansson

Byggherre: Byggnads AB Gösta Johansson

Kålhuvudet 16. Västerbäcksgatan 8

Enfamiljsvilla, tillbyggd ca 1978-79.

Byggnadsår: Ca 1963

Arkitekt: AB Svenska Stenhus, Arkitekt- och konstruktionsavdelningen, Skövde

Byggmästare: Byggmästaren Sven-Inge Andersson, Hittarp

Byggherre: Järnvägstjänstemannen Kurt Brandt

Kålhuvudet 17. Västerbäcksgatan 10

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1968

Arkitekt: Smålandshus AB, Sävsjö genom byggnadsritaren Bernt Gunnarsson

Byggmästare: Byggmästaren Ebbe Walter

Byggherre: Ingenjören Bertil Ohlsson, Malmö

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Kålhuvudet 6. Sandåkersgatan 6**

Enfamiljsvilla, till- och ombyggd ca 1971.

Byggnadsår: 1927-28

Arkitekt: Statens byggnadsbyrå, Stockholm,

Byggmästare: Järnarbetaren Wiktor Madsen

Byggherrar: Järnarbetaren Wiktor Madsen och fru Judit Madsen

Kålhuvudet 7. Soldatgatan 11

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1984

Arkitekt: Anebyhus, Aneby

Byggmästare: Tommy Nilsson

Byggherrar: Bo Andersson och Eva Svensson

Kålhuvudet 8. Soldatgatan 9

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fönsterna förändrades ca 1985.

Byggnadsår: 1931

Arkitekt: Snickaren Hilding Bengtsson

Byggmästare: Okänd

Byggherrar: Skräddaren August Nilsson och arbetaren Helge Nilsson

Kålhuvudet 9. Soldatgatan 7

Enfamiljsvilla, tillbyggd med ett uterum ca 1973.

Byggnadsår: 1938

Arkitekt: Arkitekten Edvin Tidblad

Byggmästare: Byggmästaren Albin Jönsson

Byggherrar: Erik Hansson och Albert Jönsson

Kålhuvudet 10. Soldatgatan 5

Enfamiljsvilla, tillbyggd ca 1999.

Byggnadsår: 1946-47

Arkitekt: Byggmästaren Wilhelm Björkqvist

Byggmästare: Byggmästaren Nils P. Bengtsson

Byggherre: Algot Stenfeldt

Kålhuvudet 11. Soldatgatan 3

Enfamiljsvilla, påbyggd med en takkupa ca 1972 och tillbyggd med ett uterum ca 1975-76. Taket förändrades ca 1979.

Byggnadsår: 1935

Arkitekt: Snickaren John Ekelund

Byggmästare: Snickaren John Ekelund

Byggherrar: Snickaren John Ekelund och fru Marie Ekelund

Kålhuvudet 14. Västerbäcksgatan 4

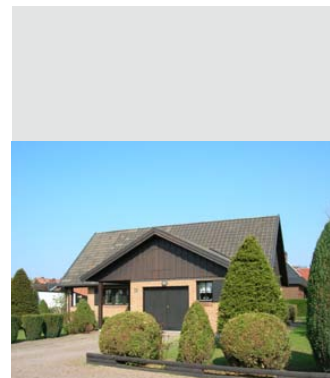
Enfamiljsvilla, tillbyggd med ett uterum ca 2005.

Byggnadsår: Ca 1970

Arkitekt: Eksjö Industri AB, Arkitektavdelningen, Eksjö

Byggmästare: Byggmästaren Carluno Lundkvist

Byggherre: Chauffören Louis Christiansen

Kålhuvudet 7

Kålhuvudet 8

Kålhuvudet 9

Kålhuvudet 10

Kålhuvudet 11

Kålhuvudet 14

Kålhuvudet 15

Kålhuvudet 15. Västerbäcksgatan 6

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1973**Arkitekt:** Andréens Trähus AB, Vetlanda**Byggmästare:** Ture Nordström**Byggherre:** Kvarnmästaren Evald Nilsson

Kvarteret Månen

Kvarterets tolv tomter bebyggdes med villor 1924-1937 med varierade hustyper, både enfamiljsvillor och tvåfamiljsvillor. Alla hus utom ett uppfördes i 1920-talsklassistisk stil. Som fasadmateriäl användes omväxlande tegel och puts, på taken lades tegel, eternit eller papp. 1936 ändrades byggnadsrätten till villabebyggelse i maximalt två våningar. Några av villorna i kvarteret har genomgått förändringar som fasadinklädnader, byten av takmaterial samt fönster- och dörrar, men den ursprungliga karaktären dominerar.

Kulturhistoriska värden

Sju av villorna i kvarteret har klassificerats som *"Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§"*. Dessa har ett skick nära det ursprungliga med fasader i antingen Helsingborgstegel eller puts, sadeltak eller mansardtak täckt med tegel och en lång rad bevarade autentiska detaljer.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Månen 1. Sälggatan 1

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. 1933 gjordes en vindsinredning och 1962 förändrades fasaderna.

Byggnadsår: 1926

Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Tulltjänstemannen Johan S. Sörensson

Månen 2. Decauvillegatan 16

Enfamiljsvilla, tillbyggd 1969.

Byggnadsår: 1925

Arkitekt: Arkitekten Oscar Persson

Byggmästare: Alb. Johansson

Byggherre: Fabrikören Carl W. Jannesson

Månen 4. Kärrgatan 6, "Villa Wårt-Hem"

Ursprungligen affärs- och tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1930

Arkitekt: Snickaren J. Martin Månsson

Byggmästare: Byggmästaren Linus Olofsson

Byggherre: Fru Ebba Svensson

Månen 6. Kärrgatan 10

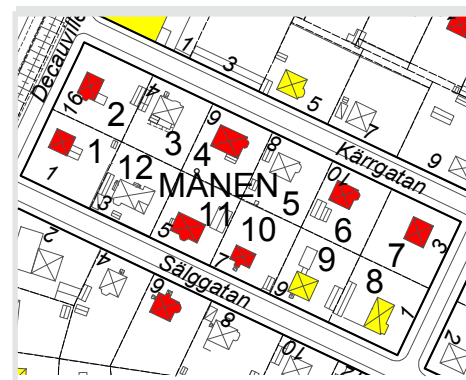
Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1926

Arkitekt: Snickaren John Ekelund

Byggmästare: Byggmästaren John H. Tapper

Byggherre: Kranföraren Oscar P. Olofsson

Månen 1

Månen 2

Månen 4

Månen 6

Månen 7

Månen 10

Månen 11

Månen 8

Månen 9

Månen 7. Bäckamansgatan 3, "Villa Solhaga"

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1928-29
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Troligen byggnadssnickaren John Nilsson
Byggherre: Byggnadssnickaren John Nilsson

Månen 10. Sälggatan 7

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1926
Arkitekt: Arkitekten Edvin Tidblad
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Spårvagnsföraren Ivar A. Törngren

Månen 11. Sälggatan 5

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1926-27
Arkitekt: Arkitekten Alfred Arvidson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Förrådsförmannen Sven Lindahl

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Månen 8. Bäckamansgatan 1, "Villa Espet"

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. 1933 gjordes en vindsinredning och 1981 gjordes en tillbyggnad.

Byggnadsår: 1924-25
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Byggmästaren Anders Nilsson
Byggherre: Poliskonstapeln Lars Larsson

Månen 9. Sälggatan 9

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades 1948 och 1969, en ombyggnad gjordes ca 1981-82 och en till- och ombyggnad gjordes ca 1989.

Byggnadsår: 1926
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Troligen byggnadssnickaren Edvin Lundin
Byggherre: Byggnadssnickaren Edvin Lundin

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Månen 3. Kärrgatan 4

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades 1974 och 1981.

Byggnadsår: 1925
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Grovarbetaren Gunnar Johansson

Månen 5. Kärrgatan 8

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades ca 1978.

Byggnadsår: 1929-30
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Troligen snickaren John Nilsson
Byggherre: Snickaren John Nilsson

Månen 12. Sälggatan 3

Enfamiljsvilla, tillbyggd ca 1968.

Byggnadsår: 1935-37

Arkitekt: Ritaren Anton Gårdvall

Byggmästare: Påbörjat av muraren Pedro Thelin och avslutat av byggmästaren John Montell

Byggherre: Biomaskinisten E. Johansson

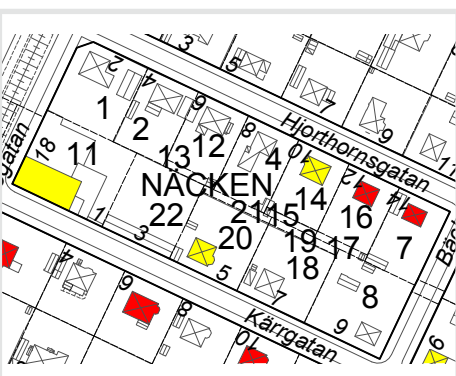
Månen 3

Månen 5

Månen 12

Kvarteret Näcken

Gränserna för Raus planterings municipalsamhälle fastställdes 1904 och Lussebäck- en blev gräns i öst med fortsättning i Lillebäck norrut. Därför hamnade en del tomter som fanns med i 1899 års styckningsplan för Miatorp utanför municipalsamhället. Eftersom Lillebäck fram till 1930-talet gick mitt igenom kvarteren Näcken (f.d. Bäck- en västra och östra) och Väduren (f.d. Storken västra och östra) var dessa delade på mitten med tomterna vid Kärrgatan innanför gränsen och de vid Hjorthornsgatan utanför. I kvarteret Näcken byggdes ingenting innan både municipalsamhället och landskommunen på andra sidan gränsen hade inkorporerats med Helsingborgs stad.

1911-1912 års stadsplan medgav både bostäder och industrier på Miatorp och en liten snickerifabrik etablerades i början av 1920-talet i hörnet Kärrgatan – Hästhagsvägen. Hela kvarteret stadsplanerades 1926 och för alla tomter utom den med snickeriet begränsades byggrätten till öppen eller kopplad bostadsbebyggelse i upp till två våningar. Under arbetet med den nya planen bebyggdes olovligt tomt 2 utmed Hjorthornsgatan med ett mindre hus beläget inne på tomten, helt i strid med den nya planens intentioner som föreskrev att samtliga hus skulle ligga nära gatulinjen. Byggnadsnämnden försökte förmå ägaren att riva huset, men efter att ärendet varit hela vägen uppe i Kungliga Byggnadsstyrelsen och vänt fick det till sist stå kvar. Mellan 1926 och 1935 bebyggdes övriga tomter med en och tvåfamiljsvillor. Ett av husen var av trä medan övriga hade fasader av antingen tegel eller puts, takmaterialet var genomgående tegel. Bäckfåran som delade kvarteret Bäck- en i en västlig och en östlig del kulverterades i slutet av 1930-talet, och 1947 beslöts att slå samman kvartershalvorna till ett kvarter med namnet Näcken. I början av 1980-talet revs det olovligt uppförda huset på tomt 2 och ersattes av en villa av kataloghustyp lagd i linje med intilliggande hus. Många av kvarterets äldre villor byggdes om och många ursprungsdetaljer togs bort.

Näcken 7

Näcken 16 och 17

Näcken 11

Kulturhistoriska värden

I kvarteret finns flera för stadsdelen typiska villor, där några har genomgått genomgripande förändringar men där några har kvar ett autentiskt uttryck. Den före detta snickeriverkstaden på Näcken 11 representerar de många småindustrier som tidigare fanns på många håll i Planteringen och är ett påtaglig vittnesbörd om stadsdelens historia.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Näcken 7. Hjorthornsgatan 14

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår:	1933
Arkitekt:	Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare:	Byggmästaren Agnar Nilsson
Byggherre:	Spårvagnsföraren Theodor Petersson

Näcken 16+17. Hjorthornsgatan 12

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1932-33
Arkitekt: Ritaren Per Lundberg
Byggmästare: Byggmästaren Anders Nilsson
Byggherre: Järnsvarvaren Axel Frank

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Näcken 11. Kärrgatan 1-Decauvillegatan 18, "Hälsingborgs Parkettfabrik"**

Ursprungligen industribyggnad, tillbyggd 1925, 1927 och ca 1960, nu verkstadsbyggnad.

Byggnadsår: 1923-24
Arkitekt: Ingenjören Reinhold Müller
Byggmästare: Okänd
Byggherrar: Snickarna Carl W. Jannesson, Carl J. Otterberg och Gustaf A. Tofftin

Näcken 14+15. Hjorthornsgatan 10

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades på 1970-talet.

Byggnadsår: 1934-35
Arkitekt: Gullringens Träförädling, Gullringen genom Elis Elfgrén
Byggmästare: Byggmästaren Paulus G. Heddelin
Byggherre: Lagerarbetaren Sigfrid Rudin

Näcken 20+21. Kärrgatan 5

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1927
Arkitekt: Förmannen Gottfrid Nilsson
Byggmästare: Troligen muraren Olof Ask
Byggherre: Muraren Olof Ask

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Näcken 1. Hjorthornsgatan 2**

Tvåfamiljsvilla, tillbyggd 1941 samt ombyggd 1993 och 2004.

Byggnadsår: 1926-27
Arkitekt: Förmannen Gottfrid Nilsson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Bagaren Wilhelm Wendel

Näcken 2. Hjorthornsgatan 4

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1981-82
Arkitekt: AB Elementhus, Mockfjärd
Byggmästare: AB Elementhus, Göteborg
Byggherrar: Ann-Sophie och Thord Höggren

Näcken 4. Hjorthornsgatan 8

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla, tillbyggd ca 1973. Fasaderna förändrades 1975.

Byggnadsår: 1929
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Byggmästaren Olof Andersson
Byggherre: Eldaren Gunnar Andersson

Näcken 14 och 15

Näcken 20 och 21

Näcken 1

Näcken 2

Näcken 4

Näcken 8

Näcken 12 och 13

Näcken 18 och 19

Näcken 8. Kärrgatan 9, "Villa Brostugan"

Enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades 1948 och 1966.

Byggnadsår: 1928-29

Arkitekt: Landsbro Trävarubolag, Landsbro genom arkitekten Ewald Kjellberg

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Gummiarbetaren Ernst Brandt

Näcken 12+13. Hjorthornsgatan 6

Enfamiljsvilla, tillbyggd 1951-55. Fasaderna förändrades 1989.

Byggnadsår: 1932-33

Arkitekt: Snickaren Per Månsson

Byggmästare: Snickaren Per Månsson

Byggherre: Snickaren Per Månsson

Näcken 18+19. Kärrgatan 7

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades ca 1980.

Byggnadsår: 1927

Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Lokeldaren Carl Swahn

Kvarteret Planeten

På 1870-talet avstyckades flera tomter från gården Miatorp längs Planteringsvägen och bebyggdes med enkla landsvägshus. Fyra av dessa låg i det som sedan blev kvarteret Planeten (Planteringsvägen 87-93). Mellan 1926 och 1955 uppfördes en rad flerbostadshus i två till tre våningar längs Planteringsvägen. De första byggdes på tidigare obebyggda tomter men från 1930-talets slut ersatte de gamla landsvägshusen successivt med hus i 1920-talsklassicism, funktionalistiska hus i tegel och puts, och väl bearbetade tegelhus från 1950-talet.

På kvarterets baksida utmed Videgatan byggdes mellan 1927 och 1938 en rad villor och ett parhus. 1920-talsvillorna var klassicistiska med fasader av tegel eller puts och tak av tegel, medan 1930-talsvillorna var helt funktionalistiska med plana papptäckta tak och fasader av antingen tegel eller puts.

I slutet av 1960-talet gjordes en tillbyggnad på ett av de äldre flerbostadshusen utmed Planteringsvägen. Några år senare kläddes hela fastigheten in i plåt. På samma sätt hanterades också ett av funkishusen längre söderut i kvarteret. Vid samma tid bebyggdes också den sista tomten utmed Planteringsvägen med en mindre radhuslänga. Övriga hus har i varierande omfattning byggts om under 1970- och 80-talen.

Kulturhistoriska värden

Två 1920-talsvillor med fasader i Helsingborgstegel och mansardtak täckta med rött enkupigt tegel har klassificerats som "Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12", liksom flerbostadshusen från 1920-talet. Många av kvarterets hus har klassificerats som "Byggnader av kompletterande värde för miljön". Dessa representerar också olika epokers bostadsideal och stilideal och bebyggelsehistoriska förutsättningar men har förändrats i högre grad.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Planeten 7. Planteringsvägen 81

Affärs- och flerbostadshus, ombyggt ca 1985-86.

Byggnadsår: 1926-27

Arkitekt: Arkitekten Hugo B. Jonsson

Byggmästare: Sven Andersson

Byggherre: Fröken Hertha Moberg

Planeten 8. Planteringsvägen 79

Affärs- och flerbostadshus.

Byggnadsår: 1931-32

Arkitekt: Arkitekten Alfred Arvidson

Byggmästare: Snickaren Gunnar Johansson

Byggherre: Snickaren Gunnar Johansson

Planeten 10. Decauvillegatan 4-Videgatan 2A, 2B

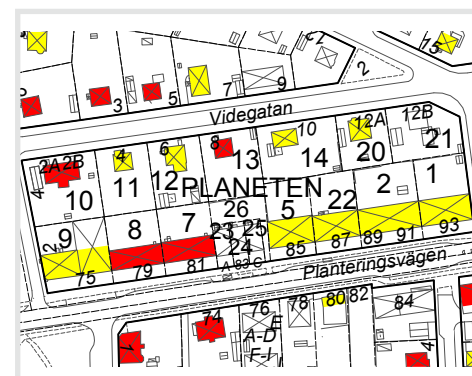
Parbostadshus, ombyggt ca 1987.

Byggnadsår: 1928

Arkitekt: Ritaren Mauritz Granberg

Byggmästare: Okänd

Byggherrar: Arbetaren Nils A. Cederholm och montören Gunnar Larsson

Planeten 7

Planeten 8

Planeten 10

Planeten 13

Planeten 1

Planeten 2

Planeten 5

Planeten 9, Deauvillegatan 2

Planeten 9, Planteringsvägen 75

Planeten 13. Videgatan 8

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. 1933 gjordes en vindsinredning.

Byggnadsår: 1927
Arkitekt: Ritaren Mauritz Granberg
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Förmannen Arvid Leonard Persson

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Planeten 1. Planteringsvägen 93**

Affärs- och flerbostadshus, ombyggt ca 1986.

Byggnadsår: 1952-53
Arkitekt: Filip Lundgrens Arkitektkontor genom arkitekten Filip Lundgren
Byggmästare: Byggmästaren John Nilsson
Byggherre: Byggmästaren John Nilsson

Planeten 2. Planteringsvägen 89-91

Affärs- och flerbostadshus. Fasaderna förändrades ca 1977.

Byggnadsår: 1939
Arkitekt: Gustav Karlsson
Byggmästare: Byggmästaren John Nilsson
Byggherre: Byggmästaren John Nilsson

Planeten 5. Planteringsvägen 85

Flerbostadshus, ca 1978-79 gjordes en ombyggnad. Taket förändrades ca 1981.

Byggnadsår: 1934-35
Arkitekt: Arkitekten Hugo B. Jonsson
Byggmästare: Byggmästaren Albin Tapper
Byggherre: Byggmästaren Albin Tapper

Planeten 9. Decauvillegatan 2

Affärs- och flerbostadshus. Fasaderna och fönsterna förändrades ca 1978.

Byggnadsår: 1927
Arkitekt: Charles Elmström, Klippan
Byggmästare: Byggmästaren Carl J. Wantzin
Byggherre: Handlanden Albin Åkesson, Åstorp

Planeten 9. Planteringsvägen 75

Affärsbyggnad. Fasaderna förändrades 1978.

Byggnadsår: Ca 1967
Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström
Byggmästare: Johannes Hvidberg
Byggherre: Möbelhandlaren Oscar Frögren

Planeten 11. Videgatan 4

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1927
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Änkefrun Helga Svensson

Planeten 12. Videgatan 6

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. 1933 gjordes en vindsinredning samt 1938 och 1969 gjordes tillbyggnader.

Byggnadsår: 1928
Arkitekt: Gustaf Carlsson, Hasslarp
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Bagaren Wilhelm Wendel

Planeten 14. Videgatan 10

Enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades 1954.

Byggnadsår: 1934
Arkitekt: Arkitekten Edvin Tidblad
Byggmästare: Byggmästaren Oscar Karlsson
Byggherre: Byggmästaren Oscar Karlsson

Planeten 20. Videgatan 12A

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1937
Arkitekt: Snickaren Edvin Nilsson
Byggmästare: Byggmästaren Nils P. Bengtsson
Byggherre: Gummifabriksarbetaren Eric Lindstedt

Planeten 22. Planteringsvägen 87

Affärs- och flerbostadshus.

Byggnadsår: 1955
Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström
Byggmästare: Byggmästaren John Nilsson
Byggherre: Byggmästaren John Nilsson

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Planeten 21. Videgatan 12B**

Enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades ca 1976.

Byggnadsår: 1937-38
Arkitekt: Vetlandahus
Byggmästare: Muraren Gustaf S. Andersson
Byggherre: Agenten Arvid R. Celin

Planeten 23+24+25. Planteringsvägen 83A, 83B, 83C

Tre enfamiljs radhus.

Byggnadsår: Ca 1978
Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström
Byggmästare:
Byggherre: Oscar Frögren

Planeten 11

Planeten 12

Planeten 14

Planeten 20

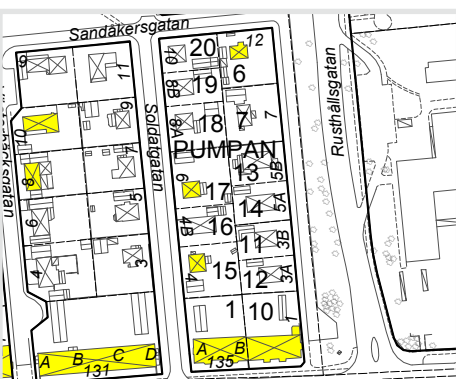
Planeten 22

Planeten 21

Planeten 23, 24 och 25

Pumpan 1

Pumpan 6

Pumpan 10

Pumpan 15

Kvarteret Pumpan

Åtta av tio tomter bebyggdes 1924-1934 med en- och tvåfamiljsvillor och på den sydvästra hörntomten en flerbamiljsvilla. Samtliga hus fick en 1920-talsklassicistisk stil med tak av tegel eller eternit. Förutom tomterna närmast Planteringsvägen blev kvarteret på 1940-talet ämnat för villabebyggelse. Ytterligare en villa byggdes invid Rusthållsgatan i början av 1950-talet. 1953 ökades byggnadshöjden mot Planteringsvägen till tre våningar. På den sista obebyggda tomten i kvarteret uppfördes 1960-1961 ett trevånings flerbostadshus i med fasader och tak av rött tegel.

På 1980-talet revs två av villorna utmed Rusthållsgatan och ersattes med fyra katalogvillor. Flerfamiljsvillan på hörnet mot Planteringsvägen ersattes vid samma tid med ett flerbostadshus som med röda tegelfasader anslöt sig väl till 60-talshuset intill. Ytterligare två villor byggdes vid Soldatgatan.

Kulturhistoriska värden

Några av de äldre villorna i kvarteret har klassificerats som *"Byggnader av kompletterande värde för miljön"*. Det gäller också de båda flerbostadshusen, ett från tidigt 1960-tal som är i det närmaste originalskick och präglas av enkelhet och gedigna materia, liksom ett flerbostadshus från 1980-talet som har bedömts som kvalitativt och välanpassat till den omgivande miljön med avseende på skala, material och detaljbearbetning.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Pumpan 1. Planteringsvägen 135A, 135B

Flerbostadshus.

Byggnadsår: 1960-61
Arkitekt: Arkitekt- & Konstruktionsbyrå J. M. Bomér genom byggnadsingenjören J. Martin Bomér

Byggmästare: Byggmästaren John Nilsson
Byggherre: Byggmästaren John Nilsson

Pumpan 6. Sandåkersgatan 12

Enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades ca 1954.

Byggnadsår: 1924-25
Arkitekt: Forssjö Trävaru AB
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Kyrkogårdsvaktmästaren Hj. Jönsson

Pumpan 10. Rusthållsgatan 1

Flerbostadshus.

Byggnadsår: 1985-86
Arkitekt: Arkitektfirman Bengt Blasberg och Henrik Jais-Nielsen Arkitekter SAR
Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB
Byggherrar: Planerat av Göran Bengtsson Byggnads AB och utfört av T. G. Karlsson Byggnads AB

Pumpan 15. Soldatgatan 4

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades 1984 och 1985 tillbyggdes en altan.

Byggnadsår: 1926
Arkitekt: Förmannen Gottfrid Nilsson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Kopparverksarbetaren Sture Bengtsson

Pumpan 17. Soldatgatan 6

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1926
Arkitekt: Förmannen Gottfrid Nilsson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Fosfatarbetaren Axel R. F. Thunberg

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Pumpan 7. Rusthållsgatan 7**

Enfamiljsvilla. Taket förändrades 1949 och fasaderna 1980.

Byggnadsår: 1934
Arkitekt: Snickaren John Ekelund
Byggmästare: Snickaren John Ekelund
Byggherrar: Snickaren John Ekelund och fru Marie Ekelund

Pumpan 11. Rusthållsgatan 3B

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1981
Arkitekt: Ernström Modulent AB, Hässleholm
Byggmästare:
Byggherre: Sundskonsult AB

Pumpan 12. Rusthållsgatan 3A

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1982
Arkitekt: Ernström Modulent AB, Hässleholm genom Peter Nevby
Byggmästare:
Byggherrar: Kristina Henriksson och Ova Innala

Pumpan 13. Rusthållsgatan 5B

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1985
Arkitekt: Gullringshus AB, Gullringen
Byggmästare:
Byggherre: Åke Eliasson

Pumpan 14. Rusthållsgatan 5A

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1985
Arkitekt: Gullringshus AB, Gullringen
Byggmästare:
Byggherre: Ruth Persson

Pumpan 17

Pumpan 7

Pumpan 11

Pumpan 12

Pumpan 13

Pumpan 14

Pumpan 16

Pumpan 18

Pumpan 19

Pumpan 20

Pumpan 16. Soldatgatan 4B

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1986**Arkitekt:** Gullringshus AB, Gullringen genom John Harris**Byggmästare:****Byggherrar:** Axel Karlsson och Siv Karlsson**Pumpan 18. Soldatgatan 8A**

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1926**Arkitekt:** Förmannen Gottfrid Nilsson**Byggmästare:** Okänd**Byggherre:** Verkstadsarbetaren Bernh. Johansson**Pumpan 19. Soldatgatan 8B**

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1985**Arkitekt:** Myresjöhus, Vetlanda genom P. Lindén**Byggmästare:****Byggherrar:** Birgitta Orlowski och Marian Orlowski**Pumpan 20. Soldatgatan 10**

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1925-26**Arkitekt:** Gummifabriksarbetaren Gottfrid Nilsson**Byggmästare:** Okänd**Byggherre:** Grovarbetaren Oskar Olsson

Kvarteret Rymden

I kvarterets finns fyra landsvägshus, sannolikt uppförda under 1870- och 1880-talen. Tidigare fanns ytterligare fyra, som revs under 1900-talet. Under 1920-talets andra del byggdes två mindre flerbostadshus vid Planteringsvägen och fem villor och parhus vid Videgatan. Stilen var genomgående klassicistisk. Som fasadmateriäl användes antingen tegel eller puts, på taken användes tegel och eternit. I slutet av 1930-talet tillkom ett funktionalistiskt pröglat trevåningshus längs Planteringsvägen.

I början av 1960-talet ändrades planen och ett flerbostadshus med gula tegelfasader stod färdigt 1963. Därefter har inga fler nybyggnader skett i kvarteret. De fyra kvarstående landsvägshusen har byggts om liksom några av 1920-talshusen.

Kulturhistoriska värden

Tre av villorna från 1920-talet har tillsammans med flerfamiljsvillan och ett av de ursprungliga landsvägshusen klassificerats som *"Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§"*. Dessa har en mycket tidstypisk utformning och präglas av gedigna byggnadsmaterial och välarbetade detaljer. Ytterligare tre landsvägshus finns längs Planteringsvägen som har klassificerats som *"Byggnader av kompletterande värde för miljön"*. Tillsammans utgör dessa byggnader en helhet och är en viktig länk till förståelsen av stadsdelens historiska framväxt.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Rymden 1+2. Videgatan 16, 18

Parbostadshus. 1933 gjordes en vindsinredning och 1966 tillbyggdes Rymden 2.

Byggnadsår: 1926
Arkitekt: Arkitekten Edvin Tidblad
Byggmästare: Okänd
Byggherrar: Rotationsbiträdet Sven Andersson och rotationstryckaren Ernst Frick

Rymden 3. Videgatan 20

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1927-28
Arkitekt: Linjearbetaren Carl G. Rosén
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Telefonarbetaren Hans S. Roslund

Rymden 4. Videgatan 22

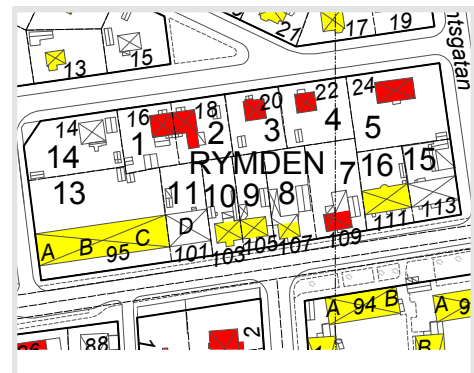
Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1926
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Gummifabriksarbetaren Anton Ohlsson

Rymden 5. Videgatan 24

Flerfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1927-28
Arkitekt: Muraren Bror E. Jacobsson
Byggmästare: Troligen muraren Hans Österlind
Byggherre: Muraren Hans Österlind

Rymden 1 och 2

Rymden 3

Rymden 4

Rymden 5

Rymden 7

Rymden 8

Rymden 9

Rymden 10

Rymden 13

Rymden 7. Planteringsvägen 109

Ursprungligen tvåbostadshus, nu enbostadshus, tillbyggt ca 1988.

Byggnadsår: Ca 1878
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Arbetaren Johannes Jönsson

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Rymden 8. Planteringsvägen 107**

Ursprungligen tvåbostadshus, nu enbostadshus. Fasaderna förändrades ca 1956-57 och 1966 samt fönsterna förändrades 1964.

Byggnadsår: Ca 1885-86
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Herr Henrik Gustaf Reinhard von Horn

Rymden 9. Planteringsvägen 105, "Villa Ellendal"

Ursprungligen tvåbostadshus, nu enbostadshus. Verandan byggdes om på 1960-talet, fönstren förändrades 1976, fasaderna putsades 1982 och taket ändrades från tjärpapp till plåttak 1991.

Byggnadsår: Ca 1870
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Hemmansägaren Anders Olsson

Rymden 10. Planteringsvägen 103, "Villa Linehem"

Ursprungligen tvåbostadshus, nu enbostadshus. Taket förändrades 1948 samt fasaderna, fönster och dörrar förändrades 1969-71.

Byggnadsår: Ca 1870
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Hemmansägaren Anders Olsson

Rymden 13. Planteringsvägen 95A, 95B, 95C, 95D

Affärs- och flerbostadshus.

Byggnadsår: 1962-63
Arkitekt: Filip Lundgrens Arkitektkontor
 genom arkitekten Filip Lundgren
Byggmästare: Byggmästaren John Nilsson
Byggherre: Byggmästaren John Nilsson

Rymden 16. Planteringsvägen 111

Affärs- och flerbostadshus, ombyggt ca 1989-90.

Byggnadsår: 1928-29
Arkitekt: Muraren Bror E. Jacobsson
Byggmästare: Muraren Petter H. Jacobsson
Byggherre: Muraren Petter H. Jacobsson

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Rymden 11. Planteringsvägen 101**

Ursprungligen flerbostadshus, ombyggt ca 1988-89.

Byggnadsår: 1939
Arkitekt: Arkitekten Hugo B. Jonsson
Byggmästare: Byggmästaren Albin Tapper
Byggherre: Fru Syster Lundin

Rymden 14. Videgatan 14

Ursprungligen flerfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades 1970-71.

Byggnadsår: 1926-27

Arkitekt: Arkitekten Ola Anderson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Åkaren Einar Nyberg

Rymden 15. Planteringsvägen 113

Affärs- och flerbostadshus. Fönsterna förändrades 1942 och 1981 gjordes en ombyggnad.

Byggnadsår: 1927-28

Arkitekt: Muraren Bror E. Jacobsson

Byggmästare: Muraren Petter H. Jacobsson

Byggherre: Muraren Petter H. Jacobsson

Rymden 16

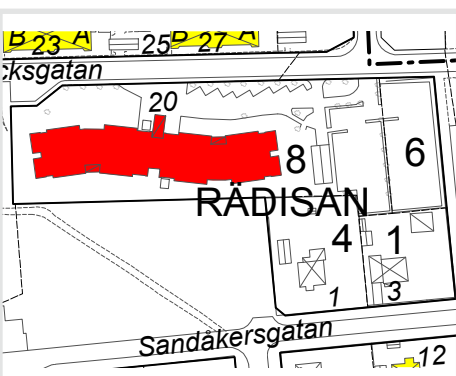
Rymden 11

Rymden 14

Rymden 15

Rädisan 8

Rädisan 1

Rädisan 4

Kvarteret Rädisan

I stadsplanen 1911-1912 var kvarteret triangelformat, där den diagonala sidan tangenterades av Lussebäcken. Det var avsett för trevåningshus, men 1923-1924 uppfördes en tvåfamiljsvilla och två enfamiljsvillor. Norr om kvarteret planerades ytterligare två villakvarter, Sockerbetan och Bönan. 1947 återfick Rädisan formen från den första planen. En av villorna i kvarteret revs och Rädisan och Sockerbetan slogs samman i en ny detaljplan 1994. Den nordvästliga delen gjordes till grönområde. Mot Brunnbäcksgatan byggdes ett äldreboende i början av 2000-talet. De två kvarstående villorna har under senare decennier förändrats påtagligt genom till- och ombyggnader.

Kulturhistoriska värden

Det nybyggda äldreboendet representerar sådana arkitektoniska kvaliteter att det har klassificerats som *"Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§"*.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Rädisan 8. Brunnbäcksgatan 20, "Lussebäcksgården"

Vårdboende.

Byggnadsår: 2000

Arkitekt: Arkitektlaget genom arkitekter SAR Jan Tellving och Arne Jönsson

Byggmästare:

Byggherre: Helsingborgs stad

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Rädisan 1. Sandåkersgatan 3

Enfamiljsvilla, tillbyggd ca 1976.

Byggnadsår: 1924

Arkitekt: (Osignerade ritningar)

Byggmästare: Byggmästaren Anders Nilsson

Byggherre: Trädgårdsmästaren Folke Cedergren

Rädisan 4. Sandåkersgatan 1, "Villa Ripa"

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna och taket förändrades ca 1974-75 och ca 1986 tillbyggdes ett uterum.

Byggnadsår: 1924-25

Arkitekt: Gummifabriksarbetaren Gottfrid Nilsson

Byggmästare: Alb. Johansson

Byggherre: Reparatören Malte A. Ripa

Kvarteret Rödbetan

Det äldsta huset i kvarteret Rödbetan är det sydligaste av landsvägshusen på Mia-torps marker. Det uppfördes i mitten av 1870-talet som en del av en trelängad gård, kallad Gröneborg, med bostadshuset utmed Planteringsvägen. På fastigheten drevs fram till början av 1900-talet ett trädgårdsmästeri. Kvarteret Rödbetan fick sin nuvarande form 1911-1912. Bostadshuset på Gröneborg byggdes på en våning, och i kvarterets östra del uppfördes ett parhus och en mindre egnahemsvilla.

1954 tilläts fyrvåningshus mot Planteringsvägen och tidigare strikta byggnadslinjer inom kvarteret slopades. På tomt 5 byggdes en villa i slutet av 1950-talet, indragen från gatulinjen med en stor trädgård framför. Detta hus och flerbostadshuset vid Planteringsvägen var i tidstypisk stil med fasader och tak av tegel och välbearbetade detaljer. Som kontrast uppfördes i mitten av 1960-talet en villa med en sluten gatufasad på tomten intill, och den modernistiska arkitekturen med plant tak och fasader av mexitegel bröt markant mot omgivningen. 1970 bebyggdes den sista tomten vid Gröneborgsgatan. Några år senare revs en av de äldsta villorna vid Långevadsgatan och ersattes av en samlingslokal för Plymouthbröderna. Den äldsta byggnaden har förvanskats genom inklädnad med plåt, nya fönster och dörrar. Även 1940-talsvillan har genomgått en del förändringar under senare tid.

Kulturhistoriska värden

Villan från 1958 har liksom en av 1920-talsvillorna klassificerats som *"Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§"*. Flerbostadshuset från 1950-talet har klassificerats som *"Byggnad av kompletterande värde för miljön"*. Även den idag helt förvanskade *"Villa Gröneborg"* är en väsentlig del av stadsdelens bebyggelsehistoria men på grund av att byggnadens yttre är helt förändrat jämfört med ursprunget har den inte getts någon klassificering.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§

Rödbetan 5. Albrogatan 3

Enfamiljvilla.

Byggnadsår: 1958-59

Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström

Byggmästare: Byggmästaren Josef Wallin, Vallåkra

Byggherrar: Försäljaren Karl-Axel Olsén och Ulla Brita Lindell

Rödbetan 13+14. Gröneborgsgatan 6, 8

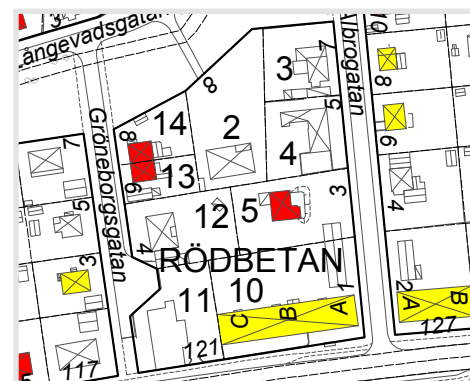
Parbostadshus.

Byggnadsår: 1929-30

Arkitekt: Ritaren Per Lundberg

Byggmästare: Okänd

Byggherrar: Förrådsförvaltaren Helge Mikus och svarvaren Carl Axel Rothoff

Rödbetan 5

Rödbetan 13 och 14

Rödbetan 10

Rödbetan 2

Rödbetan 3

Rödbetan 4

Rödbetan 11

Rödbetan 12

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Rödbetan 10. Albrogatan 1A, 1B, 1C

Affärs- och flerbostadshus. På fastigheten finns också en garagebyggnad uppförd 1954.

Byggnadsår: 1954-55
Arkitekt: Arkitekten Johnny Ekström
Byggmästare: Byggmästaren John Nilsson
Byggherre: Byggmästaren John Nilsson

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Rödbetan 2. Långevadsgatan 8

Samlingsbyggnad.

Byggnadsår: Ca 1984
Arkitekt: A-Konsult
Byggmästare: Berne Bengtsson, Åstorp
Byggherre: Stiftelsen för gudstjänstlokal

Rödbetan 3. Albrogatan 7

Enfamiljsvilla, tillbyggd med ett uterum ca 1977.

Byggnadsår: 1947
Arkitekt: Arkitekten Edvin Tidblad
Byggmästare: Byggmästaren Albin Nilsson
Byggherre: Erik Svensson

Rödbetan 4. Albrogatan 5

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1966
Arkitekt: AB Hultsfredsindustrierna, Hultsfred genom K. Lundwall
Byggmästare: John Andersson
Byggherre: Kalkylatorn Thomas Frick

Rödbetan 11. Planteringsvägen 121, "Villa Gröneborg"

Ursprungligen flerfamiljsbostad, stall och ekonomibyggnad i en våning, nu kontorsbyggnad. 1927 gjordes en påbyggnad, ca 1953 inreddes ett garage, ca 1978-79 gjordes en till- och ombyggnad, 1980 gjordes en tillbyggnad och ca 1986 förändrades fasaderna.

Byggnadsår: 1875
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd

Byggherre: Trädgårdsmästaren John Persson

Rödbetan 12. Gröneborgsgatan 4

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1970
Arkitekt: Salomon-Sörensen Arkitektkontor AB genom arkitekt SAR Curt Salomon-Sörensen
Byggmästare: Byggmästaren Ture Andersson, Mörap
Byggherre: Ingenjören Tommy Jakhammer

Kvarteret Solen

Fram till 1900-talets början utgjordes kvarteret av Miatorps gårdstomt med en trelängad gård i hörnet av Hästhagsvägen och Planteringsvägen. Miatorps ägare, Maria Hallberg, arrenderade ut gården på 1890-talet och uppförde ett nytt bostadshus intill, nuvarande "Villa Miatorp". I början av 1900-talet avsöndrades tre tomter utmed Decauvillegatan. På den närmast Miatorp uppfördes en villa med fri planlösning, asymmetriska tegelfasader och en stor loggia. På 1910-talet byggde lantbrukaren Peter Larsson två villor på tomterna österut. I slutet av 1920-talet byggdes en mindre villa vid Hästhagsvägen. När Miatorps gamla byggnader vid Planteringsvägen hade rivits uppfördes två trevåningshus i slutet av 1920-talet respektive början av 1940-talet. Det första var klassicistiskt och fick fasader av Helsingborgstegel och tak av tegel, det senare funktionalistiskt med putsade fasader och tegeltak.

1977 antogs en stadsplan där kvarteret kapades vid Hästhagsvägen. Detta berodde på en stor olycka två år tidigare. En långträdare med gasolflaskor välte i korsningen Hästhagsvägen – Planteringsvägen och huset intill fattade eld och ödelades till stora delar. För att undvika liknande olyckor breddades Hästhagsvägen, vilket gjorde att delar av det brända huset och 20-talsvillan på tomten intill revs. På 1960-talet hade en av villorna vid Decauvillegatan rivits och på 1990-talet revs ytterligare en av villorna och ersattes senare med ett kataloghus. Av de kvarstående äldre byggnaderna byggdes villa Miatorp om kraftigt under 1940- och 1960-talen, medan sekelskiftesvillan är ganska intakt liksom de två flerbostadshusen vid Planteringsvägen (även om det halverades efter 1977 års olycka).

Kulturhistoriska värden

Villan från 1900-talets början representerar med sina tidstypiska mönstermurade tegelfasader och balkong med jugendpräglade smidesräcken stora kulturhistoriska och arkitektoniska värden och har liksom de båda flerbostadshusen klassificerats som "Särskild värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§". Villa Miatorp är väsentlig för förståelsen för områdets historia och har klassificerats som "Byggnad av kompletterande värde för miljön.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Solen 11. Planteringsvägen 71

Ursprungligen flerbostadshus, nu vandrarhem. Ombyggt ca 1977-78.

Byggnadsår: 1929

Arkitekt: Arkitekten Alfred Arvidson

Byggmästare: Troligen snickaren Gunnar Johansson

Byggherre: Snickaren Gunnar Johansson

Solen 11. Planteringsvägen 69

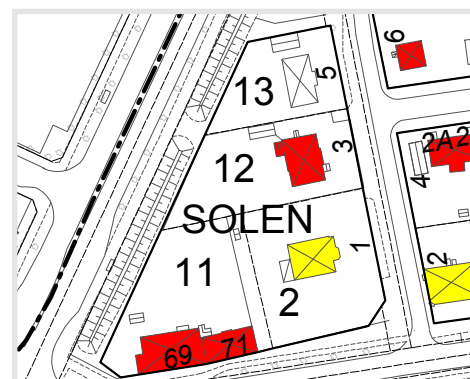
Ursprungligen flerbostadshus, nu vandrarhem, ombyggt ca 1977-78.

Byggnadsår: 1942-43

Arkitekt: Arkitekt SAR Arnold Salomon-Sörensen

Byggmästare: Byggnadsfirman Nilsson & Johansson

Byggherrar: Byggmästarna Gösta Johansson och Carl Nilsson

Solen 11, Planteringsvägen 71

Solen 11, Planteringsvägen 69

Solen 12

Solen 2

Solen 13

Solen 12. Decauvillegatan 3, "Villa Ebbasminne", "Villa Elvenäs", "Villa Sönnebo"

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1900**Arkitekt:** Troligen arkitekten Ola Anderson**Byggmästare:** Byggmästaren Ferdinand Wilhelm Landberg**Byggherre:** Byggmästaren Ferdinand Wilhelm Landberg**Byggnader av kompletterande värde för miljön:****Solen 2. Decauvillegatan 1, "Villa Miatorp"**

Enfamiljsvilla, ombyggd ca 1947. Taket förändrades ca 1961-62.

Byggnadsår: 1890-tal**Arkitekt:** Okänd**Byggmästare:** Okänd**Byggherre:** Fröken Maria Hallberg**Övrig bebyggelse inom kvarteret:****Solen 13. Decauvillegatan 5**

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 2004**Arkitekt:** Ingenjörfirman Anders Hansson**Byggmästare:****Byggherre:** Lars Oppstedt

Kvarteret Stengeten

1925-1927 bebyggdes kvarteret med sju en och tvåfamiljsvillor. Tre av villorna byggdes i trä och övriga i sten med fasader av puts eller tegel. Som takmaterial användes både tegel och eternit. Förutom att några av villorna genomgått förändringar i form av byten av fasad- och takmaterial samt fönster och entrédörrar, så har inga andra ändringar av kvarterets bebyggelse skett.

Kulturhistoriska värden

Några av villorna i kvarteret representerar stora kulturhistoriska och arkitektoniska värden genom en väl bibehållen ursprungskaraktär, med gedigna och högkvalitativa byggnadsmaterial och en hög hantverksmässig kvalitet på utförandet. Ett par av husen har fasader i Helsingborgstegel, andra i puts, något i trä. Taken av rött taktegel ger en specifik karaktär åt området.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Stengeten 1. Bäckamansgatan 4

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1926

Arkitekt: Förmannen Gottfrid Nilsson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Spårvagnsföraren Oscar Andersson

Stengeten 2. Kärrgatan 16

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1926

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Järnarbetaren Emil Andersson

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Stengeten 3. Kärrgatan 18

Tvåfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1926

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Järnsvarvaren Erik A. Rundkvist

Stengeten 5. Videgatan 13

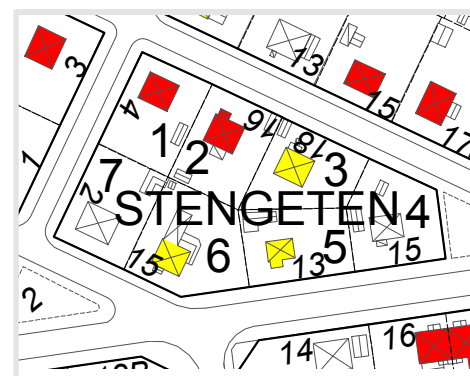
Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1926-27

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Lokeldaren Alb. Johansson

Stengeten 1

Stengeten 2

Stengeten 3

Stengeten 5

Stengeten 6

Stengeten 4

Stengeten 7

Stengeten 6. Sälggatan 15

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla, tillbyggd ca 2005.

Byggnadsår: 1925

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Tillsyningsmannen Edwin S. A. Thernborn

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Stengeten 4. Videgatan 15**

Enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades 1947 och 1974.

Byggnadsår: 1926-27

Arkitekt: (Osignerade ritningar)

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Montören Adolv Nilsson

Stengeten 7. Bäckamansgatan 2, "Villa Tuna"

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades cirka 1987.

Byggnadsår: 1925-26

Arkitekt: Byggmästaren Sven Lundgren

Byggmästare: Byggmästaren Sven Lundgren

Byggherre: Fröken Astrid Olsson

Kvarteret Stjärnbilden

Kvarteret bebyggdes 1925-1936 med tolv en- och tvåfamiljsvillor, som varierade material- och stilmässigt. De första husen var klassicistiska, de senare funktionalistiska. En av villorna byggdes i trä, övriga i sten med fasader i tegel eller puts. Takmaterialet var konsekvent rött tegel. I början av 1980-talet delades en av tomterna och vid Videgatan uppfördes en villa med tegelfasader och tak med betongpannor. Många av de äldre villorna byggdes om, med byten av fasadmaterial, fönster, dörrar med mera.

Kulturhistoriska värden

Flera av villorna i kvarteret representerar stora kulturhistoriska och arkitektoniska värden genom en väl bibehållen ursprungskaraktär, med gedigna och högkvalitativa byggnadsmaterial och en hög hantverksmässig kvalitet på utförandet. Många av husen har fasader i Helsingborgstegel och tak av rött taktegel vilket ger en specifik karaktär åt området.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Stjärnbilden 3. Sälggatan 6

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1925
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Erik Andersson
Byggherre: Kassören Gustav Larsson

Stjärnbilden 7. Videgatan 5

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1935
Arkitekt: Ritaren Per Lundberg
Byggmästare: Byggmästaren August Bengtsson
Byggherre: Tulltjänstemannen Frans Gottfrid Johansson

Stjärnbilden 8. Videgatan 3

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1928
Arkitekt: Arkitekten Alfred Arvidson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Rentieren Nils P. Nilson

Stjärnbilden 9. Decautillegatan 6, "Villa Inga-Lill"

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. 1933 gjordes en vindsinredning.

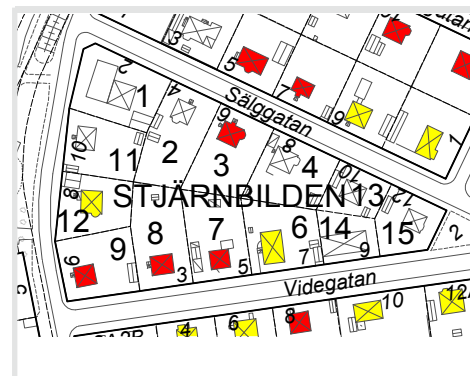
Byggnadsår: 1927
Arkitekt: Snickaren Carl Svensson
Byggmästare: Muraren John Montell
Byggherre: Skomakaren Hjalmar Malm

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Stjärnbilden 6. Videgatan 7, "Villa Mary"

Enfamiljsvilla, tillbyggd 1972-73.

Byggnadsår: 1927
Arkitekt: Ritaren Mauritz Granberg
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Arbetaren Anton Nilsson

Stjärnbilden 3

Stjärnbilden 7

Stjärnbilden 8

Stjärnbilden 9

Stjärnbilden 6

Stjärnbilden 12

Stjärnbilden 1

Stjärnbilden 2

Stjärnbilden 4

Stjärnbilden 12. Decauvillegatan 8

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. 1933 gjordes en vindsinredning.

Byggnadsår: 1925-26
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Spårvagnsföraren Anton Bengtsson

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Stjärnbilden 1. Decauvillegatan 12**

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu kontors- och lagerbyggnad, tillbyggd 1930 och cirka 1997 samt ombyggd cirka 1987.

Byggnadsår: 1926
Arkitekt:
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Fru Anna Björck

Stjärnbilden 2. Sälggatan 4

Enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades 1969-70.

Byggnadsår: 1925-26
Arkitekt: Snickaren Carl Svensson
Byggmästare: Byggmästaren Olof Lindell
Byggherre: Förmannen Karl Edvin Månsson

Stjärnbilden 4. Sälggatan 8, "Villa Louise Hill"

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. 1933 gjordes en vindsinredning och 1974 förändrades fasaderna, fönsterna och dörrarna.

Byggnadsår: 1925
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Okänd
Byggherrar: Textilarbetaren Bror J. Persson och lagerbiträdet Hulda Persson

Stjärnbilden 11. Decauvillegatan 10

Enfamiljsvilla, påbyggd cirka 1988-89 med en takkupa.

Byggnadsår: 1936
Arkitekt: Snickaren J. Martin M:son-Bomér
Byggmästare: Snickaren Folke Cedergren
Byggherre: Elektrikern Gustav E. Tofftin

Stjärnbilden 13. Sälggatan 10

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Fasaderna och fönsterna förändrades 1975.

Byggnadsår: 1926
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Troligen byggnadsarbetaren Carl Eklund
Byggherre: Byggnadsarbetaren Carl Eklund

Stjärnbilden 14. Videgatan 9

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1980
Arkitekt: LB-Hus AB, Bromölla
Byggmästare:
Byggherrar: Erik Andersson och Inger Andersson

Stjärnbilden 15. Sälggatan 12

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1926

Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Wihlborg

Byggmästare: Troligen snickaren Anders Malmberg

Byggherre: Snickaren Anders Malmberg

Stjärnbilden 11

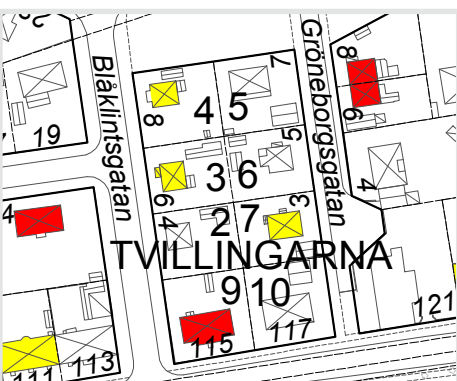
Stjärnbilden 13

Stjärnbilden 14

Stjärnbilden 15

Tvillingarna 9

Tvillingarna 3

Tvillingarna 4

Tvillingarna 7

Kvarteret Tvillingarna

1925-1928 bebyggdes sex av tomterna med en- eller tvåbostadshus. På de övriga två tomterna vid Planteringsvägen byggdes flerfamiljsvillor med fasader i tegel eller puts, med tegeltak. I ett av husen fanns butikslokaler. De båda flerbostadshusen avsågs på 1980-talet att ersättas av ett större trevåningshus, men bara det ena av husen revs, och i dess ställe uppfördes tio år senare en tvåfamiljsvilla. Ytterligare en av 1920-talsvillorna revs i slutet av 1980-talet och ersattes med en enfamiljsvilla. De flesta av de övriga husen har förändrats genomgripande med byten av fasad- och takmaterial, fönster, dörrar med mera.

Kulturhistoriska värden

Den stora flerfamiljsvillan Tvillingarna 9 är nära sitt ursprungsskick och bevarar en lång rad karaktärsfulla detaljer och autentiska byggnadsmaterial. Den har därför klassificerats som *"Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§"*. Några av enfamiljsvillorna har klassificerats som *"Byggnader av kompletterande värde för miljön"*.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Tvillingarna 9. Planteringsvägen 115

Flerfamiljsvilla.

Byggnadsår:	1928
Arkitekt:	Muraren Bror E. Jacobsson
Byggmästare:	Troligen byggnadssnickaren Gunnar Johansson
Byggherre:	Byggnadssnickaren Gunnar Johansson

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Tvillingarna 3. Blåklintsgatan 6

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår:	1926
Arkitekt:	Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare:	Troligen snickaren Anders Persson
Byggherre:	Snickaren Anders Persson

Tvillingarna 4. Blåklintsgatan 8

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår:	1925-26
Arkitekt:	Muraren Bror E. Jacobsson
Byggmästare:	Muraren Petter H. Jacobsson
Byggherre:	Muraren Petter H. Jacobsson

Tvillingarna 7. Gröneborgsgatan 3

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår:	1927
Arkitekt:	(Osignerade ritningar)
Byggmästare:	Byggmästaren Anders Nilsson
Byggherre:	Snickaren Folke Cedergren

Övrig bebyggelse i kvarteret:**Tvillingarna 2. Blåklintsgatan 4**

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1926-27

Arkitekt: Muraren Bror E. Jacobsson efter skisser
av snickaren Charles Petersson

Byggmästare: Troligen snickaren Charles Petersson

Byggherre: Snickaren Charles Petersson

Tvillingarna 5. Gröneborgsgatan 7

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1988

Arkitekt: Bygg- & Marknadskonsult

Byggmästare:

Byggherre: Eva Hallgren

Tvillingarna 6. Gröneborgsgatan 5

Enfamiljsvilla, tillbyggd med en veranda ca 1932.

Fasaderna förändrades ca 1973.

Byggnadsår: 1927-28

Arkitekt: Muraren Bror E. Jacobsson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Målaren Åke Tilly

Tvillingarna 10. Planteringsvägen 117

Tvåfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1998-99

Arkitekt: Villa Arkitekter AB, Sölvesborg

Byggmästare:

Byggherrar: Håkan Petrika och John Petrika

Tvillingarna 2

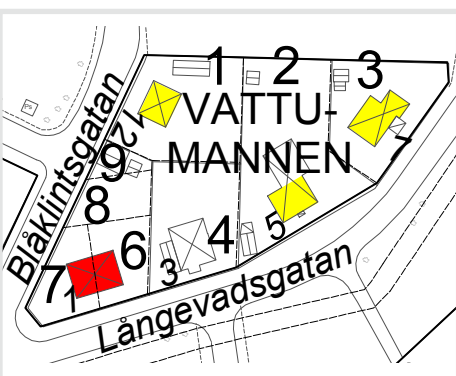
Tvillingarna 5

Tvillingarna 6

Tvillingarna 10

Vattumannen 6-7

Vattumannen 1

Vattumannen 2

Vattumannen 3

Kvarteret Vattumannen

Kvarteret är beläget på mark som fram till 1918 hörde till Raus landskommun. Det stadsplanerades första gången 1926 då det avsattes för öppen eller kopplad bebyggelse i som mest två våningar. Mellan 1927 och 1937 byggdes tre enfamiljsvillor, en tvåfamiljsvilla och en flerfamiljsvilla. Ett av husen var av trä, övriga av sten med fasader av puts eller tegel. På taken lades tegel, eternit eller takpapp. Byggnadsstilen varierade från stilren 1920-talsklassicism till stram funkis. I slutet av 1950-talet byggdes en av 1930-talsvillorna till på ett vis som både anpassades till ursprungsarkitekturen och tillförde nya kvaliteter till huset. Av de övriga villorna har en byggts om kraftigt under de senast 15 åren medan övriga är mer eller mindre intakta sedan ursprunget.

Kulturhistoriska värden

Flerfamiljsvillan från 1920-talet har en herrgårdsliknande arkitektur och präglas av gedigna och väl bibehållna byggnadsmaterial, och representerar stora kulturhistoriska värden. Den har klassificerats som *"Särskild värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§"*. 1930-talsvillorna har klassificerats som *"Byggnader av kompletterande värde för miljön"*.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Vattumannen 6-7. Långevadsgatan 1

Flerfamiljsvilla.

Byggnadsår:	1927-28
Arkitekt:	Muraren Bror E. Jacobsson
Byggmästare:	Muraren Hans Österlind
Byggherre:	Kommunalarbetaren Elias A. Rosenberg

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Vattumannen 1. Blåklintsgatan 12

Enfamiljsvilla. Balkongen förändrades ca 1984.

Byggnadsår:	1936
Arkitekt:	Muraren Karl A. Nilsson
Byggmästare:	Muraren Karl A. Nilsson
Byggherre:	Byggnadsarbetaren Arvid Jönsson

Vattumannen 2. Långevadsgatan 5

Enfamiljsvilla, tillbyggd ca 1997.

Byggnadsår:	1930-31
Arkitekt:	Ritaren Per Lundberg
Byggmästare:	Okänd
Byggherre:	Målarmästaren Georg Månsson

Vattumannen 3. Långevadsgatan 7A, 7B

Enfamiljsvilla, tillbyggd och fasadförändrad 1959.

Byggnadsår:	1935-37
Arkitekt:	Snickaren J. Martin M:son-Bomér
Byggmästare:	Byggmästaren Johan Holmkvist
Byggherre:	Byggmästaren Johan Holmkvist

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Vattumannen 4. Långevadsgatan 3**

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades cirka 1992 och cirka år 2000 gjordes en tillbyggnad.

Byggnadsår: 1928-29

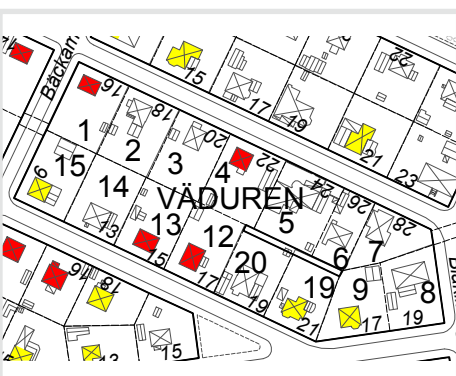
Arkitekt: Arkitekten Sixten Lööf, Myresjö

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Spårvagnsföraren Carl Axel Johnsson

Vattumannen 4

Kvarteret Väduren

Detta kvarter hörde till gården Miatorps marker. Tomterna utmed Kärrgatan låg innanför Raus planterings municipalsamhälles gräns och omfattades av 1911-1912 års stadsplan. Tomterna vid Hjorthornsgatan låg utanför och lydde under Raus landskommun. De statliga egnahemslån som börjat beviljas 1905 var avsedda för nybyggen på landsbygden. Därför var byggare i municipalsamhället inte berättigade att låna. Ägarna till tre tomter (nr 5, 6 och 7) på den östra sidan av kvarteret beviljades egnahemslån. Här uppförde de tre närmast identiska enfamiljsvillor med putsade fasader och pappklädda tak.

1926 fanns två kvartershalvor, Storken västra och östra (åtskilda av Lillebäck). Bebyggelse medgavs bara i en remsa strax innanför gatulinjen. Därmed hamnade två av de tre villorna utanför det tillåtna byggnadsområdet. 1925-1937 byggdes tolv en- och tvåfamiljsvillor. Byggnadshöjden varierade från en och en halv våning till två och stilen varierade från nationalromantik över 1920-talsklassicism till funktionalism. Ett av husen byggdes i trä och övriga av sten, fasaderna gjordes av puts eller tegel. På taken lades antingen tegel, eternit eller papp. Lillebäck lades i kulvert och 1941 slogs de båda kvartershalvorna samman till kvarteret Väduren. 1948 slopades de tidigare byggnadslinjerna. Därigenom legaliserade de två egnahemsvillorna från 1915. Den ena av dem revs i slutet av 1980-talet och ersattes av en villa i två plan intill gatulinjen. En av 1920-talsvillorna ersattes av en enplansvilla. Av övriga villor är ungefär hälften ganska intakta, resterande har förändrats i olika grad med byten av fasad- och takmaterial samt fönster och dörrar.

Kulturhistoriska värden

Fyra av villorna från slutet av 1920-talet är i princip oförändrade exteriört sedan de byggdes, och uppvisar en lång rad kvaliteter som tegelfasader, tegeltak och dörrar och fönster i original. De har klassificerats som *"Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§"*. Ytterligare tre villor som förändrats i högre grad har klassificerats som *"Byggnader av kompletterande värde för miljön"*.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Väduren 1. Hjorthornsgatan 16

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1929-30

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Filaren Carl Jönsson

Väduren 4. Hjorthornsgatan 22

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1929

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Chauffören Albin Frank

Väduren 1

Väduren 4

Väduren 12

Väduren 13

Väduren 12. Kärrgatan 17, "Villa Sagan"

Ursprungligen tvåfamiljshus, nu enfamiljshus.

Byggnadsår: 1925-26
Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Målarbästaren Peter O. Lindén

Väduren 13. Kärrgatan 15

Enfamiljshus.

Byggnadsår: 1927-28
Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson
Byggmästare: Snickaren Folke Cedergren
Byggherre: Typografen Allan Söderlund

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Väduren 9. Videgatan 17**

Enfamiljshus.

Byggnadsår: 1926-27
Arkitekt: Byggnadsingenjören Erik Wihlborg
Byggmästare: Troligen muraren Anders Johansson
Byggherre: Muraren Anders Johansson

Väduren 19. Kärrgatan 21

Enfamiljshus, tillbyggt 1945-46.

Byggnadsår: 1934
Arkitekt: Arkitekten Edvin Tidblad
Byggmästare: Snickaren August Bengtsson
Byggherre: Lagerbokhållaren Robert Lindström

Väduren 15. Bäckamansgatan 6

Ursprungligen tvåfamiljshus, nu enfamiljshus. 1933 gjordes en vindsinredning, 1962 förändrades fönsterna och 2004 tillbyggdes en altan och ett uterum.

Byggnadsår: 1927
Arkitekt: Byggmästaren Harald Andersson
Byggmästare: Carl Strandqvist, Hjortshög
Byggherre: Tunnbindaren Johan Jönsson Engqvist

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Väduren 2. Hjorthornsgatan 18**

Ursprungligen tvåfamiljshus, nu enfamiljshus, tillbyggt 1932, 1991 och 2005, det sistnämnda året med ett uterum.

Byggnadsår: 1929
Arkitekt: Ingenjören Albin Johansson
Byggmästare: Byggmästaren Jöns Hansson
Byggherre: Elektrikern Nils Svensson

Väduren 3. Hjorthornsgatan 20

Ursprungligen tvåfamiljshus, nu enfamiljshus, ombyggt ca 1995.

Byggnadsår: 1936-37
Arkitekt: Boro-Hus, Landsbro
Byggmästare: Byggmästaren Alfred Jönsson
Byggherre: Kommunalarbetaren Gustav Albert Nilsson

Väduren 9

Väduren 19

Väduren 15

Väduren 2

Väduren 3

Väduren 5

Väduren 6

Väduren 7

Väduren 8

Väduren 14

Väduren 5. Hjorthornsgatan 24

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1988-89**Arkitekt:** Sjödalshus, Timmersdala**Byggmästare:****Byggherre:** Amal Abdahaad**Väduren 6. Hjorthornsgatan 26**

Enfamiljsvilla, tillbyggd ca 1977. Fasaderna och fönsterna förändrades 1981.

Byggnadsår: 1915**Arkitekt:** Byggmästaren Johan E. Johansson**Byggmästare:** Troligen byggnadsfirman Johansson & Liljedahl**Byggherre:** Motorvagnsföraren Sigfrid Göransson**Väduren 7. Hjorthornsgatan 28**

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla, påbyggd 1932 med en frontespis. Fasaderna förändrades 1975.

Byggnadsår: 1915**Arkitekt:** Byggmästaren Johan E. Johansson**Byggmästare:** Troligen byggnadsfirman Johansson & Liljedahl**Byggherre:** Banvakten Gösta Jönsson**Väduren 8. Videgatan 19**

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1987-88**Arkitekt:** LB-Hus AB, Bromölla genom M. Szalay**Byggmästare:****Byggherrar:** Kent Persson och Sol-Britt Wilhelmsson**Väduren 14. Kärrgatan 13**

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. 1933 gjordes en vindsinredning, 1954 tillbyggdes ett garage och en altan, 1974 förändrades fasaderna, 1982 gjordes en ombyggnad och 1985 tillbyggdes ett uterum.

Byggnadsår: 1927**Arkitekt:** Byggnadsingenjören Martin Pettersson**Byggmästare:** Byggmästaren Anders Nilsson**Byggherre:** Sömmerskan Elly E. Lindh**Väduren 20. Kärrgatan 19**

Enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades 1995 och 2006 tillbyggdes ett uterum.

Byggnadsår: 1930**Arkitekt:** Spårvagnsreparatören Oscar Wallin**Byggmästare:** Okänd**Byggherre:** Spårvagnsreparatören Oscar Wallin

Väduren 20

Kvarteret Vändkretsen

Kvarterets första stadsplan gjordes 1927 och avsåg öppen eller kopplad bebyggelse i högst två våningar. På en av de tolv tomterna uppfördes en flerfamiljsvilla i två våningar i slutet av 1920-talet. Ytterligare tio tomter bebyggdes 1928-36 med en- eller tvåfamiljsvillor i 1 eller 1,5 våningar. En av villorna byggdes i trä, de övriga i sten med fasader av puts eller tegel. Som takmaterial användes mest rött tegel, men ett av taken fick glaserade takpannor, ett annat takpapp. Stilen varierade mellan nationalromantik, klassicism och funkis. I början av 50-talet byggdes en enfamiljsvilla med gula tegelfasader och flackt tegeltäckt tak på den sista obebyggda tomten. Under 1970- och 80-talet förändrades flera av de äldre villorna i genom på- och tillbyggnader, fasadinklädnader och byten av takmaterial, fönster och entrédörrar. En av de äldsta villorna revs och ersattes med ett kataloghus.

Kulturhistoriska värden

Fem av kvarterets villor har klassificerats som antingen *"Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§"* eller *"Byggnader av kompletterande värde för miljön"*. Samtliga representerar avsevärda kulturhistoriska och arkitektoniska värden genom för stadsdelen karaktäristiska byggnadsmaterial och stil.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Vändkretsen 2. Vallmogatan 16

Enfamiljsvilla, tillbyggd ca 1976.

Byggnadsår: 1933-34

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: Byggmästaren Carl Hagberg

Byggherre: Gummifabriksarbetarskan Petrea Nilsson

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Vändkretsen 1. Vallmogatan 14

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1935-36

Arkitekt: Ingenjören Ewald Köhler

Byggmästare: Snickaren Folke Cedergren

Byggherre: Skomakaren Thure E. Andersson

Vändkretsen 8. Hjorthornsgatan 21

Enfamiljsvilla, tillbyggd med en veranda ca 1977, samt tillbyggd med uterum 1994 och 2002.

Byggnadsår: 1933

Arkitekt: Byggnadsingenjören Martin Pettersson

Byggmästare: Snickaren August Bengtsson

Byggherre: 2:e maskinisten Frans Gottfrid Johansson

Vändkretsen 11. Hjorthornsgatan 15

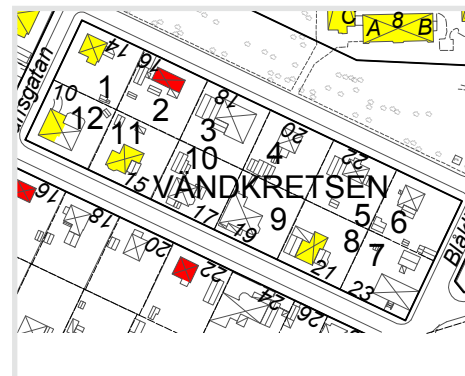
Enfamiljsvilla, tillbyggd ca 1987.

Byggnadsår: 1934

Arkitekt: Ingenjören Ewald Köhler

Byggmästare: Muraren Henry Olsson

Byggherre: Muraren Henry Olsson

Vändkretsen 2

Vändkretsen 1

Vändkretsen 8

Vändkretsen 11

Vändkretsen 12

Vändkretsen 3

Vändkretsen 4

Vändkretsen 5

Vändkretsen 6

Vändkretsen 12. Bäckamansgatan 10

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1953**Arkitekt:** Myresjö-Hus**Byggmästare:** Byggmästaren Gustav Strandqvist, Ödåkra**Byggherre:** Verkstadsarbetaren Sven Palmér**Övrig bebyggelse inom kvarteret:****Vändkretsen 3. Vallmogatan 18**

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: Ca 1991**Arkitekt:** KSA Elementproduktion AB, Sjöbo**Byggmästare:****Byggherre:** Jan-Erik Svensson**Vändkretsen 4. Vallmogatan 20**

Enfamiljsvilla, påbyggd ca 1985

Byggnadsår: 1935**Arkitekt:** Snickaren Nils Andersson**Byggmästare:** Byggnadsfirman Axelsson & Nilsson**Byggherre:** Snickaren Nils Andersson**Vändkretsen 5. Vallmogatan 22**

Enfamiljsvilla, tillbyggd med ett uterum och fasadförändrad ca 1979.

Byggnadsår: 1928-29**Arkitekt:** Myresjöhus, Myresjö genom arkitekten Sixten Lööf**Byggmästare:** Okänd**Byggherre:** Spårvagnsföraren Thore Åkerberg**Vändkretsen 6. Vallmogatan 24**

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1929**Arkitekt:** Snickaren John Ekelund**Byggmästare:** Okänd**Byggherre:** Lantbrukaren Axel Pettersson, Ljungby**Vändkretsen 7. Hjorthornsgatan 23**

Flerfamiljsvilla, ombyggd ca 1986.

Byggnadsår: 1929-30**Arkitekt:** Byggnadsingenjören Martin Pettersson**Byggmästare:** Troligen muraren Sigvard L. Olofsson**Byggherre:** Muraren Sigvard L. Olofsson**Vändkretsen 9. Hjorthornsgatan 19**

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla. Fasaderna, taket och fönsterna förändrades ca 1975 samt 1980 och 1984 gjordes tillbyggnader, det senare året med en altan.

Byggnadsår: 1928-29**Arkitekt:** Muraren Bror E. Jacobsson**Byggmästare:** Troligen byggnadsarbetaren Sigvard Olofsson**Byggherre:** Byggnadsarbetaren Sigvard Olofsson

Vändkretsen 10. Hjorthornsgatan 17

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla, tillbyggd cirka 1997 och 2004, det förstnämnda året med ett uterum.

Byggnadsår: 1932-33

Arkitekt: Snickaren Sigfrid Larsson, Kvistofta

Byggmästare: Byggmästaren Linus Olofsson

Byggherrar: Snickaren Sigfrid Larsson, Kvistofta och
byggmästaren Sven Larsson, Vallåkra

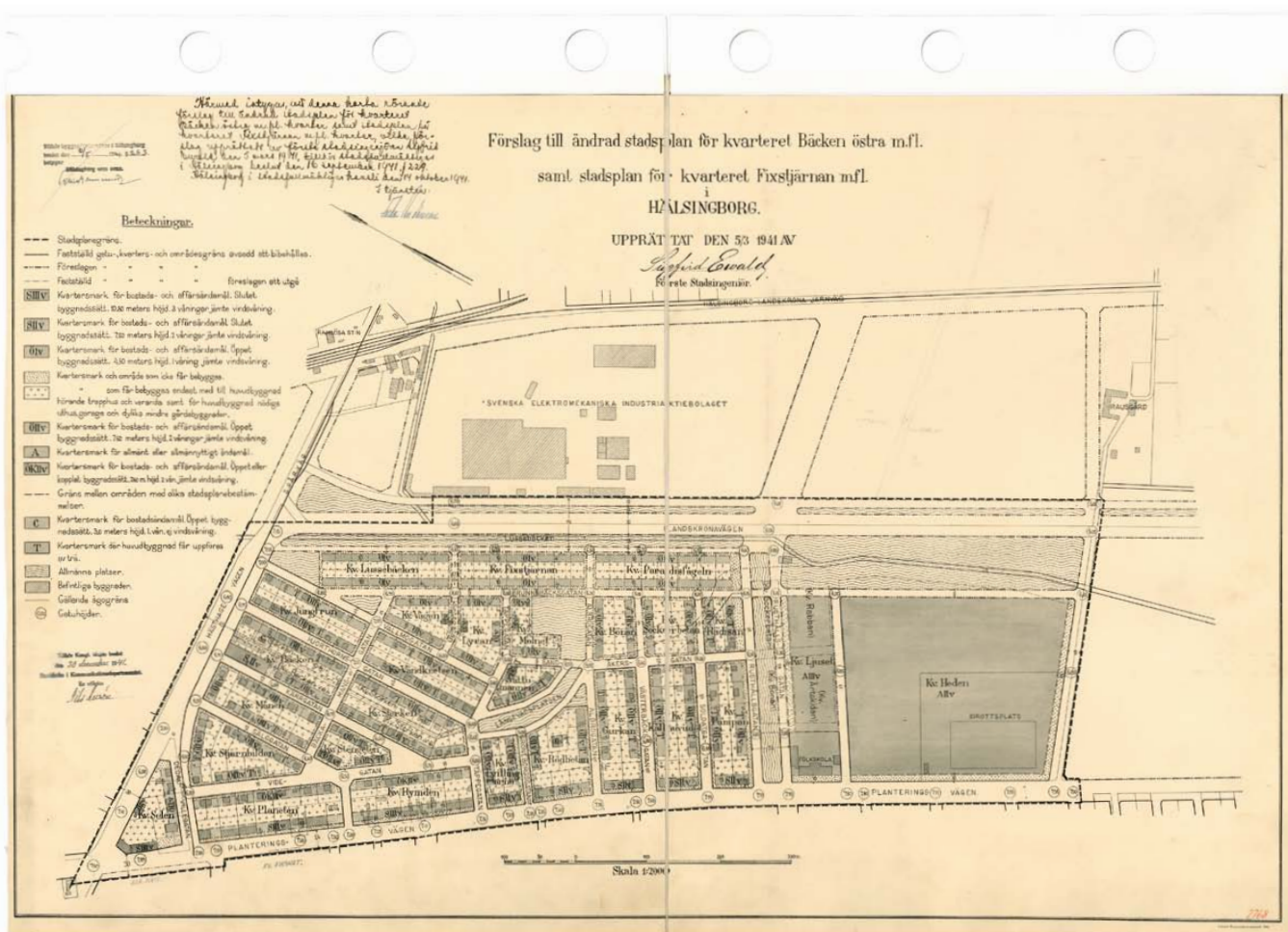
Vändkretsen 7

Vändkretsen 9

Vändkretsen 10

Stadsplan över Miatorp och Lussebäcken upprättad i mars 1941 av förste stadsingenjören Sigfrid Ewald och fastställd av Kungl. Maj:t i december samma år. Enligt denna stadsplan var Lussebäcken tänkt att bebyggas med friliggande villabebyggelse i en våning, men innan planen hann fullföljas upprättades nya stadsplaner för området med helt annat innehåll. Original i Helsingborgs stadsbyggnadsförvaltning.

Lussebäcken

Området har sitt namn efter den bäck som bildades när Gåsebäcken och bäcken från Ramlösaravinen flöt samman strax norr om Hästhagsvägen, och sedan rann söderut fram till Råån. I slutet av 1800-talet lades bäckarna om så att Lussebäcken leddes direkt upp mot Ramlösaravinen från nuvarande korsningen Soldatgatan-Sandåkersgatan. Mellan Lussebäcken och Gåsebäcken grävdes en ny bäck, Lillebäck. Den rann i grönområdet utmed Långevadsgatan och sedan genom kvarteren Näcken och Väduren. Lussebäcken och dess fortsättning norrut i Lillebäck fick utgöra municipalsamhällets östra gräns i början av 1900-talet. Även efter inkorporeringen med Helsingborgs stad har bäcken fått

utgöra stadsdelen Planterings östra gräns och bostadsområdet Lussebäcken ligger liksom de allra östligaste kvarteren på Miatorp utanför det egentliga Planteringen. Men bebyggelsen i Lussebäcken är sammanlänkad med bebyggelsen i väster och har här betraktats som en del av Planteringen.

I slutet av 1930-talet lades Lillebäck i kulvert och ett grönstråk anlades utmed Långevadsgatan. Ungefär samtidigt flyttades Lussebäcken längre österut så att den kom att gå parallellt med den nyanlagda Landskronavägen. Historiskt sett utgjorde marken på ömse sidor om Landskronavägen en del av den så kallade Hästhagen. Stora delar av detta

Hälsingborg. Parti från Brunnbäcksgatan.

markområde köptes på 1930-talet av Elektromekano (före detta Helsingborgs Mekaniska Verkstad). 1939 flyttades verksamheten från Söder till området på östra sidan av Landskronavägen. I och med denna industrietablering ökade snabbt behovet av bostäder i området. 1941 upprättades en stadsplan av stadsingenjören Sigfrid Ewald för en fortsättning av egnahemsbebyggelsen på Miatorp österut fram till Landskronavägen. Området var indelat i nio kvarter av varierande storlek med tre långsträckta kvarter utmed Landskronavägen. Samtliga kvarter var avsedda för friliggande envånings villabebyggelse. På grund av lågkonjunktur i byggbranschen under krigsåren genomfördes inte egnahems-

planerna. Istället godkändes 1945 en ny stadsplan (upprättad av förste stadsingenjören Torsten Berghman) där Lussebäcksområdet delades in i sju kvarter, varav fem för lamellhusbebyggelse i som mest två våningar, ett för friliggande villabebyggelse (nuvarande kvarteret Rädisans södra del) och ett för lekplats (nuvarande norra hälften av kvarteret Bönan). 1948 fastställdes ytterligare en ny plan för området som kom att ligga till grund för områdets bebyggande åren 1949-1951.

Lussebäcken kom att bli Helsingborgs första stora projekt och utfördes som en så kallad grannskapsenhet med en kombination av bostäder

Lussebäckens centrala plats med omgivande affärs- och flerbostadshus. Foto 1950-talets första hälft. Original i Helsingborgs museers samling.

och ett stort utbud av butiker. Dessa stadsbyggnadsidéer kom till Sverige efter andra världskriget från framför allt Storbritannien. En varm förespråkare var stadsplanechefen Gunnar Sundbärg. Hans idéer sattes i verket med hjälp av arkitekterna Erik och Henry Andersson och byggmästaren Erik Ivar Wihlborg. Dessa tre kom sedan att samarbeta med Helsingborgshem i en rad bostadsbyggnadsprojekt i Helsingborg. Samtliga hus i Lussebäcken byggdes i tre våningar, varav flertalet i vinkel mot varandra så att mer eller mindre slutna gårdar bildades. Husen öster om Brunnbäcksgatan fick fasader av rött tegel, de på västra sidan gult tegel, och alla hus fick röda tegeltak. Områdets butikslokaler samlades kring en mindre platsbildning mitten mot Planteringsvägen. När området stod färdigt placerades där en skulptur i form av ett rådjur utförd av Arvid Knöppel.

Redan innan husen stod färdiga hade Elektromekano tecknat avtal om lägenheter till sina anställda. Under lång tid arbetade en stor del av områdets hyresgäster på företaget, som först bytte namn till Asea, sedan ABB. Då hade områdets ursprungskaraktär som grannskapsenhet förlorat sin betydelse. Många av småbutikerna lades ner och flera av de tomma butikslokalerna byggdes om till kontor i början av 1980-talet.

Kulturhistoriska värden i Lussebäcken

Samtliga fyra kvarter är bebyggda med flerbostadshus i tre våningar med fasader av gult respektive rött tegel. På 1980- och 1990-talen förändrades husen genom fönster- och portbyten samt ombyggnader av balkonger.

Bebyggelsen i området representerar det högkvalitativa byggande som dominerade det allmännyttiga byggandet åren närmast efter krigsslutet. Den repre-

senterar stora kulturhistoriska värden genom sin koppling till samtidens bostadsideal med grannskapsenheter och med sina väl utförda och tidstypiska fasader och tak av tegel. Husen har genomgående ursprungliga fasader och tak, medan fönster och portar har bytts, och balkonger i vissa fall har förstörats och glasats in. Bebyggelsen representerar ett allmänt arkitektur- och socialhistoriska värde och har klassificerats som "Byggnader av kompletterande värde för miljön".

Kvarteret Bönan

I 1911-1912 års stadsplan fanns ett kvarter med namnet Bönan, med ett helt annat läge än det nuvarande. Sin nuvarande form och placering fick kvarteret 1948. Det bebyggdes 1949-50 med fem trevånings lamellhus med fasader i gult tegel och röda tegeltak. Fyra av husen lades i nordsydlig riktning och det femte på tvären mellan tre av husen.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Bönan 1. Blåklintsgatan 14-Brunnbäcksgatan 12, 14, 16, 18

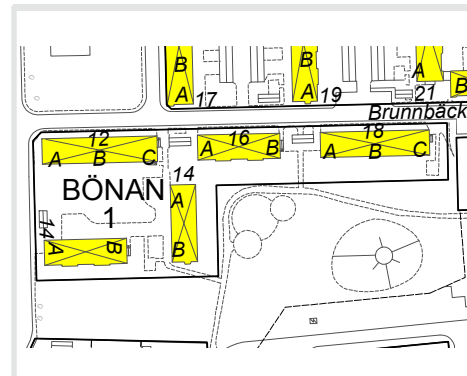
Fem flerbostadshus. Balkongerna förändrades 1983 och 1991.

Byggnadsår: 1949-50

Arkitekt: Arkitektfirman Erik och Henry Andersson genom arkitekt SAR Erik G. Andersson

Byggnadsingenjör: Erik Ivar Wihlborg

Byggherre: AB Hälsingborgshem

Bönan 1, Brunnbäcksgatan 12

Kvarteret Lussebäcken

Kvarteret bebyggdes 1949-50 med åtta flerbostadshus i tre våningar med fasader och tak av rött tegel. Fem av husen lades med gavlarna längs kvarterets långsidor medan de övriga två lades utmed Brunnbäcksgatan. I det sydligaste huset vid den öppna platsen inreddes butikslokaler i bottenvåningen.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Lussebäcken 18. Brunnbäcksgatan 1, 3, 5, 7, 11, 15

Ett affärs- och flerbostadshus samt sex flerbostadshus.

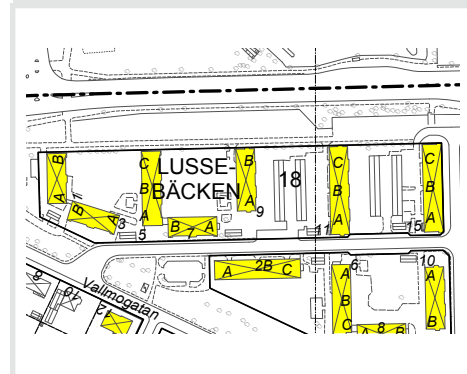
Balkongerna förändrades 1983 och 1991.

Byggnadsår: 1949-50

Arkitekt: Arkitektfirman Erik och Henry Andersson genom arkitekt SAR Erik G. Andersson

Byggnadsingenjör: Erik Ivar Wihlborg

Byggherre: AB Hälsingborgshem

Lussebäcken 18, Brunnbäcksgatan 15

Lyran 10

Lyran 10

Kvarteret Lyran

Kvarteret Lyran planlades 1941, men med en annan form än dagens kvarter och avsett för villabebyggelse. Tre år senare gjordes en ny stadsplan där delar av grannkvarteret Vågen inlemmades i Lyran medan de nordvästra delarna av båda kvarteren mot Vallmogatan avsattes till grönområde. De fyra flerbostadshusen uppfördes 1949-50 med gula tegelfasader och röda tegeltak.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Lyran 10. Brunnbäcksgatan 2, 6, 8, 10

Fyra flerbostadshus. Balkongerna förändrades 1983 och 1991.

Byggnadsår: 1949-50

Arkitekt: Arkitektfirman Erik och Henry Andersson
genom arkitekt SAR Erik G. Andersson

Byggmästare: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggherre: AB Hälsingborgshem

Kvarteret Paradisfågeln

I början av 1940-talet planerades kvarteret för egnahem. Kvarteret bebyggdes 1949-51 som en del av Lussebäcksområdet. Alla husen fick tak och fasader av rött tegel. I det nordligaste huset vid den öppna platsen inrymdes butikslokaler i bottenplan. När de flesta butikslokalerna stod tomma i början av 80-talet byggdes de om till kontorslokaler.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Paradisfågeln 20. Brunnbäcksgatan 17-27

Ett affärs- och flerbostadshus samt fem flerbostadshus.

Balkongerna förändrades 1983 och 1991.

Byggnadsår: 1949-50 och 1950-51

Arkitekt: Arkitektfirman Erik och Henry Andersson
genom arkitekt SAR Erik G. Andersson

Byggmästare: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggherre: AB Hälsingborgshem

Paradisfågeln 21. Brunnbäcksgatan 29A, 29B

Flerbostadshus. Balkongerna förändrades 1983 och 1991.

Byggnadsår: 1950-51

Arkitekt: Arkitektfirman Erik och Henry Andersson
genom arkitekt SAR Erik G. Andersson

Byggmästare: Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg

Byggherre: AB Hälsingborgshem

Bebyggelse utanför kvartersmark

Gatuköket vid Hästhagen – som ursprungligen var en vänthall med tillhörande kiosk vid en spårvagnshållplats – är en få bevarade kioskbyggnader ritade av Helsingborgs-arkitekten Mogens Mogensen, och den anknyter till stadens spårvagnshistoria.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Planteringen 2:37. Decauvillegatan-Vallmogatan

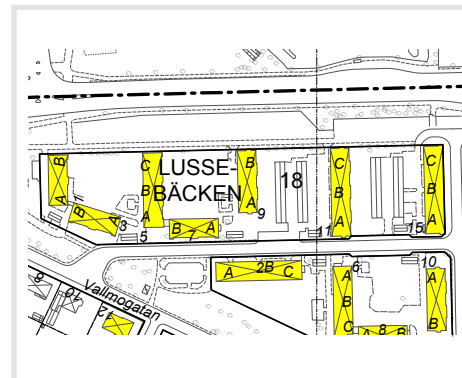
Ursprungligen vänthall och kiosk, nu gatukök.

Byggnadsår: 1960

Arkitekt: Arkitekt SAR Mogens Mogensen

Byggmästare: Byggmästaren Karl P. Svensson

Byggherre: AB Svenska Pressbyrå

Paradisfågeln 20, Brunnbäcksgatan 17

Paradisfågeln 20, Brunnbäcksgatan 27

Paradisfågeln 21

Planteringen 2:37

Kopparverksskogen

Kopparverksskogen mellan Miatorpsgatan och Koppargatan är den sydligaste delen av den mera tätvuxna tallskogen i Planteringen. Större delen av området har fram till våra dagar varit i Kopparverkets ägo, därav namnet. Fram till 1800-talets slut fanns bara en mindre gård i nuvarande kvarteret Melonen.

HÄLSINGBORG. Vanförestaltens skolhem.

Vanförestaltens skolhem då det var nybyggt. Foto ca 1920. Original i Helsingborgs museers samling.

Den hade sannolikt sitt ursprung i ett mindre hus, Pålstorps sandhus, som är belagt från början av 1820-talet. Hela området utom marken runt huset köptes av konsul Nils Persson i slutet av 1800-talet. I sin stora byggnadsplan för Planteringen tänkte han sig hela området indelat i lite drygt 15 kvarter av varierande storlek. Endast ett av dessa (östra hälften av dagens kvarteret Kokosnöten) såldes och bebyggdes i slutet av 1800-talet med en industri, Margarinfabriken Fenix. Övriga delar av området förblev obebyggt fram till den första stadsplanen 1911-1912.

Kvarteren utmed Planteringsvägen fick rätta vinklar medan övriga delar av

området tänktes genomskäras av två stora gator på diagonalen. Kvarteren nordöst om den ena diagonalgatan avsat-tes för slutna bostadsbebyggelse och de på den sydvästra sidan för industribebyggelse.

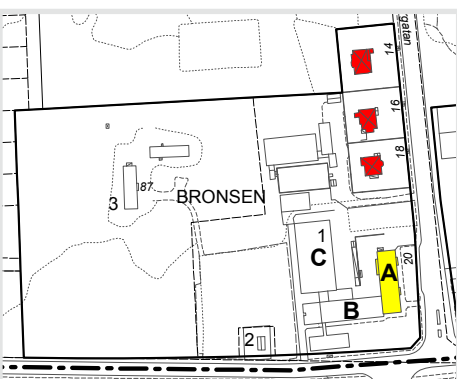
1914 delades det ena industrikvarteret i två delar för att den södra delen utmed Koppargatan skulle kunna bebyggas med villor. Det skedde på uppdrag av Kopparverket som året därpå uppförde tre villor för sina chefsingenjörer. Ett par år senare uppfördes Vanförestaltens skolhem i norra delen av området, men annars förblev området obebyggt fram till 1926 då en ny stadsplan togs fram.

Hela området söder om Vegeholmsgatan delades då in i åtta kvarter för villa- eller parhusbebyggelse. Några år senare påbörjade Kopparverkets ägare, Reymersholms Gamla Industri AB, byggandet av en rad tjänstemannavillor i kvarteret Ärtskockan vid Vegeholmsgatan. I mitten av 1930-talet började bolaget sälja tomter till enskilda villabyggnadsprojekt invid de redan uppförda tjänstemannavillorna.

I början av 1940-talet uppfördes två hus med pensionärsbostäder intill Miatorpsgatan och i slutet av decenniet påbörjades ett större byggnadsprojekt av Hälsingborgshem med sju flerbostadshus i kvarteret Tomaten längs Planteringsvägen. Den gamla gården i kvarteret Melonen revs i början av 1960-talet och ersattes av ett större flerbostadshuskomplex uppfört av HSB.

Några år senare uppförde HSB sex friliggande lamellhus i kvarteret Palsternackan. Det var monteringsfärdiga och sattes upp med kranar på räls, och ingreppen

Kvarteret Bronsen

I 1911-1912 års stadsplan fanns två stora triangulärt formade kvarter för industrier norr om Koppargatan, Maskinen och Vinkeln. 1915 delades kvarteret Maskinen. I en sydlig del intill Koppargatan (Maskinen södra) ändrades markanvändningen till villabebyggelse, för att möjliggöra byggande av villor åt Kopparverkets tjänstemän. 1916 stod tre hus färdiga, ritade av arkitekten Ola Anderson i nationalromantisk stil med fasader av Helsingborgstegel och branta tegeltäckta tak. De övriga tio tomterna i kvarteret förblev obebyggda.

En ny stadsplan 1926 gjorde att hela området mellan Vegeholmogatan och Koppargatan kunde bebyggas med småhus. Utmed yttergatorna Industrigatan, Koppargatan och Planteringsvägen lades kvarter avsedda för öppet eller kopplat bostadsbyggande i max två våningar medan kvarteren innanför fick bebyggas i en våning. Bygandet enligt denna plan påbörjades några år senare med det nordligaste kvarteret, Ärtskockan. Kvarteren i söder och väster förblev obebyggda, sånär som på de tre villorna vid Koppargatan. Markägaren, Reymersholms Gamla Industri AB behövde senare marken för laboratorier och andra byggnader till det intilliggande Kopparverket.

1960 ströks villakvarteren mellan kvarteret Ärtskockan och Koppargatan ströks ur stadsplanen och den första etappen av en laboratoriebyggnad i hörnet av Koppargatan och Industrigatan påbörjades. 1955 och 1965 uppfördes två träbaracker i skogen bakom laboratoriebyggnaden, från början avsedda som tillfälliga bostäder för arbetare på Kopparverket. Senare har de använts till kontorslokaler.

1966 ändrades användningen för kvarteret Bronsen till industriändamål. Laboratoriebyggnaden byggdes ut i två etapper kring 1970. Kvarterets bebyggelse domineras av rödbrunt Helsingborgstegel.

Bronsen 1, Koppargatan 14

Bronsen 1, Koppargatan 16

Bronsen 1, Koppargatan 18

Kulturhistoriska värden

Det konsekventa bruket av Helsingborgstegel som fasadmateriell till husen i kvarteret, från ingenjörsvillorna från 1910-talets mitt till de olika byggnaderna från 1960- och 1970-talen, håller samman bebyggelsens karaktär trots de varierande arkitektoniska uttrycken. Det kulturhistoriska värdet är kopplat till denna materialspecifika karaktär i allmänhet och till de mycket tidstypiska och välbevarade ingenjörsvillorna i synnerhet. De har liksom den första etappen av laboratoriebyggnaden framträdande arkitektoniska värden och har utformats med särskilt omsorg om detaljer som till exempel villornas välmurade fasader och höga branta tegeltak samt laboratoriets tegelfasader med inslag av kakel, kopparklädda tak, lackade teakfönster och smidesräcken. Vid Koppargatan finns en garagebyggnad och två sporthallsbyggnader, uppförda i slutet av 1960-talet.

Byggnader på samma fastighet och med samma adress har betecknats med bokstäver där det behövs för att kunna särskilja dem.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:**Bronsen 1. Koppargatan 14, 16, 18**

Ursprungligen tre enfamiljsvillor, nu kontorsbyggnader.

Byggnadsår: 1915-16
Arkitekt: Arkitekten Ola Anderson
Byggmästare: Byggnadsfirman Andersson & Bengtsson
Byggherre: Helsingborgs Kopparverks AB

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Bronsen 1. Koppargatan 20, byggnad A**

Laboratoriebyggnad.

Byggnadsår: 1960-61
Arkitekt: Arkitekt SAR Archibald Frid, Stockholm
Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB
Byggherre: Reymersholms Gamla Industri AB

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Bronsen 1. Industrigatan 87**

Ursprungligen flerbostadshus, sedan kontorsbyggnad. Nu riven.

Byggnadsår: 1955
Arkitekt: Reymersholms Gamla Industri AB
 genom ingenjören Eric Andersson
Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB
Byggherre: Reymersholms Gamla Industri AB

Bronsen 1. Industrigatan 87, "Tallhyddan"

Ursprungligen flerbostadshus, nu kontorsbyggnad.

Byggnadsår: 1965
Arkitekt: Reymersholms Gamla Industri AB
 genom ingenjören Bertil Lange
Byggmästare: Reymersholms Gamla Industri AB
Byggherre: Reymersholms Gamla Industri AB

Bronsen 1. Koppargatan 20, byggnad B

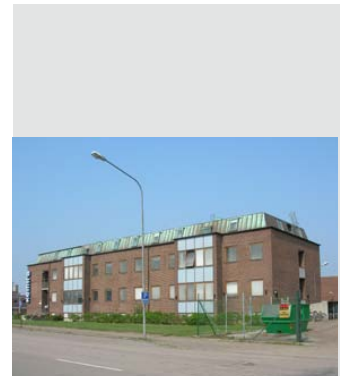
Laboratoriebyggnad, tillbyggd ca 1975-76.

Byggnadsår: Ca 1968-69
Arkitekt: Reymersholms Gamla Industri AB genom
 ingenjören Bertil Lange
Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB
Byggherre: Boliden AB

Bronsen 1. Koppargatan 20, byggnad C

Försökshallsbyggnad.

Byggnadsår: Ca 1970-71
Arkitekt: Kjessler & Mannerstråle AB
Byggmästare: Hermanssons Byggnads AB
Byggherre: Boliden AB

Bronsen 1, Koppargatan 20
Byggnad A

Bronsen 1, Industrigatan 87, nu riven

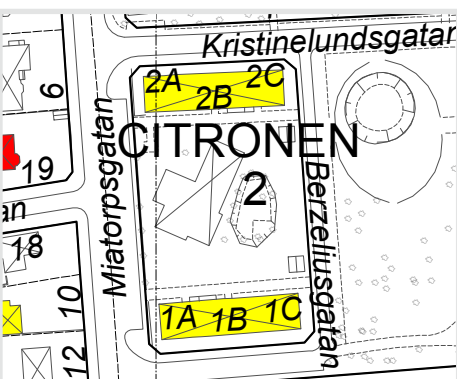
Bronsen 1, Industrigatan 87

Bronsen 1, Koppargatan 20
Byggnad B

Bronsen 1, Koppargatan 20
Byggnad C

Citronen 2, Berzeliusgatan 1

Citronen 2, Berzeliusgatan 3-5

Kvarteret Citronen

I 1911-1912 års stadsplan var kvarteret avsett för en offentlig byggnad, och Berzeliusplatsen i söder benämndes torg. Någon offentlig byggnad uppfördes aldrig, utan istället uppläts platsen för två hus med pensionärsbostäder i början av 1940-talet. Sådana uppfördes av Hälsingborgs stad på flera platser i staden vid samma tid. De gavs enhetlig utformning av arkitekten Gustaf W. Widmark, men efter förlaga från de så kallade Solgårdar som efter ritningar av HSB:s Riksförbund hade uppförts på 1930-talet dels på Högaborg och dels i Planteringen (kvarteret Majblomman).

Stilen var funktionalistisk med släta putsade fasader, tegeltäckta tak och långa fönsterband. 1945 ändrades byggrätten till trevåningshus för allmänt ändamål.

1992 gjordes en komplettering med ytterligare ett flerbostadshus med service-lägenheter, uppfört av AB Hälsingborgshem.

Kulturhistoriska värden

De två 1940-talshusen representerar genom sin grundform och allmänna karaktär med vertikala fönsterband, putsade fasader och sadeltak en modifierad och lokalt anpassad funktionalism. Byggnadernas ursprung som kategoribostäder för äldre ger dem ett socialhistoriskt värde.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Citronen 2. Kristinelundsgatan 2A, 2B, 2C-Berzeliusgatan 1A, 1B, 1C

Två flerbostadshus, ombyggda ca 1970. Fasaderna förändrades 1984.

Det ena av två identiska hus i kvarteret Citronen, Berzeliusgatan 1A-1C

Byggnadsår: 1942 och 1942-43

Arkitekt: Arkitekt SAR Gustaf W. Widmark

Byggmästare: Byggnadsfirman Lundqvist & Olsson

Byggherre: Hälsingborgs stad

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Citronen 2. Berzeliusgatan 3, 5

Flerbostadshus.

Byggnadsår: 1992

Arkitekt: K-Konsult, Arkitektavdelningen, Lund genom arkitekt SAR Bo Sjöström och U. Schultz

Byggmästare: SIAB

Byggherre: AB Hälsingborgshem

Kvarteret Grynet

I 1911-1912 års stadsplan var kvarteret avsatt för sluten bebyggelse, främst bostäder. Den östra halvan av kvarteret köptes av Föreningen för bistånd åt Vanföra i Skåne, som sedan 1890-talet drev Vanförestalten i Helsingborg, en arbetsskola för funktionshindrade, med för den tiden avancerad arbetsträning. I Planteringen avsåg man att bygga ett inackorderingshem med skola för funktionshindrade barn och ungdomar.

Fyra arkitekter bjöds in att skissa på en nybyggnad. Tävlingen vanns av Gustaf W. Widmark, som var född i Helsingborg, men bosatt i Göteborg där han som anställd hos arkitekten Ernst Torulf arbetade med projektering av Göteborgs Vanförestalt. Dess nationalromantiskt präglade arkitektur hade stora likheter med Vanförestaltens skolhem i Helsingborg: En oregelbunden byggnadskropp med tunga fasader av rödbrunt handslaget tegel över en sockel av stora granitblock under ett brant tegeltäckt tak med kopparklädda ventilationshuvor, små utstickande burspråk och loggior samt tidstypiskt småspröjsade fönster.

Efter att skolhemmet stängt på 1970-talet stod byggnaden tom under några år och var rivningshotad. 1983-1984 genomförde HSB en total ombyggnad och huset förvandlades till bostadsrättslägenheter. Många av husets ursprungsdetaljer finns kvar, såväl exteriört som interiört.

Kulturhistoriska värden

Det tidigare skolhemmet representerar stora arkitektoniska och socialhistoriska värden. Det uppfördes med högt satta ambitioner avseende material och hantverksmässigt utförande, och är ett av de hus i Helsingborg som bäst representerar den nationalromantiska stilen. Dess tidigare funktion som föreningsdriven vårdinrättning, och som ett av få exempel på offentliga byggnader i Planteringen förstärker byggnadens kulturvärde.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Grynet 5. Berzeliusgatan 10A, 10B, 10C, "Vanförestaltens skolhem"

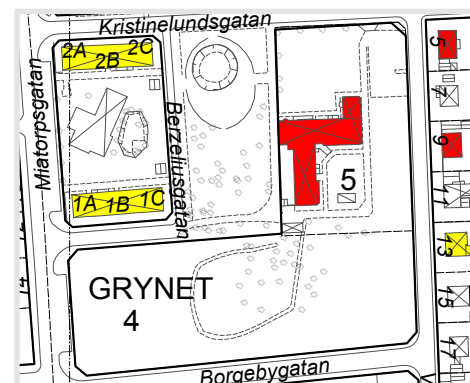
Ursprungligen skolhemsbyggnad, ombyggt till flerbostadshus 1983-84.

Byggnadsår: 1915-18

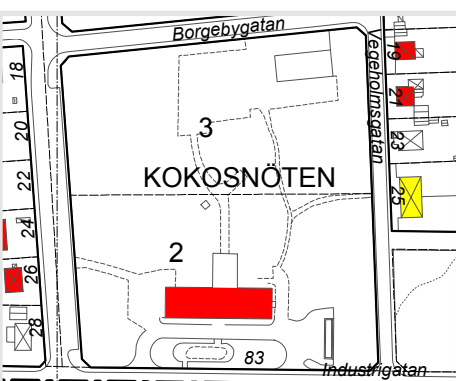
Arkitekt: Arkitekten Gustaf W. Widmark

Byggmästare: Byggmästaren Anders J. Ahlström

Byggherre: Föreningen för bistånd åt vanföra i Skåne

Grynet 5

Kokosnöten 2, Industrigatan 83

Kokosnöten 2, Borgebygatan 2

Kvarteret Kokosnöten

Kvarteret motsvarade på 1910-talet ungefär de två östra tredjedelarna av dagens kvarter. På platsen fanns sedan 1890-talet Helsingborgs Margarinfabriks AB, landets första margarinfabrik, som hade startat 1881 vid Långvinkelsgatan. Fabriksbyggnaden låg ungefär på dagens bilparkering norr om garagebyggnaden. 1921 gick företaget i konkurs och därefter drevs en rad olika verksamheter i byggnaderna, däribland en makaronfabrik, ett ångtvätteri, en maskinpackningsfabrik och en pennfabrik.

1926 upprättades en ny stadsplan med två kvarter, Blåbäret och Kokosnöten, över dagens kvarters utsträckning (avskilda från varandra med Hildesborgsgatan i nord-sydlig riktning). Kvarteren avsattes för slutet byggnadssätt i som mest tre våningar.

Trots ambitionerna att ändra industritomten till bostadskvarter uppfördes aldrig någon bostadsbebyggelse. 1953 slogs kvarteren samman till dagens stora kvarter och användningen ändrades till handelsändamål med mera. Året därpå påbörjade Reymersholmsbolaget (som hade blivit ägare till hela kvarteret) bygget av dels en mindre garagebyggnad söder om fabriksbyggnaden, dels en ny kontorsbyggnad (kontoret hade ditintills legat på den gamla industrifastigheten vid Carl Krooks gata). Arkitekten Mogens Mogensen gav kontorsbyggnaden en modernistisk prägel med släta tegelfasader (av det för Kopparverket typiska rödbruna Helsingborgsteglet), långa fönsterband och en indragen takvåning. På taket lades kopparplåt och samtliga fönster gjordes av lackad teak. 1962 byggdes kontorsbyggnaden till på baksidan och 1996 tillfogades en nytt utskjutande tak över den indragna takvåningen, anpassat efter husets ursprungsarkitektur.

Kulturhistoriska värden

Kemiras kontorsbyggnad är en av Planterings mest påkostade och monumentala byggnader. På sitt sätt speglar den en stadsdel där det allmänna inte satsade på några framträdande byggen, utan det istället var det lokala företaget som likt ett bruksföretag på en bruksort stod för de framträdande byggena. Därmed tillhör kontorsbyggnaden en av Planterings mest värdefulla byggnader ur både arkitektur- och socialhistorisk synvinkel.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Kokosnöten 2. Industrigatan 83

Kontorsbyggnad, tillbyggd 1962. Taket förändrades ca 1996. Värdena är främst knutna till gatufasaden även om hela byggnaden ska behandlas med varsamhet.

Byggnadsår:	1954-55
Arkitekt:	Arkitekt SAR Mogens Mogensen
Byggmästare:	Göran Bengtsson Byggnads AB
Byggherre:	Reymersholms Gamla Industri AB

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Kokosnöten 2. Borgebygatan 2

Garagebyggnad.

Byggnadsår:	1954-55
Arkitekt:	Arkitekt SAR Mogens Mogensen
Byggmästare:	Göran Bengtsson Byggnads AB
Byggherre:	Reymersholms Gamla Industri AB

Kvarteret Melonen

I nuvarande kvarteret Melonen fanns ett mindre torp redan i början av 1820-talet. Under 1800-talets andra del startade den dåvarande ägaren av fastigheten ett trädgårdsmästeri som med tiden byggdes ut med växthus. I slutet av 1930-talet revs det gamla bostadshuset och ersattes av en modern funkisvilla.

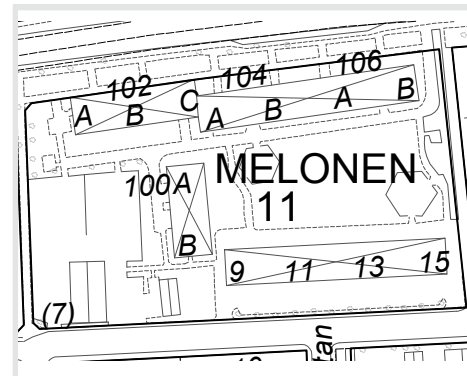
I 1911-1912 års stadsplan var kvarteret tänkt för sluten bostadsbebyggelse. 1927 ändrades detta till öppen eller kopplad bebyggelse. 1958 möjliggjorde byggandet av tre trevånings och ett fyrvånings delvis sammanbyggda flerbostadshus. Efter att trädgårdsmästeriet hade rivits fullföljdes byggnadsplanerna av HSB i början av 1960-talet. De tidstypiska husen med fasader av gult tegel har under senare år förändrats påtagligt genom byte av takmaterial, fönster och portar samt ombyggnad och partiell inglasning av balkonger.

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Melonen 11. Planteringsvägen 100, 102, 104, 106 - Kristinelundsgatan 9, 11, 13, 15

Fyra flerbostadshus.

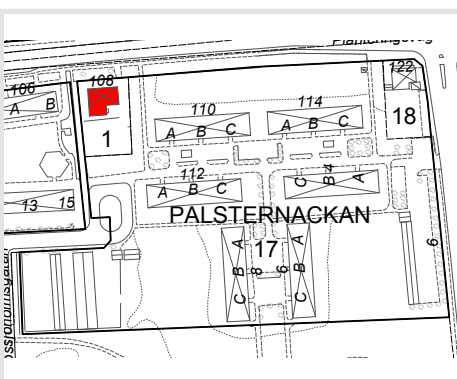
Byggnadsår: Ca 1962-63 och ca 1963-64
Arkitekt: HSB:s Riksförbund, Arkitektkontoret, Stockholm genom arkitekt SAR Jenö Lechner
Byggmästare: AB Bostadshus, Åstorp
Byggherre: HSB:s i Hälsingborg Bostadsrättsförening Melonen

Melonen 11, Planteringsvägen 104-106

Melonen 11, Planteringsvägen 102

Palsternackan 1

Palsternackan 17

Palsternackan 18

Kvarteret Palsternackan

I 1911-1912 års stadsplan fanns ett kvarter med samma namn, men med annan form än dagens. I en stadsplan 1926 lades det ut som ett kvarter för öppen eller kopplad bostadsbebyggelse i som mest två våningar i linje med kvarteret Melonen i norr. En tomt bebyggdes i början av 1930-talet med ett tvåvåningshus med bostäder samt även en skolsal. Den närliggande Norrhedsskolan hade stor brist på lokaler, men skolsalen togs bort redan på 1940-talet. Huset fick en funktionalistisk stil med fasader av Helsingborgstegel och rött taktegel. I slutet av 1950-talet bebyggdes den sydöstliga tomten med en villalikhande byggnad med ett gatukök och två bostäder. Det fick en tidstypisk karaktär med röda tegelfasader och ett flackt pulpettak.

1966 antogs en ny plan för kvarteret där det vidgades västerut i en del av Kopparskogen, för att möjliggöra byggandet av sex trevånings lamellhus. Eftersom husen byggdes med monteringsfärdiga element som sattes upp med hjälp av en byggkran på räls, kunde skogen bevaras tätt intill husen på den ena sidan.

Kulturhistoriska värden

De kulturhistoriska värdena är främst knutna till det välhållna 30-talshuset med dess tidstypiska enkla utformning och med glasat trapphus, med tak och fasader av tegel och ursprungliga fönster och smidesräcken.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Palsternackan 1. Planteringsvägen 108

Ursprungligen skol- och flerbostadshus, 1944 ombyggt till enbart flerbostadshus.

Byggnadsår:	1933
Arkitekt:	Byggnadsingenjören Gustav W. Fernholm
Byggmästare:	Byggmästaren Hilding Bengtsson
Byggherre:	F.d. spårvagnsföraren Anton Bengtsson

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Palsternackan 17. Planteringsvägen 110, 112, 114-Koppargatan 4, 6, 8

Sex flerbostadshus. Inglasning av balkonger ca 1988-89.

Byggnadsår:	Ca 1968-69
Arkitekt:	HSB:s Riksförbund, Tekniska avdelningen, Stockholm
Byggmästare:	Hermanssons Byggnads AB
Byggherre:	HSB:s Bostadsrättsförening Palsternackan

Palsternackan 18. Planteringsvägen 122

Restaurang- och tvåbostadshus.

Byggnadsår:	1957-58
Arkitekt:	Civilingenjör SVR Lennart Christiansson
Byggmästare:	Byggmästaren Ivar Hellberg
Byggherre:	Köpmannen Arvid Svensson

Kvarteret Tomaten

1948-49 bebyggde Hälsingborgshem kvarteret med sju lamellhus i tre till fyra våningar. Sex av husen lades i vinkel mot varandra varigenom tre halvt slutna gårdar bildades mot väster. Stilen på husen var typisk för tiden och det allmännyttiga byggande med välbearbetade fasader av tegel (i detta fall från Helsingborgs Ångtegelbruk), röda tegeltak och små balkonger. Husen har i stort kvar det mesta av ursprungskaraktären även om både fönster och entréportar och balkongfronter bytts ut.

Kulturhistoriska värden

Husen i kvarteret Tomaten representerar efterkrigstidens högkvalitativa bostadsbyggande med väl genomförda arkitektoniska lösningar och väl bearbetade detaljer. Fönster, portar och balkongfronter har bytts ut i sen tid, men fasader och huvudkaraktär kvarstår och byggnaderna har klassificerats som *"Byggnader av kompletterande värde för miljön"*.

Byggnader av kompletterande värde:

Tomaten 6. Miatorpsgatan 1, 3

– Planteringsvägen 94, 96, 98 – Kristinelundsgatan 1, 3, 5

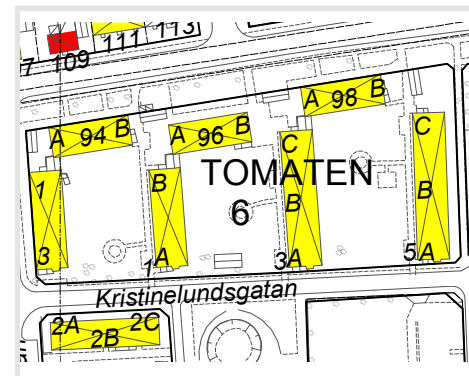
Sju flerbostadshus.

Byggnadsår: 1948-49

Arkitekt: Arkitektfirman Erik och Henry Andersson
genom arkitekt SAR Erik G. Andersson

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

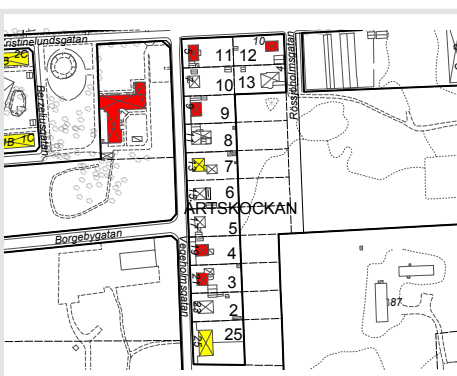
Byggherre: AB Hälsingborgshem

Tomaten 6, Miatorpsgatan 1-3

Tomaten 6, Planteringsvägen 96

Kvarteret Ärtskockan

På uppdrag av Reymersholms Gamla Industri AB gjorde stadsingenjören Sigfrid Ewald en stadsplan 1926 där Kopparskogen avsågs utläggas till villakvarter. En del av dessa avsåg bolaget bebygga i egen regi med villor för tjänstemän på Kopparverket. Kvarteret delades in i 21 tomter utmed Vegeholms- och Rössjöhölmögatorna. Sju tomter bebyggdes åren 1929-1931 av Reymersholmsbolaget med enfamiljsvillor. Samtliga hus utfördes med ädelputsfasader i kraftiga kulörer, i en sirlig 1920-talsklassicism. Gustaf W. Widmark var arkitekt för det första huset, för de övriga sex stod Reymersholmsbolagets fastighetskamrer, tillika arkitekten Hugo Malmberg.

Byggnationen avstannade efter dessa sju villor. Mellan 1937 och 1951 uppfördes ytterligare fem villor i kvarteret i enskild regi. De var i modernistisk stil, två av sten, övriga var trävillor från kataloghustillverkare. På 1950-talet uppförde Reymersholmsbolaget ett parhus med gula tegelfasader och rött tegeltak längst i väster vid Vegeholmsgatan. De resterande tomterna vid Rössjöhölmögatan förblev obebyggda (liksom de planerade villakvarteren i söder). I en ny stadsplan 1966 gjordes tomterna om till grönområde. Två av de sju första husen byggdes om genomgripande i mitten av 1960-talet med nya tegelfasader, nya fönster och entrédörrar. Av de övriga husen är det bara parhuset från 1950-talet och en av 1940-talsvillorna som inte genomgått stora förändringar sedan uppförandet.

Kulturhistoriska värden

Av de sju villorna som Reymersholmsbolaget uppförde runt 1930 har två byggts om genomgripande. De övriga fem har kvar en autentisk utformning med en rad karaktärsfulla detaljer, som putsade fasader, tegeltak, fönster och entrédörrar av trä och balkonger med smidesräcken, och dessa hus har klassificerats som "Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12 §". Det mer anspråkslösa parhuset från 1950-talet representerar kulturhistoriska värden knutna till det historiska sammanhanget, arkitektonisk form och hög materialkvaliteter, liksom en av 1940-talsvillorna. Dessa har klassificerats som byggnader av kompletterande värde för miljön.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Ärtskockan 3. Vegeholmsgatan 21

Enfamiljsvilla, tillbyggd 1992.

Byggnadsår: 1931

Arkitekt: Arkitekten Hugo Malmberg

Byggmästare:

Byggherre: Reymersholms Gamla Industri AB

Ärtskockan 4. Vegeholmsgatan 19

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1930

Arkitekt: Arkitekten Hugo Malmberg

Byggmästare:

Byggherre: Reymersholms Gamla Industri AB

Ärtskockan 3

Ärtskockan 4

Ärtskockan 9

Ärtskockan 11

Ärtskockan 9. Vegeholmsgatan 9

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1931**Arkitekt:** Arkitekten Hugo Malmborg**Byggmästare:****Byggherre:** Reymersholms Gamla Industri AB**Ärtskockan 11. Vegeholmsgatan 5**

Enfamiljsvilla. 1937-38 gjordes en vindsinredning.

Byggnadsår: 1929**Arkitekt:** Arkitekten Gustaf W. Widmark**Byggmästare:****Byggherre:** Reymersholms Gamla Industri AB**Ärtskockan 12. Kristinelundsgatan 10**

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1930**Arkitekt:** Arkitekten Hugo Malmborg**Byggmästare:****Byggherre:** Reymersholms Gamla Industri AB**Byggnader av kompletterande värde för miljön:****Ärtskockan 7. Vegeholmsgatan 13**

Ursprungligen tvåfamiljsvilla, nu enfamiljsvilla, påbyggd med en frontespis 1946.

Byggnadsår: 1943**Arkitekt:** Byggmästaren J. Martin Bomér**Byggmästare:** Byggmästaren Nils P. Bengtsson**Byggherre:** Furiren Helge Månsson**Ärtskockan 25. Vegeholmsgatan 25**

Tvåfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1954-55**Arkitekt:** Arkitekt SAR Mogens Mogensen**Byggmästare:** Göran Bengtsson Byggnads AB**Byggherre:** Reymersholms Gamla Industri AB**Övrig bebyggelse inom kvarteret:****Ärtskockan 2. Vegeholmsgatan 23**

Enfamiljsvilla, tillbyggd med en veranda och fasadförändrad 2001.

Byggnadsår: 1945-46**Arkitekt:** AB Svenska Trähus, Stockholm
genom ingenjören Egon Virin**Byggmästare:** Muraren Oscar A. Ekberg**Byggherre:** Thorsten Ekberg**Ärtskockan 5. Vegeholmsgatan 17**

Enfamiljsvilla. Fasaderna, fönsterna och dörrarna förändrades 1964.

Byggnadsår: 1930**Arkitekt:** Arkitekten Hugo Malmborg**Byggmästare:****Byggherre:** Reymersholms Gamla Industri AB

Ärtskockan 12

Ärtskockan 7

Ärtskockan 25

Ärtskockan 2

Ärtskockan 5

Ärtskockan 6

Ärtskockan 8

Ärtskockan 10

Ärtskockan 13

Ärtskockan 6. Vegeholmsgatan 15

Enfamiljsvilla. Fasaderna förändrades ca 1965.

Byggnadsår: 1929-30

Arkitekt: Arkitekten Hugo Malmberg

Byggmästare:

Byggherre: Reymersholms Gamla Industri AB

Ärtskockan 8. Vegeholmsgatan 11

Enfamiljsvilla, tillbyggd ca 1975-76.

Byggnadsår: 1950-51

Arkitekt: AB Standardhus, Hultsfred

Byggmästare: Påbörjat av byggmästaren Nils P. Bengtsson,

fortsatt av byggmästaren John Tapper och avslutat

av byggmästaren V. Mårtensson, Malmö

Byggherre: Chauffören Kurt Bengtsson

Ärtskockan 10. Vegeholmsgatan 7

Enfamiljsvilla.

Byggnadsår: 1937

Arkitekt: Arkitekten Edvin Tidblad

Byggmästare: Byggmästaren Oscar Karlsson

Byggherre: Muraren Elof Österlind

Ärtskockan 13. Rössjöholmsgatan 4

Enfamiljsvilla, tillbyggd ca 1966, 1976 och 2002 samt fasadförändrad 2002.

Byggnadsår: 1948-49

Arkitekt: HSB-Boro, Arkitektkontoret, Stockholm genom
W. Lindeborg

Byggmästare: Civilingenjören Lennart Christiansson

Byggherre: Kranskötaren Bror Kjellgren

Byggnaderna i kv. Bronsen visar hur området vid Kopparverksskogen såg ut år 1948. Järnvägen bland flygsanden i förgrunden och Norrehedsskolan skymtar till vänster i bild. Foto från Lindbergs foto, original i Helsingborgs museers samling. Bilden är beskuren.

Av de nio radhuskvarter som ursprungligen planerades, kom endast de tre längst i öster till utförande. Foto: Oscar Bladh AB, Bromma, 1950-tal. Original i Helsingborgs museers samling.

Radhuskvarteren och Ljungheden

I en aktuell detaljplan har stora delar av området väster om radhuskvarteret avsatts som parkmark för att säkerställa naturvärdena. Området i kvarteret Blyet visar hur området i Planterings södra del såg ut före det började bebyggas i början av 1900-talet.

Till skillnad från övriga delar av Planteringen var tallplanteringarna här ganska glesa, och området präglades av en blandning mellan den öppna ljunghed som fanns före tallplanteringarna med sanddyner och en vegetation av tallar, lövträd och buskar.

I den första stadsplanen 1911–1912 var en stor del av området söder om Koppargatan avsett för industrier. Längst i söder var kvarteren Hönan och

Kycklingen avsedda för sluten bostadsbebyggelse. I en ny stadsplan 1917 lades ytterligare ett par kvarter för sluten bostadsbebyggelse till, men denna plan kom att ändras. I början av 1920-talet rådde stor bostadsbrist och för att hjälpa sina arbetare beslöt Kopparverket att likt ett bruksföretag bygga arbetarbostäder i området söder om Koppargatan, mellan Planteringsvägen och Industrigatan. Som byggnadstyp bestämdes radhus.

Direktören för Reymersholms Gamla Industri AB (då också ägare till Kopparverket), N. P. Mathiasson åkte på en resa till Nederländerna och Tyskland tillsammans med ett par av företagets ingenjörer, stadsingenjören Sigfrid Ewald och arkitekten Mauritz S:son Claes.

Där studerade de radhus- och egna-hemsområden och med utgångspunkt från studieresan fick Ewald i uppdrag att i samråd med stockholmsarkitekten Sven Markelius göra en stadsplan för radhusområdet.

Ett förslag låg färdigt i september 1924 som omfattade nio tätbebyggda kvarter med sammanlagt över 450 tomter. I kvarterens inre fanns smala gångar och i områdets östra del planerades en större öppen plats. Indraget från Koppargatan tänkte man sig en vinklad plats inramad av radhus i två våningar. Övriga radhus skulle byggas i en våning. Efter Sven Markelius granskning gjordes en del mindre justeringar av både stadsplan och byggnadsritningar 1925.

Radhusen var ganska små och omfattade i sitt ursprungliga utförande endast en bostad om två rum och kök och WC i bottenplanet. Medan källaren rymde tvättstuga och förråd lämnades vinden oinredd från början.

I juni 1925 lämnades bygglov till den första etappen av radhusprojektet som omfattade hela kvarteret Stålet och halva kvarteret Malmen. De första husen stod färdiga samma höst och ytterligare några på våren 1926. Då påbörjades etapp två med resterande hus i kvarteret Malmen och några hus i kvarteret Nickeln. Den sista etappen med ungefär hälften av husen i kvarteret Nickeln utfördes under 1927. Då var de tre kvarteren utmed Planteringsvägen färdigbyggda utom den nordligaste husraden utmed Koppargatan, och omfattade sammanlagt 101 radhus. Resten av det stora radhusprojektet stannade på pappret, möjligen beroende på att tillgången på arbetarbostäder hade ökat i området eftersom ett stort antal egna-hemsvillor uppfördes på Miatorp och i Skogen under 1920-talets andra hälft.

Utmed Blygatans tidigare fortsättning västerut, Konsulgatan, fanns i kvarteren

Kycklingen och Hönan sedan början av 1900-talet två mindre bostadshus. I 1911–1912 års stadsplan var dessa kvarter avsatta för sluten bostadsbebyggelse, men det ändrades i en plan antagen 1931 till öppet byggnadssätt i två våningar.

När Kopparverkets nedsmutsning börjat uppfattas som ett miljöproblem efter

andra världskriget beslöts att kvarteren på ömse sidor av Industrigatan i Planteringsens södra del skulle förändras till industrimark. Kvarteren Kycklingen och Hönan och kvarteren utmed Valhallagatan avsattes i en ny stadsplan 1947 för industribebyggelse.

1957 upprättades en stadsplan där den obebyggda delen av radhusområdet utgick. Redan 1966 gjordes ännu en stadsplan där kvarteret Kycklingen och Hönan slogs samman med de tidigare tilltänkta radhuskvarteren till ett enda stort industrikvarter med namnet Blyet. Endast den östligaste delen närmast de befintliga radhusen avsattes som grönområde.

I och med den detaljplan som nu är under behandling kommer merparten av kvarteret Blyet att förvandlas till grönområde. På en liten del närmast Industrigatan blir det möjligt att etablera en bensinstation respektive lättare industrier eller hotellverksamhet.

De nyuppförda radhusen i kvarteret Stålet med Blygatan till vänster och Planteringsvägen till höger. Foto Carl M. Bagge ca 1926. Original i Helsingborgs museers samling.

Malmen norra 1-8

Malmen södra 1-8

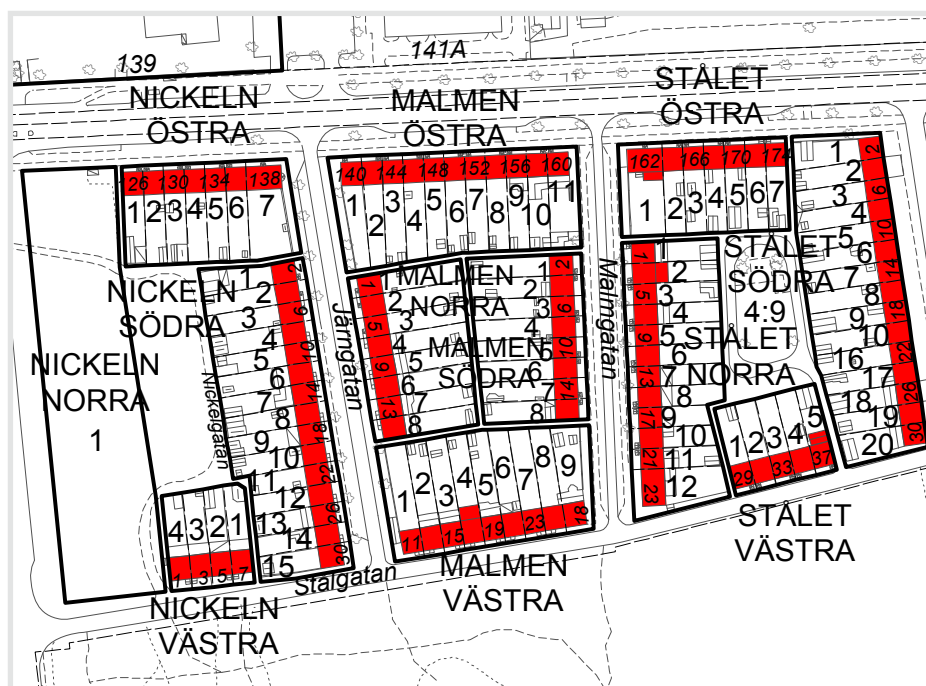
Malmen västra 1-9

Malmen östra 1-11

Nickeln södra 1-15

Kvarteren Malmen, Nickeln och Stålet

Det sydligaste av radhuskvarteren bebyggdes först. Redan innan stadsplanen vunnit laga kraft i juni 1925 beviljades bygglov för radhusen i kvarteret Stålet och de södra och östra delarna av kvarteret Malmen. Tre huslängor stod färdiga samma höst och den fjärde utmed Blygatan våren därpå. Alla hus i kvarteret Stålet utom två inreddes med bostäder om två rum och kök i bottenvåningen. Från början var vinden oinredd. De avvikande husen på hörnen av Planteringsvägen och Malmgatan respektive Malmgatan och Stålgatan rymde två lägenheter i bottenvåningen och en mindre lägenhet på vinden. Till skillnad från de övriga husens små takkupor hade de murade frontespiser mot gatan.

På hösten 1925 stod den östra radhuslängan i kvarteret Malmen färdig och våren därpå den södra. Kort därefter påbörjades de norra och västra längorna som var färdiga för inflyttning hösten 1926. Den östra husraden i kvarteret Nickeln byggdes som en del av etapp två av radhuskvarteren. Byggandet av de södra och västra husraderna blev den tredje och som det skulle visa sig sista etappen av utbyggnaden. Den nordligaste husraden liksom de planerade radhuskvarteren väster om Stålgatan kom aldrig till utförande.

Alla husen i Nickeln utom ett uppfördes som enbostadshus med en lägenhet à två rum och kök i bottenplan. I det avvikande huset i hörnet av Planteringsvägen och Järngatan inreddes utöver bostaden också en butikslokal i ena änden av bottenvå-

ningen. Till skillnad från övriga hus fick det ingen takkupa, utan istället en murad frontespis.

Till skillnad från radhuskvarteren på Tågaborg användes här inte Helsingborgstegel som fasadmateriäl, utan tegel från Höganäsbolaget. Trots att husen hade kupor redan från början var det inte förrän i mitten av 1930-talet som vindarna inreddes. Därefter har ett flertal av husen genomgått större och mindre förändringar i form av fönster- och dörrbyten medan fasader och tak i stort sett har lämnats intakta.

Kulturhistoriska värden

Radhusen representerar viktiga kulturhistoriska värden liksom arkitektur- och socialhistoriska värden kopplade till tillkomsthistorien. De intakta tegelfasaderna och tegeltaken, de senare med karaktäristiska murade skorstenar utgör en viktig del av det kulturhistoriska värdet.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§

Malmén norra 1-8, Malmén södra 1-8, Malmén västra 1-9 och Malmén östra 1-11. Järngatan 1-15, Malmgatan 2-18, Stålgatan 11-27 och Planteringsvägen 140-160

Trettiosex enbostads radhus.

Byggnadsår: 1925-26

Arkitekt: Arkitekten Mauritz S:son Claes

Byggmästare: Byggnadsfirman Sjölin & Westberg, Landskrona

Byggherre: Reymersholms Gamla Industri AB

Nickeln södra 1-15, Nickeln västra 1-4 och Nickeln östra 1-7.

Järngatan 2-30, Stålgatan 1-9 och Planteringsvägen 126-138

Ursprungligen ett affärs- och bostadshus samt tjugofem enbostads radhus, nu tjugosex enbostads radhus.

Byggnadsår: 1926 och 1927

Arkitekt: Arkitekten Mauritz S:son Claes

Byggmästare:

Byggherre: Reymersholms Gamla Industri AB

Stålet norra 1-12, Stålet södra 1-10+16-20, Stålet västra 1-5 och Stålet östra 1-11.

Malmgatan 1-23, Blygatan 2-30, Stålgatan 29-37 och Planteringsvägen 162-174

Ursprungligen ett affärs- och bostadshus samt fyrtiotvå enbostads radhus, nu fyrtiotre enbostads radhus.

Byggnadsår: 1925-26

Arkitekt: Arkitekten Mauritz S:son Claes

Byggmästare: Byggnadsfirman Sjölin & Westberg, Landskrona

Byggherre: Reymersholms Gamla Industri AB

Nickeln västra 1-4

Nickeln östra 1-7

Stålet norra 1-12

Stålet södra 1-10 samt 16-20

Stålet västra 1-5

Flygfoto över Norrehed med Norrehedsskolan i centrum av bilden, idrottsplatsen Heden till höger och barnrikehusen i det övre högra hörnet. Foto Oscar Bladh 1955. Original i Helsingborgs museers samling. Bilden är beskuren.

Norrehed

Det långsträckt hedområdet i sydöstra Planteringen, mellan nuvarande Rusthålls- och Ljungmossegatorna var sandigt och förblev outnyttjat fram till 1920-talet. I 1911 års stadsplan låg norra halvan av området inom plangränsen och avsattes till största delen för industrier. På den nordvästliga hörnan planerades en tomt för offentliga byggnader. Där uppfördes Norrehedsskolan 1922-1923. Söder om skolan anlades 1939 idrottsplatsen Heden och längst söderut tillkom runt samma tid koloniområdet Enighet.

Det norra områdets nyttjande för allmänt ändamål reglerades i två stadsplaner fastställda 1941 respektive 1952, den senare med idrottsverksamheten reglerad i detalj. I en stadsplan från 1962 utvidgades idrottsplatsen söderut och

två år senare fastställdes en plan där koloniområdet Enighet fick flytta till en ny plats vid Pålstorp eftersom marken behövdes för en ny skola. Högastensskolan. Det blev en kombinerad lågstadieskola, lekskola och daghem, som uppfördes i tre etapper åren 1965-1970. I mitten av 1970-talet ersattes den ursprungliga Norrehedsskolan av nybyggnader för en högstadieskola.

På idrottsplatsen Heden fanns först en enkel omklädningsbyggnad. Den har senare kompletterats i etapper med ett flertal andra byggnader, en läktare i mitten av 1960-talet som nu är riven, Norrehedshallen (1973), IFK Helsingborgs klubbhus (cirka 1976-1977), den nuvarande läktaren (cirka 1985), Götahallen (cirka 1986) och Helsingborgs Södra Bollklubbs klubbhus (cirka 1990-1991).

Kvarteret Fyrfatet

Aseas behov av arbetarbostäder löstes genom hyreshusbyggande i Lussebäcken. Men företaget hade problem att hitta lämpliga bostäder åt sina tjänstemän i närområdet. Därför lät de tillsammans med Skånska Cementgjuteriet planera för byggandet av 13 kedjehus vid Elektrogatan och Kielergatan (de senare inom kvarteret Groa vid Råå egnahemsområde). Stadsplanen upprättades 1960-1962 av stadsplanechefen Gunnar Sundbärg (troligen i samarbete med Asea). Projekteringen av husen uppläts på AB Småhusbyrå, ett dotterbolag till Skånska Cementgjuteriet. Arkitekt var Ingemar Wennström som vid samma tid även arbetade med projekteringen av hus i Rydebäck (däribland de så kallade Atriumhusen). Likheten mellan Aseas kedjehus och husen i Rydebäck är slående. Stilen med plana tak, fasader av tegel (vanligtvis gult tegel, men i detta fall vitt kalksandstegel) och svarta snickerier är direkt hämtad från samtida danskt byggande och slog igenom stort i Skåne på 1960-talet.

Kulturhistoriska värden

Kedjehusen i kvarteret Fyrfatet är konsekvent genomförda med plana tak, fasader av kalksandstegel och svartlaserade snickerier. Även om hustypen var vitt spridd har många hus av denna typ trots en relativt ringa ålder byggts om genomgripande. Därför har kedjehusen i kvarteret Fyrfatet, som till större delen är helt autentiska, klassificerats som byggnader av *"Kompletterande värde för miljön"*.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Fyrfatet 3-8. Elektrogatan 4-14

Sex enfamiljs kedjehus.

Byggnadsår: 1965

Arkitekt: AB Småhusbyrå, Malmö
genom arkitekt SAR Ingemar Wennström

Byggmästare: AB Skånska Cementgjuteriet

Byggherre: Allmänna Svenska Elektriska AB

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Fyrfatet 1. Rååvägen 118

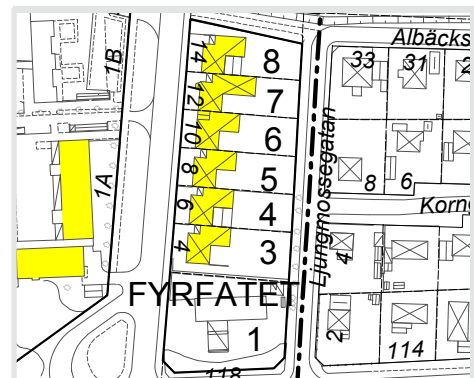
Bensinstations- och verkstadsbyggnad, tillbyggd 1970 och 1978-79.

Byggnadsår: Ca 1964

Arkitekt: Svenska Gulf Oil Company AB, Distriktskontoret,
Malmö genom Rittenfeldt

Byggmästare: Byggnadsfirman Nilsson & Pålsson, Landskrona

Byggherre: Svenska Gulf Oil Company AB, Malmö

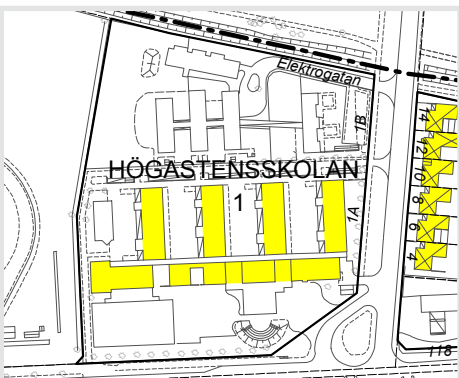
Fyrfatet 3

Fyrfatet 6

Fyrfatet 1

Kvarteret Högastensskolan

På Högastensskolans plats fanns ett koloniområde fram till mitten av 1960-talet. När bostadsområdet Högasten byggdes i slutet av 1950-talet räckte inte Norrehedsskolan och Råå norra skola till. En ny plan togs fram 1963 för en ny låg- och mellansta-dieskola och lekskola på koloniområdets mark. Skolan fick en tidstypisk utformning. Istället för stora flervåningsbyggnader (som hade dominerat skolbyggandet till 1950-talet) valde man ett system med sammanbundna paviljonger i en våning och en friliggande lekskolebyggnad. Denna form av skolbyggande dominerade i Danmark i mitten av 1950-talet och mot slutet av decenniet spred sig idéerna också till Sverige. Den första skolan av detta slag i Helsingborg var Margaretaskolan på Söder. Till skillnad från Margaretaskolan som likt de flesta danska skolor av detta slag fick gula tegelfasader valdes rött tegel till Högastensskolan.

Några år efter att skolan stod färdig kompletterades den med en barnstuga bakom lekskolebyggnaden. 1990 byggdes barnstugan om medan skol- och lekskolebyggnaderna genomgick om- och till ombyggnader år 2000.

Kulturhistoriska värden

De ursprungliga delarna av skol- och lekskolebyggnaderna representerar stora arkitektoniska värden som ett tidstypiskt och väl genomfört exempel på de nya skolbyggnadsideal som fick sitt genomslag åren runt 1960. De sentida tillbyggnaderna har i stor utsträckning anpassats till ursprungsarkitekturen.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Högastensskolan 1. Elektrogatan 1A

Skolbyggnad, ombyggd ca 1993 samt till- och ombyggd ca 2000.

Byggnadsår: 1965-66

Arkitekt: Kjessler & Mannerstråle AB
genom arkitekt SAR Jan-Erik Lund, arkitekt,
MAA Søren Nielsen och arkitekt SAR Per Alex Petersen

Byggmästare: AB Skånska Cementgjuteriet, Malmö

Byggherre: Helsingborgs stad

Högastensskolan 1. Elektrogatan 1B

Lekscolebyggnad, till- och ombyggd ca 2000.

Byggnadsår: 1965

Arkitekt: Kjessler & Mannerstråle AB
genom arkitekt SAR Jan-Erik Lund, arkitekt,
MAA Søren Nielsen och arkitekt SAR Per Alex Petersen

Byggmästare: AB Skånska Cementgjuteriet, Malmö

Byggherre: Helsingborgs stad

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Högastensskolan 1. Elektrogatan 1B

Barnstugebyggnad, ombyggd ca 1990.

Byggnadsår: 1969-70

Arkitekt: Åseda-Hus, Vetlanda genom Geijer Bergman

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

Byggherre: Helsingborgs stad

Högastensskolan 1, Skolbyggnad

Högastensskolan 1, Lekscolebyggnad

Högastensskolan 1, Barnstugebyggnad

Högstensskolan 1. Elektrogatan 1A

Idrottshall.

Byggnadsår: Ca 2000

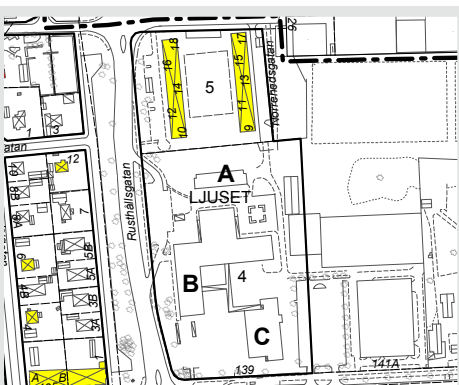
Arkitekt: Michelsen Arkitekter genom arkitekt SAR
Inger Thede

Byggmästare:

Byggherre: Helsingborgs stad

Högstensskolan 1, Idrottshall

Kvarteret Ljuset

Vid stadsplanläggningen 1911-1912 avsattes västligaste delen av kvarteret Ljuset för en offentlig byggnad, medan den östliga delen utgjordes av två kvarter, Ärtskidan och Rabban. 1910 planerades för en folkskola i kvarteret Ljuset. Arkitekten Carl E. Rosenius, som nyligen ritat en skola på Husensjö, gjorde ett förslag till skolbyggnad, men inte förrän i början av 1920-talet byggdes Norrehedsskolan och då hade ritningarna reviderats. Skolkomplexet bestod av en högre byggnad i två våningar och mansardvåning utmed Planteringsvägen, med två lägre byggnader i vinkel. Stilen var nationalromantisk med fasader och tak av tegel och småspröjsade fönster.

Skolan genomgick flera ombyggnader och med sikte på framtiden insåg man att skoltomten behövde utvidgas. Därför slogs kvarteret Ljuset samman med de två kvarteren i öster 1941. Hela kvarteret avsattes för allmännyttigt byggande i som mest tre våningar. Då man inte räknade med att behöva hela kvarteret för framtida utvidgningar av skolan uppläts den östliga delen för två barnrikehus, så kallade Solgårdar, i mitten av 1940-talet. De utformades närmast identiskt med de andra barnrikehus som byggdes i staden (däribland ett hus i kvarteret Nässlan längre norrut i Planteringen) och fick fasader av rödbrunt Helsingborgstegel under tak av tegel. Samtliga lägenheter i huset var på två rum och kök och försedda med badrum, en standardhöjning för många som flyttade in.

1962 ändrades stadsplanen så att byggrätten på den östliga delen med barnrikehusen ändrades till bostadsbebyggelse i högst tre våningar. Den västra delen avsattes fortsatt för allmännyttigt ändamål med den maximala byggnadshöjden satt till 15 meter. När Norrehedsskolan blev alltför trång i slutet av 1950-talet uppfördes en mindre barrackbyggnad av trä på skolgården. Den var bara tänkt som ett provisorium, men har blivit stående fram tills nu. Den gamla skolbyggnaden revs i början av 1970-talet och en ny skola byggdes i två etapper. Den nya skolan fick en för tiden typisk arkitektur med tunga tegelfasader och kraftigt färgsatta snickerier och plåtpartier.

Kulturhistoriska värden

Barnrikehusen representerar ett stort socialhistoriskt värde genom sin tillkomstshistoria, och har en för 1940-talet typisk utformning med enkla tegelfasader med ett högkvalitativt tegel och sadeltak. De har klassificerats som *"Byggnader av kompletterande värde för miljön"*.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Ljuset 5. Rusthållsgatan 10-18 och Norrehedsgatan 9-17

Två flerbostadshus, ombyggda ca 1992.

Byggnadsår:	1944-45
Arkitekt:	Byggnadsingenjören Erik Ivar Wihlborg
Byggmästare:	Byggmästaren Göran A. Bengtsson
Byggherre:	Stiftelsen Solgårdar i Hälsingborg

Ljuset 5, Rusthållsgatan 10-18

Ljuset 5, Norrehedsgatan 9-17

Ljuset 4, Planteringsvägen 139
Byggnad A

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Ljuset 4. Planteringsvägen 139, "Norrehedsskolan", byggnad A**

Skolbyggnad.

Byggnadsår: 1957**Arkitekt:** Arkitektfirman Erik och Henry Andersson
genom arkitekt SAR Erik Magnusson**Byggmästare:** Byggnadsfirman Elhag & Brorsson**Byggherre:** Helsingborgs stad**Ljuset 4. Planteringsvägen 139, "Norrehedsskolan" byggnad B**

Skolbyggnad.

Byggnadsår: 1975**Arkitekt:** Jan Sederholm Arkitektkontor AB
genom arkitekt SAR Jan Sederholm**Byggmästare:** SIAB, Bjuv**Byggherre:** Helsingborgs kommun**Ljuset 4. Planteringsvägen 139, "Norrehedsskolan" byggnad C**

Matsalsbyggnad.

Byggnadsår: 1975-76**Arkitekt:** Jan Sederholm Arkitektkontor AB
genom arkitekt SAR Jan Sederholm**Byggmästare:** SIAB, Bjuv**Byggherre:** Helsingborgs kommunLjuset 4 Planteringsvägen 139
Byggnad BLjuset 4, Planteringsvägen 139
Byggnad C

Planteringen 3:2, omklädningsbyggnad

Planteringen 3:2 "Norrehedshallen"

Planteringen 3:2, Idrottsläktare

Bebyggelse utanför kvartersmark

Kulturhistoriska värden

Inga byggnader i kvarteret har klassificerats.

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Planteringen 3:2. Planteringsvägen 141**

Omklädningsbyggnad.

Byggnadsår: 1966**Arkitekt:** Arkitekt SAR Jan Sederholm**Byggmästare:** Byggmästaren Ivar Hellberg**Byggherre:** Helsingborgs stad**Planteringen 3:2. Planteringsvägen 141, "Norrehedshallen"**

Idrottshall.

Byggnadsår: 1973**Arkitekt:** Kjessler & Mannerstråle AB
genom arkitekt SAR Jan-Erik Lund**Byggmästare:** Göran Bengtsson Byggnads AB**Byggherre:** Helsingborgs kommun**Planteringen 3:2. Planteringsvägen 141**

Idrottsläktare, tillbyggd ca 1990.

Byggnadsår: Ca 1985**Arkitekt:** Skanska Arkitekter, Malmö**Byggmästare:****Byggherre:** Helsingborgs kommun

Planteringen 3:2, Götahallen

Planteringen 3:2, kontors- och samlingsbyggnad

Planteringen 3:2. Planteringsvägen 141B, "Götahallen"

Idrottshall.

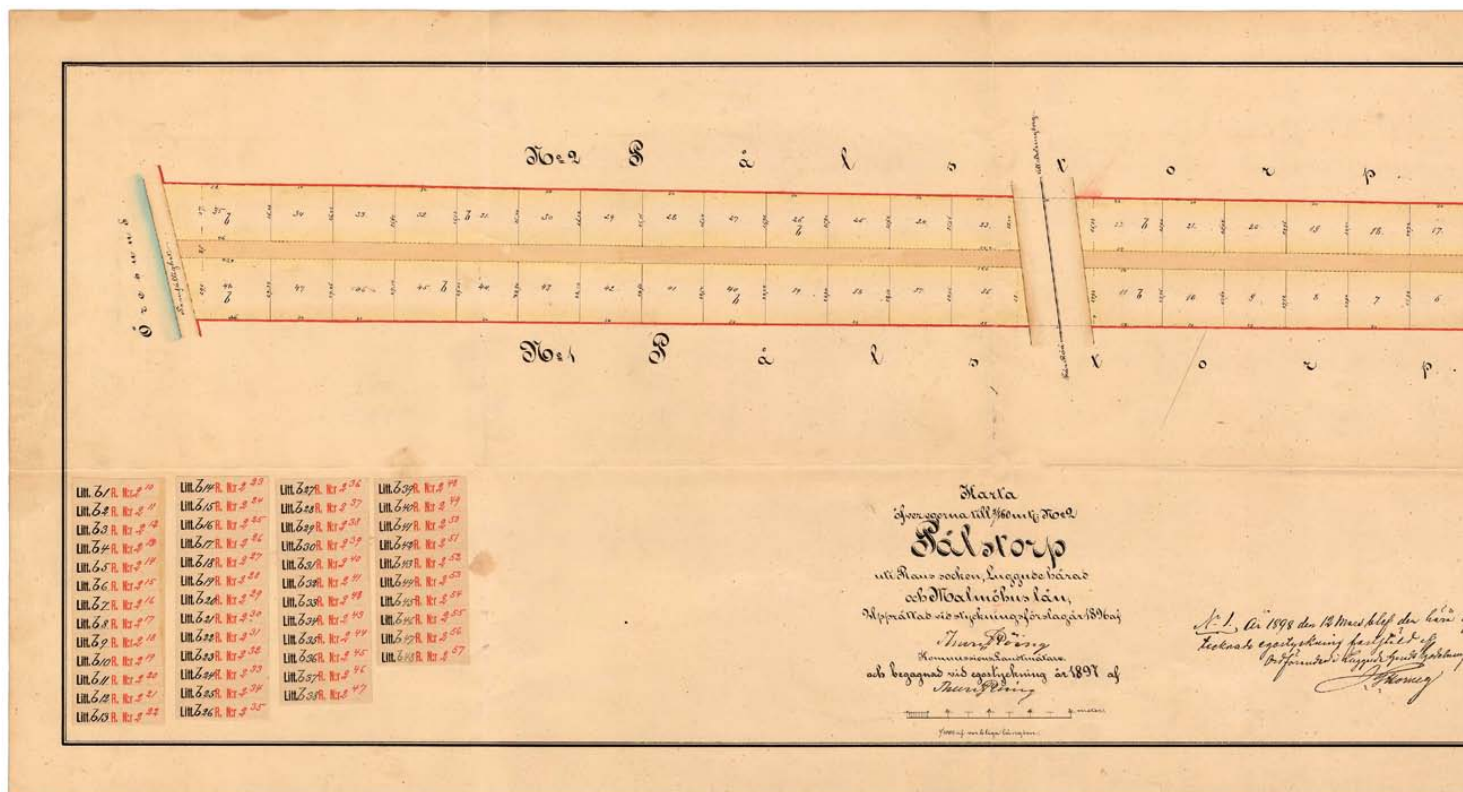
Byggnadsår: Ca 1986**Arkitekt:** PNB Valhall, Malmö genom Christer Norman**Byggmästare:****Byggherre:** Stiftelsen Göta-Drottningsslunds tennishall**Planteringen 3:2. Planteringsvägen 141C**

Kontors- och samlingsbyggnad.

Byggnadsår: Ca 1990-91**Arkitekt:** Boro AB, Landsbro genom Marie Bengtsson**Byggmästare:****Byggherre:** Helsingborgs Södra Bollklubb

Argentinarerna tränar på Heden i samband med fotbolls-VM år 1958. Två gruppspelsmatcher på Olympia i Helsingborg varav en var Tjeckoslovakien – Argentina. Övriga matcher i grupp 1 spelades på Malmö stadion och Örjans vall i Halmstad. Foto AB Helsingborgs-Bild. Original i Helsingborgs museers samling.

Styckningsplan för del av Pålstorp 2 upprättad 1898 av kommissionslantmätaren Thure Röing. På typiskt Planteringsmanér styckades det långsmala markskitet med två rader av tomter utmed en långsmal gata (i detta fall Torpgatan) mellan Planteringsvägen och Öresund. Original i Lantmäteriet.

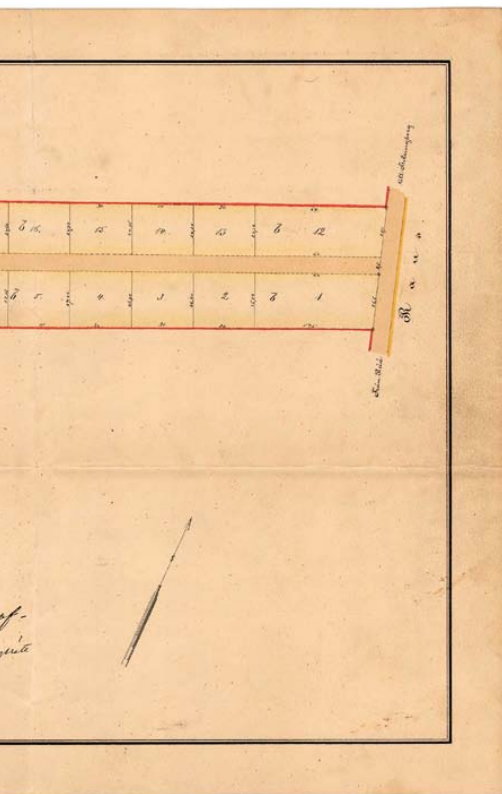
Valhallaområdet

Frånsett en mindre gård i nuvarande kvarteret Kungsörnen var den sydligaste delen av Planteringen obebyggd fram till mitten av 1880-talet. Då köptes två smala markområden mellan Planteringsvägen och Öresund av Petter Bengtsson och skräddaren Nils P. Paulsson. De hade inspirerats av tomtutstyckningen i norra delen av Planteringen som inletts några år tidigare, och de insåg att på sikt fanns det möjlighet att sälja byggnadstomter även i denna del av Planteringen.

1887 lät kommissionslantmätaren Thure Röing upprätta en styckningsplan. Där anlades Valhallagatan (till en början döpt till Pettersgatan, troligen efter Petter Bengtsson). På kartan fanns ett hus utritat, sedermera Valhallagatan 22, som hade uppförts av Petter Bengtsson som Valhallaområdets första hus.

I mitten av 1890-talet kom tomtförsäljningen igång på Bengtsson och Paulssons mark och åren fram till sekelskiftet 1900 var byggnadsverksamheten livlig utmed Valhallagatan. Huvudsakligen uppfördes mindre bostadshus, varav många lades inne på tomterna.

1898 gav ägaren till en markbit söder om Valhallagatan, Jöns Andersson, i uppdrag åt Thure Röing att upprätta en styckningsplan. Planen fick 48 tomter fördelade på båda sidor om Torpgatan. Försäljningen av tomterna gick trögt till en början, men efter att konsul Nils Persson beslutat att flytta Kopparverket till en plats strax norr om Valhallaområdet tog både tomtförsäljning och byggande fart i området. Kopparverket stod färdigt 1902 och då rådde en

formlig byggrusch utmed Valhalla- och Torpgatorna. Dessutom hade ett mindre markområde söder om Jöns Anderssons börjat styckas ut till byggnadstomter av handlanden Carl Rasmussen. På dessa tomter längs Odengatan byggdes utslutande mindre bostadshus medan bebyggelsen i övriga Valhallaområdet var av varierande karaktär.

Under 1900-talets första decennium uppfördes omväxlande låga enbostadshus och flerbostadshus i upp till tre våningar de senare huvudsakligen i korsningen med Industrigatan.

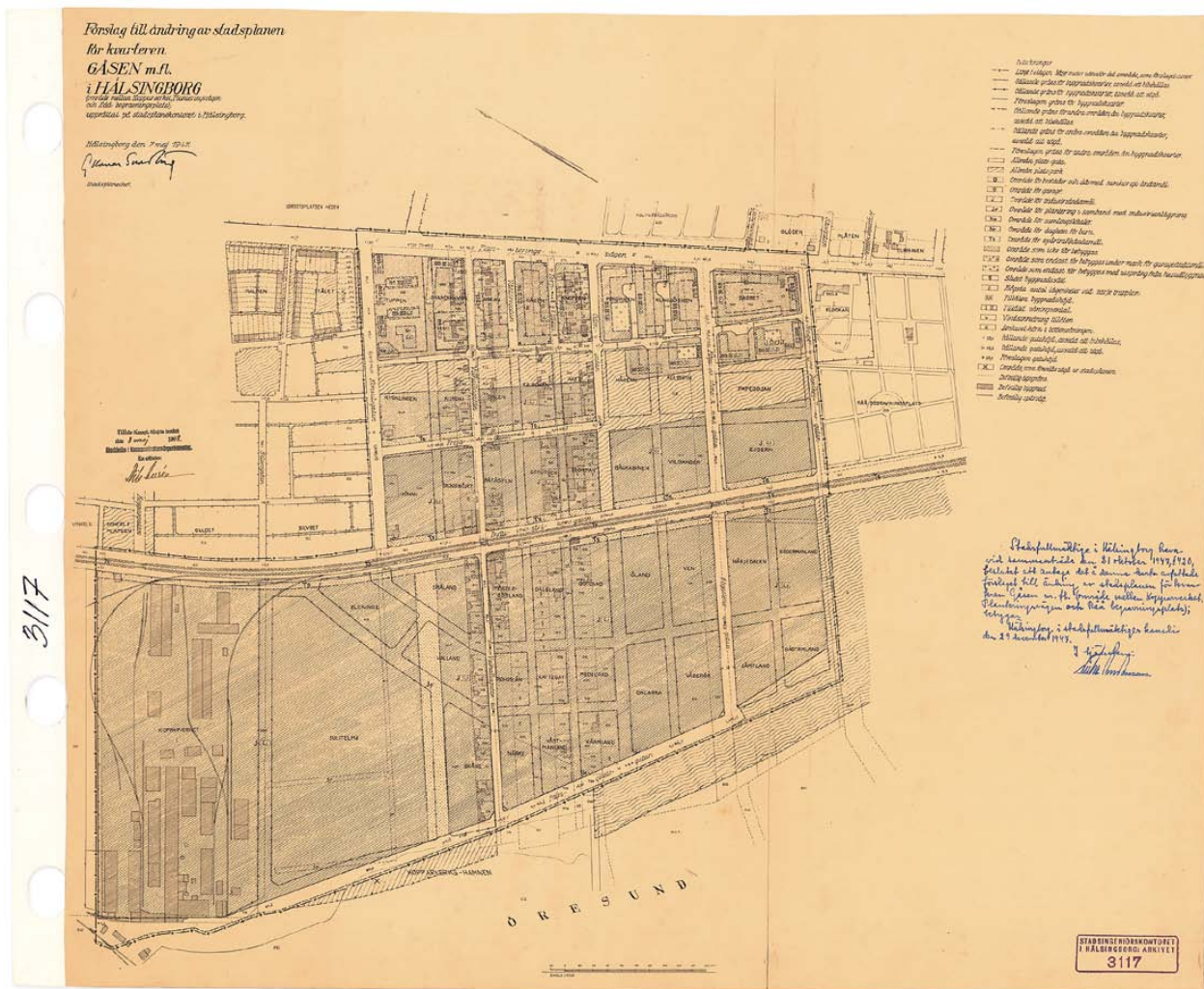
När Valhallaområdet infogades i stadsplanen 1911-1912 var en stor del av tomterna utmed de tre gatorna i området obebyggda varför man kunde rita in ett flertal tvärgator (varav några på diagonalen) mellan de befintliga. I planen avsattes samtliga kvarter för sluten bostadsbebyggelse. Planen fick ingen större reell betydelse då byggnadsverk-

samheten i området var mycket liten under de kommande decennierna. 1931 gjorde stadsingenjören Sigfrid Ewald en ny stadsplan för hela Valhallaområdet inklusive nuvarande Högasten. Till skillnad från tidigare var detta en plan helt i funktionalismens anda med rätvinkliga kvarter. Medan kvarteren mellan Planteringsvägen och Industrigatan fortsatt var tänkta för sluten bostadsbebyggelse i upp till tre våningar ändrades kvarteren mellan Industrigatan och Öresund till villakvarteren där den maximala byggnadshöjden sattes till två våningar.

Endast en handfull hus uppfördes i enlighet med 1931 års plan. När Kopparverket flyttades till Planteringen i början av 1900-talet blev övriga delar av Skånska Superfosfat- & Svavelsyrefabriken kvar på Söder. När även den verksamheten flyttades till Kopparverket i slutet av 1930-talet växte industrin mot Valhallaområdet. Den nya delen av industrin gav upphov till mer utsläpp och stora delar av Valhallaområdet blev olämpligt för bostäder. 1947 gjordes en ny stadsplan där hela området väster om Industrigatan och två tredjedelar av området mellan Industrigatan och Planteringsvägen avsattes för industriändamål. De boende i området protesterade

Bebyggelse från 1900-talets början i Torpgatan med nr 29 närmast i bild. Valhallaområdets bebyggelse var väldigt blandad, men med ett betydande inslag av stora flerbostadshus. Foto Karin Ohlsson 1973. Original i Helsingborgs museers samling.

Stadsplan över Valhallaområdet, Högastan och Kopparverket upprättad av stadsplanechefen Gunnar Sundbärg i maj 1947 och fastställd av Kungl. Maj:t i maj året därpå. Med denna stadsplan kom dödsdomen för Valhallaområdet. Förutom kvarteren närmast Planteringsvägen förbjöds bostadsbebyggelse i resten av området, vilket istället avsattes för industribebyggelse. Original i Helsingborgs stadsbyggnadsförvaltning.

mot den nya planen. Men snart började staden köpa upp fastigheterna i området för att riva husen och sedan sälja marken som industritomter. Detta tog tid och det var inte förrän i slutet av 1980-talet som de sista husen inom industrizonen revs. På den östra sidan om Industrigatan uppfördes ett antal lättare industrier. På den västra sidan etablerades på 1950-talet kemiföretaget Rexolin som successivt tog allt mer mark i anspråk. Den nordligaste delen av marken hamnade med tiden inom Kopparverkets område.

De östligaste kvarteren i Valhallaområdet fick enligt 1947 års stadsplan bebyggas med bostäder. De tre kvarteren mellan

Odengatan och Valhallagatan var tänkta för sluten bostadsbebyggelse i som mest tre våningar. Norr om Valhallagatan planerades däremot ett stort kvarter med friliggande hus. Där gavs plats för trevånings lamellhus, envånings radhus, en samlingsbyggnad och ett daghem. Inget av detta förverkligades. Istället köptes den äldre bebyggelsen i kvarteren mellan Valhallagatan och Odengatan successivt av kommunen och revs. Idag återstår endast tre hus utmed Valhallagatan och ett hus utmed Odengatan som en liten rest av bebyggelsen. Inne på Hercules (före detta Rexolins) område finns ytterligare två mindre bostadshus, som tidigare låg utmed Torpgatan.

Kvarteret Ankan

De två äldre byggnaderna i kvarteret utgör tillsammans med huset på norra sidan om Valhallgatan rester av områdets ursprungliga bebyggelse, uppförda kring 1900, tillsammans med ytterligare fyra mindre bostadshus vid Valhallagatan. Fram till 1911-1912 års stadsplanläggning var kvarterets bebyggelse vid Valhallagatan en del av en lång sammanhängande husrad mellan Planteringsvägen och Industrigatan. I stadsplanen fick kvarteret sin nuvarande form genom att en rad tomter lades till i söder längs en tilltänkt gata, Väktaregatan. Kvarteret avsågs för sluten bostadsbebyggelse, men i början av 1920-talet uppfördes ett fristående hus i hörnet av Planteringsvägen och Väktaregatan. 1947 ändrades större delen av Valhallaområdet från bostads- till industriändamål men kvarteren närmast Planteringsvägen fick förbli bostadskvarter, för sluten bostadsbebyggelse i högst tre våningar. Dock tillkom ingen ny bebyggelse i kvarteret efter villan som uppfördes i början av 1920-talet. Istället revs successivt den äldre bebyggelsen under 1970- och 1980-talen. Kvar blev endast två av husen utmed Valhallagatan.

Kulturhistoriska värden

De båda kvarvarande bostadshusen representerar stora kulturhistoriska värden genom att visualisera Valhallaområdets bebyggelsehistoria. Även trädgårdarna är till stora delar bevarade vilket förstärker det kulturhistoriska värdet på platsen.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12:

Ankan 18. Valhallagatan 5

Enfamiljsvilla. Taket förändrades 1939 och fönsterna ca 1963.

Byggnadsår: Ca 1903-04

Arkitekt: Troligen arbetaren Anders Jönsson

Byggmästare: Troligen arbetaren Anders Jönsson

Byggherre: Arbetaren Anders Jönsson

Ankan 19. Valhallagatan 3, "Villa Johanne minne"

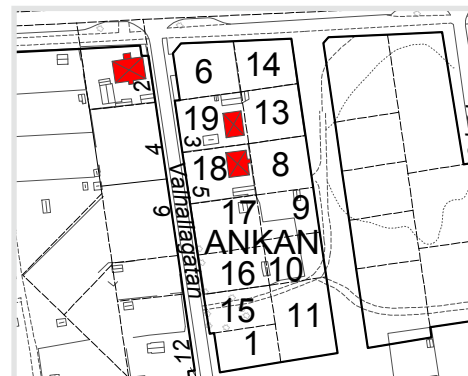
Enfamiljsvilla, tillbyggd 1923. Fasaderna förändrades 1956.

Byggnadsår: Ca 1896

Arkitekt: Okänd

Byggmästare: Okänd

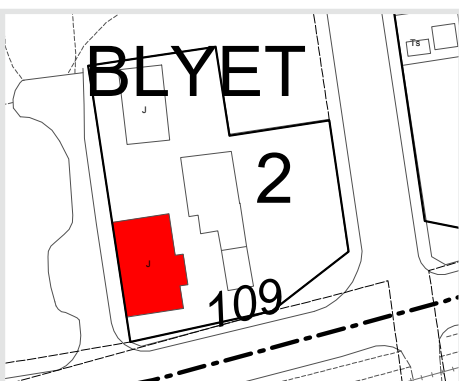
Byggherrar: Nils Bengtsson, Carl Kroon och Magnus Pehrsson

Ankan 18

Ankan 19

Blyet 2

Kvarteret Blyet

1966 års stadsplan föreskrev industribebyggelse i hela kvarteret mellan Koppargatan, Frejagatan och Stålgatan Dock var det bara den allra sydvästligaste delen som verkligen nyttjades för detta medan övriga delar förblivit obebyggda.

Den allra sydligaste delen av kvarteret Blyet, närmast Frejagatan (före detta Valhallagatan) var fram till 1970-talet bebyggt med bostadshus från tiden runt sekelskiftet 1900. Bebyggelsen varierade från enkla envånings trähus till trevåningshus av tegel. I 1911-1912 års stadsplan benämndes det kvarteret Skogsnöjet och var planerat för sluten bebyggelse. I början av 1920-talet tillkom en butiksbyggnad i hörnet av Industrigatan och Baldersgatan, en då planerad gata tänkt att gå norr om kvarteret Skogsnöjet. Butiken uppfördes av Kooperativa föreningen Svea och fick samma utförande som deras övriga butiker som uppfördes vid denna tid.

Inga fler hus byggdes i kvarteret. 1947 slogs kvarteret samman med några obebyggda kvarter i norr och ändrades till industrimark med kvarternamnet Hönan. Skälet till ändringen var de alltmer besvärande utsläppen från Kopparverket i närheten. Kort därefter uppfördes utmed Valhallagatan en mindre industribyggnad för ett cementgjuteri, och den f.d. Konsumbutiken började användas som verkstad. All äldre bostadsbebyggelse i kvarteren revs under 1960- och 1970-talen. Genom den stadsplan som fastställdes 1966 slogs kvarteret Hönan ihop med kvarteret Blyet, som hade bildats 1957. Det nya kvarteret var enbart avsett för industrier.

En detaljplaneändringen i mitten av 2000-talet upphävde möjligheten att bygga industrier och stora delar av kvarteret gjordes till parkmark för att skydda och utveckla tallskogen.

Kulturhistoriska värden

Den före detta konsumbutiken är en sista rest av bebyggelsen i Valhallaområdet och den representerar stora kulturhistoriska värden genom sitt ursprung och genom sin symmetriska arkitektur med mycket gedigna byggnadsmaterial – mönstermurade fasader av rödbrunt Helsingborgstegel och tegeltak.

Särskilt värdefull bebyggelse inom PBL 3:12§:

Blyet 2. Industrigatan 109, "Konsum"

Ursprungligen affärsbyggnad, nu verkstadsbyggnad.

Byggnadsår: 1921

Arkitekt: Arkitekten Nils J. Lundgren

Byggmästare:

Byggherre: Kooperativa Föreningen Svea u.p.a.

Kvarteret Kalkonen

På platsen fanns tidigare två kvarter, Dalen och Kalkonen, som sträckte sig längre österut (fram till kvarteren Ankan och Gåsen). Den mellanliggande gatan, Väktaregatan, blev aldrig fullt utlagd och inga hus byggdes intill den. Utmed de idag igenlagda fortsättningarna av Valhallagatan och Torpgatan låg mest mindre bostadshus, men även något större flerbostadshus. I 1911-1912 års stadsplan var Kvarteren Dalen och Kalkonen avsatta för slutna bebyggelse. 1947 beslutades att kvarteren öster om Industrigatan närmast intill Kopparverket skulle ändras från bostads- till industriändamål och en ny plan gjordes där kvarteren Dalen, Kalkonen och Axet (det senare mellan Torpgatan och Odengatan) slogs samman till Kalkonen. Intill Frejagatan uppfördes tio år senare en industribyggnad.

Från 1960-talet och framåt revs den äldre bebyggelsen utmed Valhalla- och Torpgatan successivt och i slutet av 1980-talet inlemmades de avrivna tomterna i industrifastigheten. Samtidigt gjordes en ny plan för kvarteret Kalkonen där den sydligaste delen (det före detta kvarteret Axet) gjordes om till parkmark. I två etapper på 1990- och 2000-talet byggdes industribyggnaden till.

Kulturhistoriska värden

Inga byggnader i kvarteret har klassificerats.

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Kalkonen 1. Frejagatan 11

Industri- och kontorsbyggnad, tillbyggd ca 1968-69, ca 1992 och ca 2004-05.

Byggnadsår: 1957-58

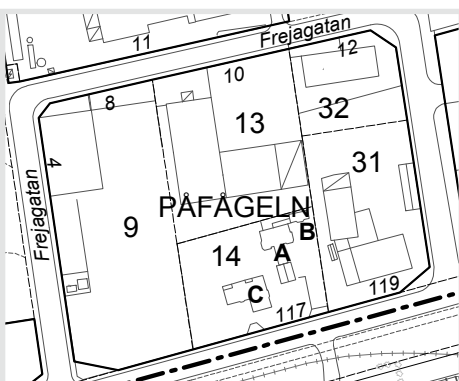
Arkitekt: Arkitekten Oskar Nygren, Halmstad

Byggmästare: AB Skånska Cementgjuteriet

Byggherre: AB Tvättman, Malmö

Kalkonen 1

Påfågeln 9

Påfågeln 13

Påfågeln 14, byggnad A

Påfågeln 14, byggnad B

Kvarteret Påfågeln

I kvarteret Påfågeln fanns tidigare tre kvarter, Påfågeln, Strutsen och Blomman. Utmed Valhallagatan låg några bostadshus uppförda kring sekelskiftet 1900. Vid Torpgatan var bebyggelsen tät, med småhus på gatans norra sida och flerbostadshus i två till tre våningar på den södra. Flerbostadshusen hade mönstermurade tegelfasader, typiska för Valhallaområdet. Mot Odengatan fanns ett ensamt litet hus.

I både 1911-1912 och 1931 års stadsplaner var avsikten att kvarteren Påfågeln, Strutsen och Blomman skulle bebyggas i upp till tre våningar. Endast något enstaka mindre bostadshus uppfördes, och 1947 ändrades markanvändningen för alla kvarter väster om Frejagatan till industriändamål. Detta har sedan förnyats i två senare planer, 1959 och 1987. Saneringen och bebyggandet av industritomterna har skett i etapper. I början av 1960-talet tillkom en första byggnad vid Frejagatan. Under 1970- och 1980-talen gjordes fler nybyggen i resten av kvarteret. På en av fastigheterna utmed Industrigatan anlade några kataloghusproducenter i etapper en visningsanläggning.

Kulturhistoriska värden

Inga byggnader i kvarteret har klassificerats.

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Påfågeln 9. Frejagatan 4

Verkstadsbyggnad.

Byggnadsår:	1962-63
Arkitekt:	Byggnadsingenjör SBR Allan Åkerman
Byggmästare:	Byggmästaren Sture Svensson, Klippan
Byggherre:	Ingenjören Stig Narvell

Påfågeln 13. Frejagatan 10

Kontors-, verkstads- och lagerbyggnad, tillbyggd ca 1989.

Byggnadsår:	Ca 1984
Arkitekt:	Byggstudio genom Birger Nilsson
Byggmästare:	
Byggherre:	Kjellerik Nilsson AB

Påfågeln 14. Industrigatan 117, byggnad A

Kontorsbyggnad, tillbyggd ca 1988 och ca 1989.

Byggnadsår:	Ca 1982
Arkitekt:	Modulent AB, Hässleholm
Byggmästare:	
Byggherre:	Sydkonsult AB, Ängelholm

Påfågeln 14. Industrigatan 117, byggnad B

Ursprungligen förrådsbyggnad, ombyggd till kontorsbyggnad ca 1989-90.

Byggnadsår:	Mellan 1983 och 1987
Arkitekt:	Okänd
Byggmästare:	Okänd
Byggherre:	Sydkonsult AB, Ängelholm

Påfågeln 14. Industrigatan 117, byggnad C

Ursprungligen utställningsvilla, nu kontorsbyggnad.

Byggnadsår: Ca 1989

Arkitekt: LB-Hus AB, Bromölla

Byggmästare:

Byggherre: Sydkonsult AB, Ängelholm

Påfågeln 31. Industrigatan 119

Verkstads- och lagerbyggnad, tillbyggd ca 1977 och ca 1998.

Byggnadsår: Ca 1976

Arkitekt: Norrbottens Järnverk AB, Luleå genom

Gunnar Nilsson

Byggmästare: Nils Nilsson

Byggherre: Bertil Petterssons Plåtslageri

Påfågeln 32. Frejagatan 12

Lagerbyggnad, tillbyggd ca 1998.

Byggnadsår: Ca 1987-88

Arkitekt: Byggnadsingenjören Olle Johnsson

Byggmästare:

Byggherre: Jan Lindberg

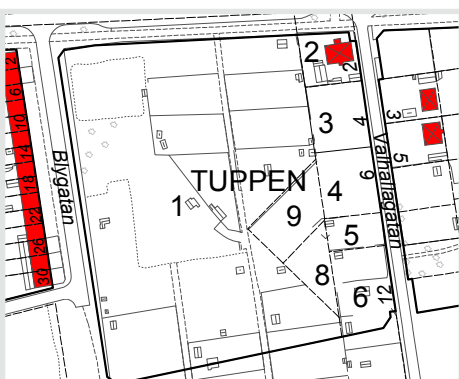
Påfågeln 14, byggnad C

Påfågeln 31

Påfågeln 32

Kvarteret Tuppen

I 1911-1912 års stadsplan fanns ett kvarter med beteckningen Tuppen, beläget något längre norrut utmed Industrigatan. I en stadsplan från 1931 fanns två kvarter, Skandinavien (mellan Valhallagatan och Baldersgatan, som idag är en stig) och Tuppen (mellan Baldersgatan och Blygatan). I kvarteret Skandinavien låg en rad med mindre bostadshus uppförda runt 1900 utmed Valhallagatan, medan övriga delar av kvarteren var obebyggda.

När markanvändningen för stora delar av Valhallaområdet ändrades till industriändamål 1948 bildades dagens kvarteret Tuppen. Det avsattes för blandad bebyggelse med trevånings lamellhus, envånings radhus, ett daghem och en samlingsbyggnad. Inget av detta kom till utförande, istället revs det mesta av den äldre bebyggelsen vid Valhallagatan från 1970-talet och framåt. Idag återstår endast ett hus närmast Planteringsvägen som tillsammans med de båda husen i kvarteret Ankan ger en bild av hur området såg ut före saneringen.

Kulturhistoriska värden

Det enda kvarstående huset i kvarteret representerar stora kulturhistoriska värden även om det förändrats en del. Tillsammans med de två husen i kvarteret Ankan intill utgör det en värdefull sista rest av den tidigare miljön i Valhallaområdet.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Tuppen 2. Valhallagatan 2, "Villa Åldersro"

Ursprungligen flerbildsvilla, nu enfamiljvilla. Fönsterna förändrades ca 1954, ca 1989-90 gjordes en ombyggnad och ca 1992 gjordes en till- och påbyggnad.

Byggnadsår:	Ca 1895-96
Arkitekt:	Okänd
Byggmästare:	Okänd
Byggherre:	Arbetaren Olof Svensson

Tuppen 2

Planteringen 5:1

Bebyggelse utanför kvartersmark

Det lilla hyreshuset vid Odengatan tillhör ett av ett fåtal äldre bevarade hus i Valhallaområdet och är intakt med fasader av Helsingborgstegel, tak av rött tegel, ursprungliga sexdelade fönster och balkonger med smidesräcken.

Byggnad av kompletterande värde för miljön:

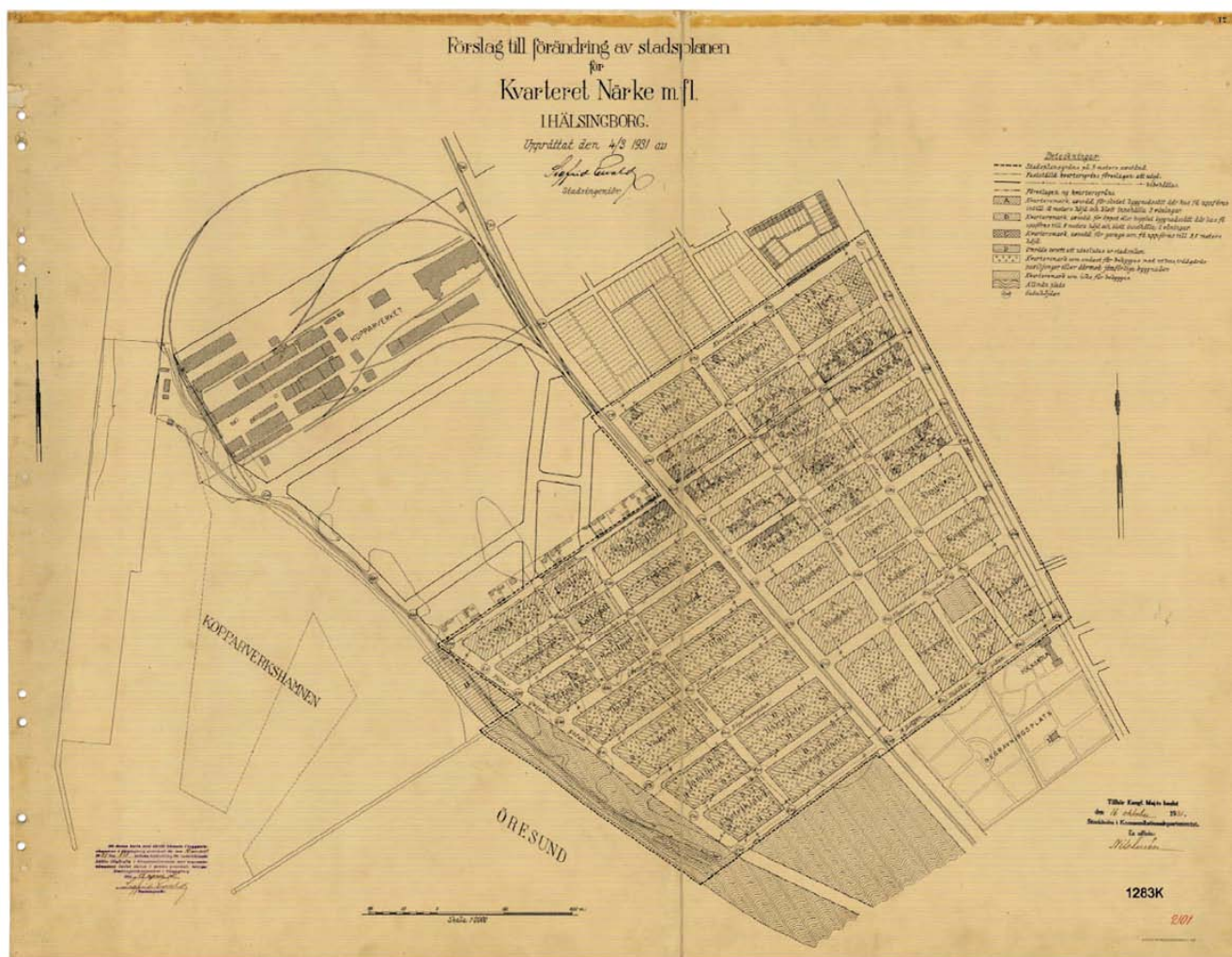
Planteringen 5:1. Odengatan 16

Flerbostadshus.

Byggnadsår:	1931-32
Arkitekt:	Arkitekten Nils J. Lundgren
Byggmästare:	Byggmästaren Edvard Lindholm
Byggherre:	Byggmästaren Edvard Lindholm

*Valhallagatan 10, kvarter
Skandinavien år 1970, idag rivet.
Foto Otto Holmström, ur Helsing-
borgs museers samling. Bilden har
beskurits.*

Stadsplan över nuvarande Högasten och Valhallaområdet upprättad i mars 1931 av stadsingenjören Sigfrid Ewald. Kvarteren mellan Planteringsvägen och Industrigatan föreslogs till större delen bli bebyggda med slutna bostadsbebyggelse i upp till tre våningar medan kvarteren mellan Industrigatan och Öresund till större delen avsattes för villa- och parhusbebyggelse. Stadsplanen ersattes 1948 av en ny plan där bostadsbebyggelse endast blev möjlig i kvarteren närmast Planteringsvägen. Original hos Helsingborgs stadsbyggnadsförvaltning.

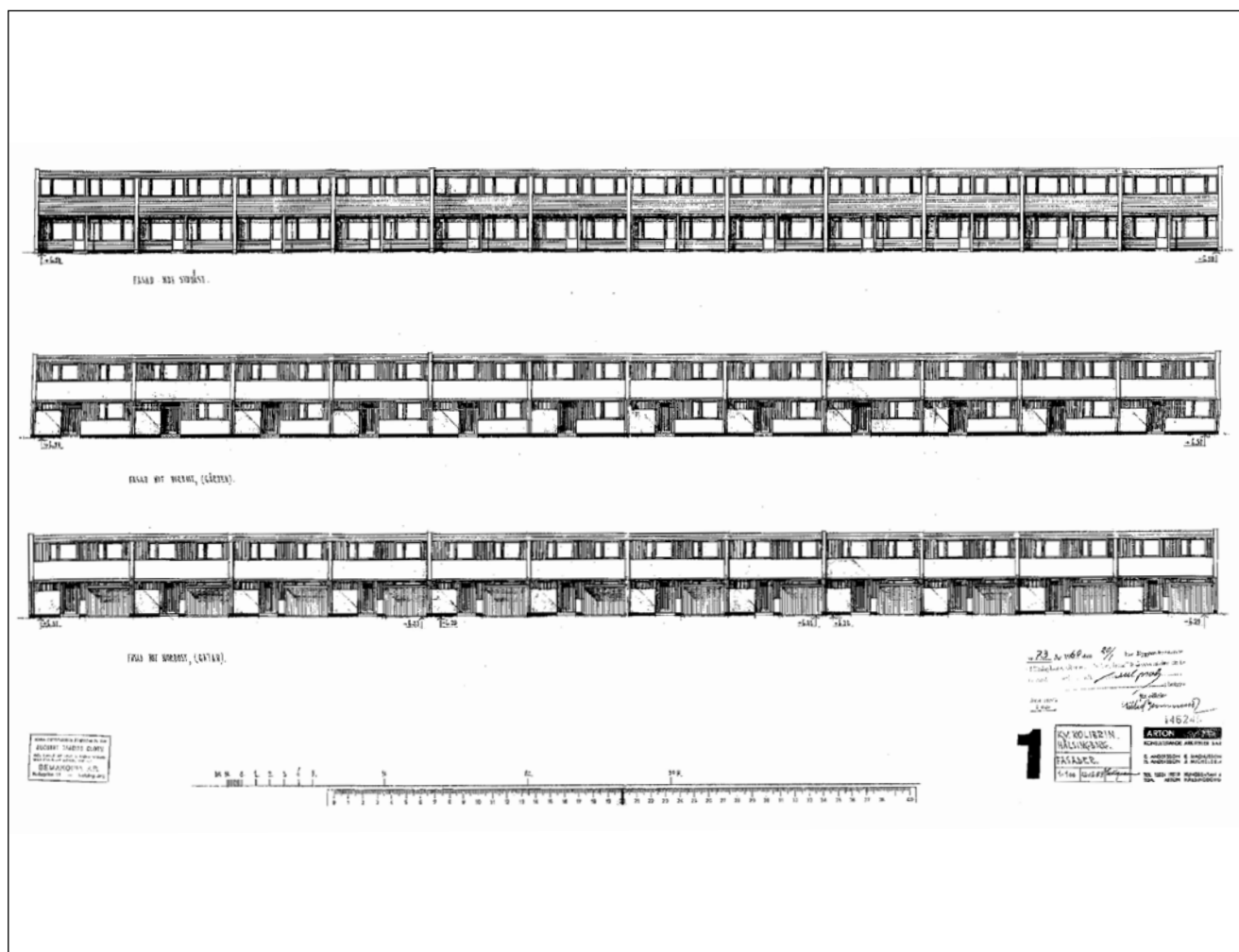
Högasten

I kvarteren Havsörnen och Kungsörnen fanns fram till 1950-talet tre mindre bostadshus. Det i Kungsörnen var sannolikt det äldsta, uppfört någon gång under 1800-talets andra hälft.

I stadsplanen från 1911–1912 var området mellan Planteringsvägen och Industrigatan avsett för slutna bostadsbebyggelse, och marken väster om Industrigatan för industrier. I en ny plan 1931 behölls byggrätten väster om Industrigatan medan industrikvarteren

ändrades till villakvarter. Ingen av dessa planer fick någon praktisk betydelse då inga hus uppfördes på Högasten förrän långt senare. Liksom i Valhallaområdet ändrades markanvändningen i Högasten till industrimark i en stadsplan 1948.

Endast kvarteren närmast Planteringsvägen fick fortsättningsvis bebyggas med bostäder. I tidens anda fanns fyra kvarter avsedda för lamellhusbebyggelse i upp till tre våningar.

Ritning till nybyggnad av radhusen i kvarteret Kolibrin upprättad av Arton Konsulterande Arkitekter SAR i december 1959. Original i Helsingborgs stadsarkiv.

Inte heller denna plan kom att ligga till grund för någon bebyggelse. 1955 gjordes en ny stadsplan med två kvarter för friliggande flerbostadshus och butiksbyggnad närmast Planteringsvägen och ett kvarter för radhusbebyggelse utmed en tvärgata, Ymersgatan. Efter denna plan bebyggde Hälsingborgshem respektive Svenska Riksbyggen de tre kvarteren åren 1957–1960.

Industrikvarteren västerut intill Industrigatan bebyggdes i början av 1960-ta-

let med dels ett par småindustrier och dels kontorsbyggnader till kemiföretaget Rexolin på andra sidan Industrigatan. Mellan industrierna och bostadskvarteren fanns redan i planen från 1940-talet ett grönområde som en buffertzona. På den nordliga delen av detta område anlades i slutet av 1950-talet en parklek. Genom en stadsplaneändring 1987 utvidgades den sydliga delen av grönområdet på ett par outnyttjade industritomter.

Kvarteret Beckasinen

I 1911-1912 års stadsplan fanns här två kvarter för sluten bostadsbebyggelse, Beckasinen och Vildanden. 1948 bildades det nuvarande kvarteret, avsett för industribebyggelse. Det dröjde till 1960-talets början innan kvarteret bebyggdes med två industrikomplex med fasader huvudsakligen i rött tegel.

Kulturhistoriska värden

Inga byggnader i kvarteret har klassificerats.

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Beckasinen 4. Högastensgatan 16

Industribyggnad, ombyggd ca 1983.

Byggnadsår: Ca 1962-63

Arkitekt: AB Matts Eriksson genom byggnadsingenjören Einar Nilsson

Byggmästare: AB Matts Eriksson

Byggherre: Hartfeldt Screen Tryck

Beckasinen 4

Beckasinen 5. Industrigatan 121, byggnad A

Industribyggnad, till- och påbyggd ca 1985-86 och tillbyggd ca 1989.

Byggnadsår: Ca 1963

Arkitekt: Arkitekterna Klaus Fussing och Eric Larignou, Köpenhamn

Byggmästare: AB Matts Eriksson

Byggherre: Svenska Lorilleux AB

Beckasinen 5, byggnad A

Beckasinen 5. Industrigatan 121, byggnad B

Industribyggnad.

Byggnadsår: Ca 1963

Arkitekt: Arkitekterna Klaus Fussing och Eric Larignou, Köpenhamn

Byggmästare: AB Matts Eriksson

Byggherre: Svenska Lorilleux AB

Beckasinen 5, byggnad B

Kvarteret Ejdern

I 1911-1912 års stadsplan fanns ett kvarter med namnet Ejdern med ungefär samma läge som dagens kvarter, avsett för sluten bostadsbebyggelse. Användningen för industriändamål slogs fast 1947. Sin nuvarande form fick kvarteret 1987 då två obebyggda tomter längst i öster överfördes till det intilliggande grönområdet.

Den västra kvartershalvan bebyggdes med kontor, laboratorier och lagerbyggnader i flera etapper från 1960-tal-ets slut till 1980-talets början av Rexolin Chemicals AB som på andra sidan Industrigatan etablerade en kemisk industri. Bebyggelsen i kvarteret är sammanhållen genom konsekvent användande av tegel som fasadmateriäl.

Kulturhistoriska värden

Kontorshuset från 1970-talet är mycket tidstypiskt med sina tegelfasader med mellanliggande betongband under och över fönsterna och har klassificerats som bebyggelse av kompletterande värde för miljön.

Byggnad av kompletterande värde för miljön:

Ejderen 2. Industrigatan 125

Kontorsbyggnad, tillbyggd ca 1982.

Byggnadsår: Ca 1974-75

Arkitekt: Otto Friis & Søn, Hvidovre, Danmark genom
civilingenjör FRI Erik Friis

Byggmästare: Thure Johannesson

Byggherre: Rexolin Chemicals AB

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Ejderen 2. Industrigatan 125

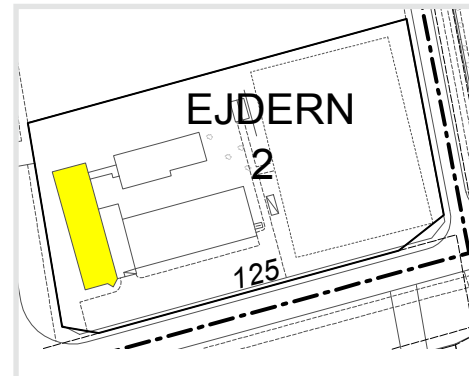
Kontors- och laboratoriebyggnad, tillbyggd ca 1980.

Byggnadsår: Ca 1967-68

Arkitekt: Otto Friis & Søn, Hvidovre, Danmark genom
civilingenjör FRI Erik Friis

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

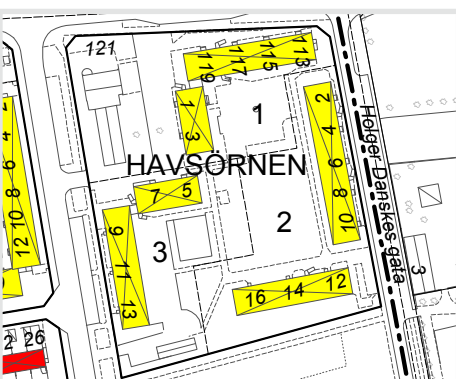
Byggherre: Rexolin Chemicals AB

Ejderen 2, kontorsbyggnad

Ejderen 2, kontors- och laboratoriebyggnad

Kvarteret Havsörnen

Avsikten i 1911-1912 års stadsplan var att här skulle finnas två kvarter för sluten bebyggelse, Barret och Lövet. Då fanns redan två mindre bostadshus i det tilltänkta kvarteret Barret närmast Planteringsvägen/Rååvägen. 1955 slogs Barret och Lövet ihop till ett nytt kvarter, Havsörnen, avsett att bebyggas med delvis vinklade lamellhus i tre till fyra våningar. De gamla bostadshusen köptes upp och revs av Svenska Riksbyggen som byggde sex lamellhus. Projekteringen sköttes av Svenska Riksbyggens Arkitektkontor i Stockholm medan en lokalt bildat bostadsrättsförening stod som byggherre. Husen, med fasader och tak av tegel, gav ett modernt intryck med sina stora målade betongpartier runt fönster och balkonger. Ett år efter färdigställandet av bostadshusen uppförde en bensinstation med verkstad och garage i hörnet av Högastensgatan och Planteringsvägen/Rååvägen. I slutet av 1980-talet genomgick de höga lamellhusen flera förändringar då takteglet byttes till betongpannor, samtliga fönster byttes och flera balkonger glasades in. Kvarteret tillhör Råås postnummerområde.

Kulturhistoriska värden

Lamellhusen har klassificerats som byggnader av kompletterande värde för miljön. De hör miljömässigt samman med husen i kvarteret Kungsörnen på andra sidan Högastensgatan.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Havsörnen 1. Högastensgatan 1-3-Rååvägen 113-119

Två flerbostadshus.

Byggnadsår: 1958-59

Arkitekt: Svenska Riksbyggens Arkitektkontor, Stockholm genom arkitekter SAR Wilhelm Boijesen och Dag Efvergren

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

Byggherre: Riksbyggens bostadsrättsförening
Hälsingborgshus nr 7

Havsörnen 2. Holger Danskes gata 2-16

Två flerbostadshus.

Byggnadsår: 1957-58

Arkitekt: Svenska Riksbyggens Arkitektkontor, Stockholm genom arkitekter SAR Wilhelm Boijesen och Dag Efvergren

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

Byggherre: Riksbyggens bostadsrättsförening
Hälsingborgshus nr 7

Havsörnen 1

Havsörnen 2,
Holger Danskesgata 12-16

Havsörnen 3. Högastensgatan 5-13

Två flerbostadshus.

Byggnadsår: 1958-59

Arkitekt: Svenska Riksbyggens Arkitektkontor, Stockholm
genom arkitekter SAR Wilhelm Boijesen
och Dag Efvergren

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

Byggherre: Riksbyggens bostadsrättsförening
Hälsingborgshus nr 7

Övrig bebyggelse i kvarteret:**Havsörnen 1. Rååvägen 121**

Ursprungligen bensinstation, idag verkstadsbyggnad.

Byggnadsår: 1960

Arkitekt: Bilägarnas inköpscentral, Byggnadsavdelningen,
Stockholm genom K.-E. Hammar

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

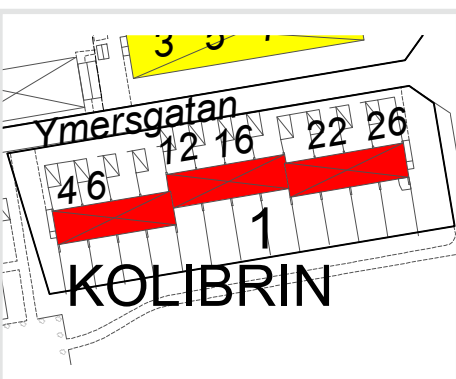
Byggherre: Svenska Oljekonsumenternas Riksförbund,
Stockholm

Havsörnen 2, Högastensgatan 9-13

Havsörnen 1

Kvarteret Kolibrin

I 1911-1912 års plan fanns ett kvarter med namnet Kolibrin på ungefär samma plats som idag, avsett för sluten bebyggelse. 1957 fick kvarteret sin nuvarande form. Byggrätten fastställdes till en länga med tvåvånings radhus.

Kvarteret bebyggdes av Hälsingborgshem, som företagets första radhusbebyggelse. Hyresradhus var då något helt ny i Helsingborg. Arkitekterna gav husen ett modernistiskt formspråk med tre förskjutna byggnadskroppar, plana tak och fasader av gult tegel med inslag av brunlaserade snickerier. Utformningen med de tydligt markerade gavlarna och de mellanliggande träpartierna påminner starkt om de hus som Hälsingborgshem byggdes med Arton Konsulterande Arkitekter vid samma tid på Elineberg och i kvarteret Rosenknoppen.

Kulturhistoriska värden

Radhuslängan har ett tidstypiskt utförande med plana tak långa sammanhållna fönsterpartier. Fasadmaterialet – gult tegel och brunlaserade snickerier – dominerar byggnadernas uttryck. Byggnaderna har klassificerats som särskild värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12 §.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Kolibrin 1. Ymersgatan 4-26

Tolv enfamiljs radhus.

Byggnadsår: 1960

Arkitekt: Arton Konsulterande Arkitekter SAR
genom arkitekt SAR Erik Magnusson

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

Byggherre: AB Hälsingborgshem

Kolibrin 1

Kvarteret Kungsörnen

1911-1912 års stadsplan angav två kvarter, Pingvinen och Kungsörnen. I det södra kvarteret fanns ett mindre bostadshus invid Planteringsvägen, troligen från 1800-talets andra hälft. Liksom omgivande kvarter var Pingvinen och Kungsörnen tänkta för sluten bebyggelse. 1947 delades kvarteren i tre, Pingvinen, Hägern och Kungsörnen, med säckgator emellan. I vart och ett av kvarteren kunde det byggas ett trevånings, vinklat flerbostadshus.

1957 bildades det nuvarande kvarteret Kungsörnen. Det gamla huset vid Planteringsvägen revs och Hälsingborgshem påbörjade bygget av sju flerbostadshus. Husen i tre eller fyra våningar byggdes delvis i vinkel mot varandra. Intill Planteringsvägen uppfördes en byggnad med lokaler för ett snabbköp och några mindre butiker, utmed Ymersgatan uppfördes garage. Frånsett de klassiska tegeltäckta sadeltaken gavs husen i kvarteret Kungsörnen ett modernistiskt uttryck med fasader av rött tegel och vitmålade betongband, med långa fönsterband som delvis bröts av med hjälp av indragna balkonger med fronter av brunlaserat trä.

Husen i kvarteret Kungsörnen har genomgått smärre förändringar. Taken har lagts om med nytt taktegel lika det ursprungliga. De ursprungliga träfönsterna har bytts till aluminiumfönster och några balkonger har glasats in.

Kulturhistoriska värden

Bebyggelsen i kvarteret representerar folkhemsepokens högkvalitativa bostadsbyggande med slitstarka material och goda planlösningar.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Kungsörnen 1. Odengatan 1-7 och Planteringsvägen 196

Ett flerbostadshus och en affärsbyggnad.

Byggnadsår: 1958-59

Arkitekt: Arkitektfirman Erik och Henry Andersson
genom arkitekt SAR Henry Andersson

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

Byggherre: AB Hälsingborgshem

Kungsörnen 2. Planteringsvägen 198-202 och 204-210

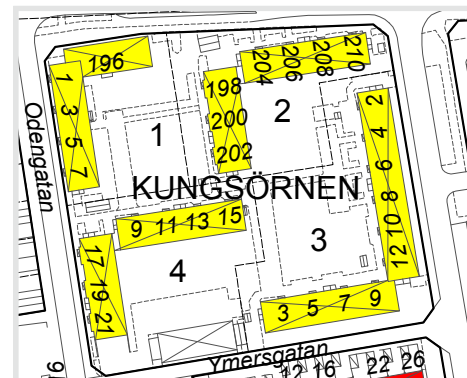
Två flerbostadshus.

Byggnadsår: 1958-59

Arkitekt: Arkitektfirman Erik och Henry Andersson
genom arkitekt SAR Henry Andersson

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

Byggherre: AB Hälsingborgshem

Kungsörnen 1

Kungsörnen 2

Kungsörnen 3

Kungsörnen 4

Kungsörnen 3. Högastensgatan 2-12 och Ymersgatan 3-9

Två flerbostadshus.

Byggnadsår: 1959-60

Arkitekt: Arkitektfirman Erik och Henry Andersson
genom arkitekt SAR Henry Andersson

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

Byggherre: AB Hälsingborgshem

Kungsörnen 4. Odengatan 9-15 och 17-21

Två flerbostadshus.

Byggnadsår: 1957-58

Arkitekt: Arkitektfirman Erik och Henry Andersson
genom arkitekt SAR Erik G. Andersson

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB

Byggherre: AB Hälsingborgshem

Källor och litteratur

Litteratur om Helsingborgs arkitektur och bebyggelse

Fredriksson, Jan: Boende med framtidsstro, ett kommunalt bostadsbolag, återblickar och samtal med hyresgäster. Helsingborg 2006.

Kulturminnesvårdsprogram för Helsingborg. Helsingborg 1991.

Lindskog, Bengt: Bebyggelse i Helsingborg 1971-1995. Kring Kärnan 25. Helsingborgs museum. Helsingborg 1996.

Ranby, Henrik: Helsingborgs historia. Del 7:3, Stadsbild, stadsplanering och arkitektur, Helsingborgs bebyggelseutveckling 1863-1971. Helsingborg 2005.

Schönbeck, Boris: Helsingborg kring sekel-skiftet 1900 : införlivningar, markförhållanden och bebyggelse i skärningspunkten mellan stad och land. Opublicerad rapport, Chalmers. Göteborg 2000.

Litteratur om Planteringen

Ander, K. E. O-son: Det Gamla Helsingborg – och det nya – som kameran räddat. Del XII. Helsingborg 1992.

Fredriksson, Jan: Från sanddyner till stadsdel: en bok om Raus plantering. Helsingborg 1994.

Katzeff, Adam: Planteringen, en arkitektur-guide. Helsingborg 2001.

Kazeff, Adam: Planteringen. Arkitektur – Konst – Natur. Helsingborg 2006.

Otryckta källor som använts för bevarandeprogrammet

Helsingborgs stadsarkiv:

Helsingborgs byggnadsnämnd:
Protokoll och handlingar

Helsingborgs drätselkammars
byggnadskommitté: Protokoll och handlingar

Helsingborgs fastighetsnämnd:
Entreprenadhandlingar angående
kommunala fastigheter

Helsingborgs hälsovårdsnämnd:
Besiktningshandlingar och besiktningsjournaler

Skånska Brandförsäkringsinrättningen:
Brandförsäkringsbrev

Landsarkivet, Lund:

Helsingborgs rådhusrätt:
Lagfarts- och inteckningsprotokoll

Raus församling: Husförhörslängder

Raus församlings pastorsexpedition:

Raus församling: Församlingsböcker

Stadsbyggnadsförvaltningen, Helsingborg:

Bygglövsarkivet: Bygglövshandlingar
och registerkort

Kartarkivet: Lantmäteri- och stadsplane-
handlingar

Historien om mitt eget hus

Fastighetsbeteckning _____

Adress _____

[illegible]

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

*Skridskobana på Heden år 1954. Foto Lindbergs foto,
original i Helsingborgs museers samling.*

